

451 FX220

58000

„A könyv a szocialista kultúra
leghatalmasabb fegyvere!”
(Gorkij)

BORSODI KÖNYVTÁROS

A BORSOD MEGYEI KÖNYVTÁRAK
MÓDSZERTANI TANÓCSANAK TÁJÉKOZTATÓJA
MISKOLC

MISKOLC
1963

13-14

15

Tartalomjegyzék

Dr. Zsidai József: Mit várok a Borsod Megyei Könyvtárak Módszertani Tanácsának munkájától? — — — — —	1
Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tanács Művelődési Osztálya és az SZMT végrehajtási utasítása a tanácsi és szakszervezeti könyvtárhálózat együttműködéséről — — — — —	1
Sotkó Józsefné: Szakszervezeti és tanácsi könyvtárosok találkozója — — — — —	10
Berecz József: A tanulóifjúság eredményesebb könyvtári ellátása érdekében — — — — —	10
Iskolai tanulói könyvtárak rendezésének ügye —	11
Kordos László: Beszámoló az Építőipari Szakszervezet irodalmi pályázatáról — — — — —	13
Hölez Sándor: Irodalmi fejtörők a miskolci járásban — — — — —	14
Ratkai Antal: Kérdezz-felelek verseny Sajóivánkán — — — — —	15
Pócsi Gusztáv: A községi könyvtárosok nyári tanfolyama — — — — —	15
Pócsi Gusztáv: Könyvtárosképző szaktanfolyam a II. Rákóczi Ferenc Könyvtárban — — —	16
Juhász Margit: Borsod megye könyvtárainak gazdasági fejlődése az irányelvek tükrében —	17
Serfőző János: AMÉGIÉNYI VÁROSI KÖNYVTÁR M I S K O L C helyzete és eredményei az ózdi járásban — — — — —	20
Csongor Lipótné: A műszaki könyvtárpropaganda helyzete és eredményei az ózdi járásban —	23
Vígh Piroska: Olvasószervezés Szomolyán — —	24
Mata Gyula: Mit nyújt a sajoszentpéteri könyvtár az olvasóknak? — — — — —	24
Jecs Éva: A József Attila olvasómozgalom eredményei Sajószentpéteren — — — — —	25
Barta Béla: A hódoscsépányi községi könyvtár munkájáról — — — — —	25
Általános iskolai könyvtári alapjegyzék — —	26
Hírek — — — — —	33
Tudod-e? — — — — —	34
A tanácsi könyvtárhálózat eredményei 1963. I. félévében — — — — —	35
Cikkeink szerzői — — — — —	35

Szerkesztő bizottság:

Szönyi László, dr. Zsidai József, Nagy Gusztáv,
Berecz József, Magyar András.

Főszerkesztő: Zircz Péter

Kézirat gyanánt

Felelős kiadó: Szönyi László

Mit várok

a Borsod megyei Könyvtárak Módszertani Tanácsának munkájától

Két éve vezetem a Nehézipari Műszaki Egyetem Központi Könyvtárát. Ez alatt a rövid idő alatt természetesen sem belső vonatkozásban, sem a könyvtár külső kapcsolatait illetően nem lehetett olyan számottevő eredményeket felmutatni, amelyek feledtetnék a korábbi hiányosságokat. De javulás kétségtelesen bekövetkezett, ami nem kizárólag könyvtárunk érdeme. Nagyon becsülendő az a szándék és elvesség, amely a könyvtárak közti együttműködésre irányul. Hogy az utóbbi időben voltak e téren némi eredmények, azt igazolja a módszertani tanács létrehozása is, amely most már intézményesen is keretet kínál minden életrevaló törekvés számára.

A megye különböző típusú könyvtárainak összes munkatársát egy közösségbe küldi a közös cél, amely két alapvető elemre bomlik:

1. A termelés és tudományos kutatás támogatása.
2. A művelődésügynek az eddigieknél hathatósabb segítése.

A két gondolat tömören kifejezi a szocialista építési folyamat jelen szakasza tartalmának lényegét. Nem tudjuk tagadni és nem is akarjuk, hogy sok a tennivaló, nagyon sok.

Varga Gáborné elvtársnő az előző számban szerteágazó gondolatokban jelezte, hogy a megyei tanács mit vár munkánktól. A magam nevében arról szólnék, hogy a közeli időben hol és milyen módon látnám kívánatosnak tennivalóink jobb megfogalmazását és „tettekben” való megtestesülését.

Az eddigieknél lényegesen fokozottabb gondossággal kell törekedni könyvtáraink aktivitásának, vonzóerejének maximális növelésére. Annak érdekében, hogy minden egyes vezető kolléga, valamennyi munkatárs lelkesen és tudatosan lássa el feladatát, szakmai ismereteink szünet nélküli bővítése mellett döntő lépésekkel kell közelebb jutnunk a marxista-leninista eszmeiség szintjén gondolkodni tudó könyvtárosok végső kiműveléséhez. Ezért a képzés-továbbképzés egységesítése mellett külön figyelmet kell szentelni az

ideológiai tartalomra, és itt a követelményeket emeljük magasabb pontra. Lehetőleg ne adjunk helyt olyan előadások számára, amelyek nem képesek a marxista dialektika törvényeinek értésére, munkatársaink marxista nevelésére. A továbbképzés egységesítése mellett, az egyetemet és középiskolát végzettek számára, igényességük alapján, különböző szintű kurzusok szervezése látszik célravezetőnek. — Várom, hogy ebben a kérdésben a módszertani tanács eredményesen fog munkálkodni.

Ez idő szerint nem megfelelő a könyvtárak kölcsönös ismerete. Kívánatos volna minél több kölcsönös látogatás, az állomány és a technikai eszközök gyarapodásának figyelése. Megítélésem szerint, ha a mostaninál többet tudnánk egymás dolgairól és bajairól, akkor sok elmaradt, vagy elodázott kérdés időben megoldást nyerhetett volna. Ebbe a gondolatsorba kívánkozik az az óhaj is, hogy az erősebb könyvtár, operatív formában, tapasztalatainak átadásával segítse elő a gyengébb, fiatalabb izmosodását.

Valamennyi könyvtár olvasószolgálati munkájának támogatása közös ügyünk. Együttműködésünk szervezése közben gondoljunk arra is, hogy olvasót sohasem küldhetünk el üres kézzel. Ha különböző okoknál fogva nem áll módunkban kérelmének azonnali teljesítése, akkor irányítsuk másik könyvtárba, vagy kínáljuk oda a könyvtárközi kölcsönzés lehetőségét. A könyvtárakban bármilyen erőfeszítések árán is, növelni kell a nyitvatartási időt, a kölcsönzési tempót. Fel kell számolni a helyenként fellépő sorbanállásokat, az azt előidéző lazaságokat.

Szeretném általánosságban egy-két év múlva azt hallani, hogy mindenki elvégezte munkáját becsülettel, és érezhetően minőségileg emeltük munkánk intenzitását.

Végül, megnyugtató volna számomra, ha az egyetemi könyvtár ebben az együttműködési keretben — túl az egyetemi feladatok gondozásán — a megye tudományos és művelődésügyi törekvéseit segíthetné.

DR. ZSIDAI JÓZSEF

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tanács Művelődésügyi Osztálya és a Szakszervezetek Borsod Megyei Tanácsa végrehajtási utasítása a tanácsai és szakszervezeti könyvtárhálózat együttműködéséről

Könyvtáraink egyre növekvő mértékben veszik ki részüket a dolgozók általános és szakmai műveltségének növelésében, szocialista tudatuk kialakításában és megszilárdításában. Könyvtárhálózataink közül nagy jelentősége van a két legnagyobb hálózatnak, a szakszervezeti és tanácsai könyvtárhálózatnak.

A két hálózat könyvtárainak hatékonysága, munkájának színvonala jelentősen növelhető, ha szoros együttműködést alakítanak ki. Ezt a célt kívánta szol-

gálni az a megállapodás, melyet a SZOT és a Művelődésügyi Minisztérium kötött 1959-ben, a két hálózat együttműködésére vonatkozóan. (35. sz. M. M. határozat.)

A végrehajtási utasítás elkészítésénél ezt a határozatot vettük alapul, valamint a megyei tanács végrehajtó bizottságának 1961. augusztus 8-án, továbbá az SZMT elnökségének 1962. május 6-án hozott határozatát, a megye egységes könyvtárpolitikájának kialakí-

tásáról. Mi tette szükségessé a fenti határozatok létrejöttét, valamint ezen végrehajtási utasítás kiadását?

A jelenlegi helyzet a két hálózatban.

A tanácsi könyvtárak felülről lefelé, szervezeten jöttek létre, s a hálózati összefogás az első pillanattól kezdve biztosított volt. Ennek az eredménye, hogy ma a megye minden községében van tanácsi könyvtár, több tanyán letéti könyvtár működik, számos tanyai települést rendszeresen felkeresnek a művelődési autók. A járási könyvtárak látogatják a községi könyvtárakat, és szakmai, módszertani segítséget adnak részükre. A hálózat munkáját szakmai-módszertani szempontból a megyei könyvtár fogja össze.

A tanácsi könyvtártelepítést megelőzve, számos szak szervezeti könyvtár működött megyénk területén. Az 1950-es évek végén, egyes szakmák hálózatban fogták össze könyvtáraikat, de a szakszervezeti könyvtárakról, mint egységes hálózatról, csak az utóbbi években beszélhetünk. A két hálózat könyvtártelepítése egymástól függetlenül történt, így egy településen sok esetben, tanácsi és szakszervezeti könyvtár is létesült. A különböző szakmák központjai ugyanazon a helyen, külön-külön könyvtárakat hoztak létre. A kis állományú, elaprózott könyvtárak eredményes működtetéséhez a feltételek nem voltak biztosítva. Állományuk rövid idő alatt elolvasottá vált, gyarapítása, vagy az állomány cseréje nem történt meg. A kevés kötettség nem nyújtott kellő választékot. Az állomány szakszerű kezelése, a könyvanyag védelme sok kívánivalót hagyott maga után. Meglevő anyagi erőink szétforgácsolódtak. Kazincbarcikán pl. 21 könyvtár van. Ennek fele alig működik, olvasóinak és kölcsönzőseinek száma majdnem a nullával egyenlő. Ha ebben a városban a 21 helyett csak 5 könyvtár marad, sokkal ütőképesebb, jobb állománnyal rendelkező könyvtárakat tudnánk működtetni, mert az eddigi szétforgácsolt anyagi erőket ezekbe a könyvtárakba tudnánk összpontosítani.

A két hálózat statisztikai adatai, melyek két, csaknem azonos nagyságú hálózatot mutatnak be, indokolják a szorosabb együttműködést.

1961. végén	Könyvtárak száma	Kötetek száma	Olvasók száma	Kölcsönzések száma
Tanácsi hálózatban:	425	395 859	85 128	1 614 546
Szakszervezeti hálózatban	416	250 820	29 227	553 395

A könyvtárak száma nagyon magas. Ezeknek a gyűjteményeknek nagy részét nem is lehet könyvtárnak nevezni. Egy-kétszáz kötet az iskola tantermében, vagy vállalati irodában még nem könyvtár. Ahhoz, hogy könyvtárnak nevezhessük, az szükséges, hogy megfelelő helyiséggel, felszereléssel rendelkezzen, és szakképzett könyvtáros lássa el a könyvtári munkát. A sok kis gyűjtemény működtetése nem indokolt.

A kötetek száma a tanácsi hálózatban nem sokkal több, mint a szakszervezeti hálózatban, de az olvasók és kölcsönzések száma a tanácsi hálózatban lényegesen magasabb. Egy könyvet a tanácsi hálózatban átlag 4 alkalommal, a szakszervezeti hálózatban átlag 2 alkalommal kölcsönöztek ki. Az egy olvasóra jutó kölcsönzések száma is magasabb a tanácsi hálózatban, 19 kötet, míg a szakszervezeti hálózatban 17 kötet.

A szakszervezeti hálózatban lényegesen több a kis állományú könyvtárak száma, itt egy könyvtár átlagos kötettszáma 603, míg a tanácsi hálózatban 913 kötet.

A könyvtárosok képzésében, szakmai oktatásában az utóbbi években már tapasztalható volt az együttműködés a két hálózat között. Erre a jövőben is nagy szükség

van, mert az a tény, hogy mindkét hálózat a megye területén közművelődési jelleggel működik, sok azonos jellegű feladat, probléma felmerülését idézi elő. Szükségessé teszi az együttműködést az a tény is, hogy a tanácsi hálózat lényegesen több függetlenített könyvtárossal rendelkezik, akik már megfelelő szakmai tudással rendelkeznek, így képesek arra, hogy a szakszervezeti könyvtárosok részére módszertani segítséget nyújtsanak.

Az együttműködés során megszűnik az az-éddigi helytelen gyakorlat, hogy a megye lakóinak könyvtári ellátottságánál, könyvtári eredmények vizsgálatánál csak a tanácsi hálózat adatait vették figyelembe. Így nem volt reális kép a megye, vagy egy-egy járás könyvtári adatairól. A jövőben a szakszervezeti könyvtárak félévi jelentéseiket a járási könyvtárakon keresztül juttatják el a szakmaközi könyvtárhoz, így átfogó képet kapunk egy-egy járásról. Másik előnye ennek az lesz, hogy a járási könyvtárak a jelentések alapján is figyelemmel tudják kísérni a területükön levő szakszervezeti könyvtárak eredményeit, és esetleges lemaradás esetén segítséget tudnak nyújtani a könyvtárosnak.

Az együttműködés során a következő feladatot kell megvalósítani:

1. A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár és a Szakmaközi Könyvtár szoros kapcsolatot építsen ki. Kölcsönösen tájékoztassák egymást a hálózatok problémáiról. A lehetőségekhez mérten hangolják össze kiszállásaikat.

Az együttműködés következtében a jelentkező feladatok végrehajtása mindkét hálózat közös feladata.

2. Az „Egy falu — egy könyvtár” elvének megvalósítása, és a meglévő állomány jobb kihasználása érdekében, 5000 lakoson aluli településen csak egy típusú könyvtár működjön. Ahol a lakosság túlnyomó része szakszervezeti tag, és a községben megfelelő művelődési objektummal rendelkezik a szakszervezet, ott a községi könyvtári ellátást a szakszervezet vállalja. Ezekben a helyeken a tanácsi könyvtár átadja állományát a szakszervezeti könyvtár részére. A többi, 5000 lakoson aluli településen csak tanácsi könyvtár működjön. A községben levő szakszervezeti könyvtárak átadják állományukat a tanácsi könyvtár részére.

3. Az átadásra kerülő tanácsi, vagy szakszervezeti könyvtár az állományon kívül, berendezési tárgyait, felszerelését is átadja a fennmaradó könyvtárnak, és lemond annak tulajdonjogáról.

4. 5000 lakoson felüli településeken már több típusú könyvtár is működhet. Ezekben a településeken is meg kell szüntetni a kis állománnyal rendelkező, életképtelen könyvtárakat, és állományukat be kell olvasztani a megmaradó tanácsi vagy szakszervezeti könyvtár állományába.

5. A megszüntetett könyvtárak helyén indokolt esetben fiókkönyvtárat kell létesíteni. Gondoskodni kell arról, hogy minden nagyobb településen, ahol erre szükség van, kiépüljön a fiókhálózat, a lakosság jobb könyvellátása érdekében. Biztosítani kell a fiókkönyvtárak anyagának rendszeres cseréjét.

5000 lakoson felüli településeken egy könyvtárat gyermekkönyvtárként kell működtetni, vagy a könyvtárban külön gyermekrészleget kell létrehozni.

6. A megye három járásában közös tanácsi-szakszervezeti járási könyvtárat kell létrehozni. 1963-ban a miskolci járásban, Sajószentpéter székhellyel, 1964-ben Edelényben, 1965-ben az ózdi járásban Putnok székhellyel. A közös járási könyvtárak a

járásban levő szakszervezeti könyvtáraknak is szakmai-módszertani irányítói lesznek. A szakszervezet egy létszámot biztosít a közös járási könyvtárak működéséhez. A szakmaközi könyvtár a közös járási könyvtárakon keresztül tartja a kapcsolatot a három járás szakszervezeti könyvtáraival.

7. A megye többi járásában a járási könyvtárak szintén segítik a járásukban levő szakszervezeti könyvtárakat. Félévenként egyszer meglátogatják, munkájukhoz szakmai tanácsot adnak, és észrevételeiket közlik a Szakmaközi Könyvtárral.
8. Valamennyi szakszervezeti könyvtár a féléves statisztikai jelentését az illetékes járási könyvtárnak küldi meg, a járási könyvtár összesíti, és továbbítja a Szakmaközi Könyvtárnak. Így képet kapunk a járások könyvtári ellátottságáról, az olvasók, kölcsönzések számáról, mindkét hálózat vonatkozásában.
9. A járási könyvtárak a negyedévenként megjelenő híradókban a szakszervezeti és tanácsi könyvtárakkal is foglalkozzanak, és a híradót juttassák el a szakszervezeti könyvtárak részére is.
10. A könyvtárak összevonása következtében nem szabad, hogy a könyvtárakra eddig fordított összegek csökkenjenek. Ezért a községi tanácsok és vállalatok továbbra is biztosítsák könyvtári célra az eddig betervezett összegeket, és azt adják át a községben tovább működő könyvtárnak.
11. Ózdon — kísérleti jelleggel — közös tanácsi-szakszervezeti könyvtárat kell létrehozni. A közös városi könyvtár működését a szakszervezeti könyvtár fogja össze. A városi tanács biztosítja a városi feladatok ellátásához szükséges létszámot, valamint könyvbeszerzési keretet.
12. A megye könyvtárügyének a Módszertani Tanács az összefogó, irányító szerve. A Módszertani Tanács munkájában mindkét hálózat könyvtárosai kapcsolódjanak be, és ott igyekezzenek a könyvtárügy érdekében minél eredményesebb munkát végezni.

A továbbiakban részletesen közöljük a megmaradó és megszüntetendő könyvtárak jegyzékét járási bontásban.

A könyvtárak összevonását, a kis könyvtárak megszüntetését azonnal meg kell kezdeni. A munkát a járási könyvtárak végzik, a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár és a Szakmaközi Könyvtár szükség esetén segítséget ad a járási könyvtárak részére.

Edelényi járás

Edelény: 1964-től közös szakszervezeti-tanácsi járási könyvtár működik.

- Megszűnik, és a járási könyvtár állományába olvad:
1. Pedagógus Szakszervezet Könyvtára és szendrői fiókkönyvtára.
 2. Orvosegészségügy Szakszervezeti Könyvtára
 3. Járásbírószakszervezeti Könyvtára
 4. 21. sz. Építőipari Vállalat Szakszervezeti Könyvtára
 5. Bányászklub Szakszervezeti Könyvtára (fiókkönyvtárként működik tovább).

Tovább működik a járási könyvtár jelenlegi 4 fiókkönyvtára.

Edelényi járás

Abod	Községi könyvtár marad
Aggtelek	„ „ „
Alsótelekes	„ „ „

Balajt	„ „ „	Megszűnik, és a községi könyvtár állományába olvad:
Becskeháza	„ „ „	1. Pedagógus Szakszervezet Könyvtára.
Bódvalenke	„ „ „	2. Földművelésszövetkezet Könyvtára.
Bódvarákó	„ „ „	Járásai könyvtár fiókkönyvtárként működik tovább.
Boldva	„ „ „	Községi könyvtár marad
Bódvaszilás	„ „ „	
Borsod		Szakszervezeti könyvtár lesz. A község könyvállománya beolvas a szakszervezeti könyvtár állományába. Szükség esetén a szakszervezeti könyvtár a községben fiókkönyvtárat létesít. Megszűnik és a szakszervezeti könyvtár állományába olvad: Bányász Kultúrbizottság Szakszervezeti Könyvtára.
Borsodszirák		Községi könyvtár marad
Büdöskút-pusztá	„ „ „	
Damak	„ „ „	
Sáppusztá	„ „ „	
Debréte	„ „ „	
Dobódél	„ „ „	
Égerszög	„ „ „	
Felsőnyárad	„ „ „	
Felsőtelkes		Járásai könyvtár fiókkönyvtárként működik tovább.
Felsőkelecsény	„ „ „	Községi könyvtár marad
Finke		
Galvács		
Hangács	„ „ „	
Hegymeg	„ „ „	
Hídvérgardó	„ „ „	
Imola	„ „ „	
Irota	„ „ „	
Izsófalva		Kiemelt községi könyvtárként működik. Önálló szakszervezeti könyvtár marad:
Jósvafő		1. Rudolftlepi Szakszervezeti Könyvtár.
Kánó	„ „ „	2. Ormosbányai Szakszervezeti Könyvtár.
Komjáti	„ „ „	Községi könyvtár marad
Kurtyán	„ „ „	
Ládbesenő		Szakszervezeti könyvtár lesz. A szakszervezeti könyvtár állományába olvad:
Ládbesenőtanya	„ „ „	1. Községi könyvtár állománya (fiókkönyvtárként működik tovább.)
Lak	„ „ „	2. A MŰM. 106-os Intézet Szakszervezeti Könyvtára. (Szükség esetén fiókkönyvtárként működik tovább.)
Martonyi	„ „ „	Községi könyvtár marad
Meszes	„ „ „	
Múcsony	„ „ „	Szakszervezeti könyvtár lesz.
Nyomár	„ „ „	Községi könyvtár marad

Perkupa	Szakszervezeti könyvtár marad	Boldogkővára	"	"	"
Ragály	Községi könyvtár marad	Büttös	"	"	"
Rakaca	"	Csenyété	"	"	"
Rakacszend	"	Csobád	"	"	"
Rudabánya	Szakszervezeti könyvtár ma- rad. A községben fiókkönyvtá- rat létesít.	Detek	"	"	"
Sajókaza	Községi könyvtár marad Önálló szakszervezeti könyvtár- ként működik tovább: 1. Ady Endre Művelődési Ott- hon Könyvtára. 2. Súlyombányán levő fiók- könyvtára.	Fáj	"	"	"
Szakácsi	Községi könyvtár marad	Fancsal	"	"	"
Szalonna	Szakszervezeti könyvtár lesz.	Felsődobza	"	"	"
Szendró	Községi könyvtár marad. Az álla- mi gazdaság könyvtára beleol- vad a községi könyvtár állomá- nyába. Itt a községi könyvtár szükség esetén fiókkönyvtárat létesít.	Felsőgagy	"	"	"
Szendrőlád	Községi könyvtár marad	Felsővadász	"	"	"
Szin	"	Fóny	"	"	"
Színpetri	"	Forró	"	"	"
Szögliget	"	Fülökércs	"	"	"
Szőlősárdó	"	Fügöd	"	"	"
Szuhakálló	Szakszervezeti könyvtár lesz, mint az alberttelepi szakszerve- zeti könyvtár fiókkönyvtára.	Gadna	"	"	"
Szuhogy	Szakszervezeti könyvtár lesz.	Gagyapáti	"	"	"
Teresztenye	Községi könyvtár marad	Gagybátor	"	"	"
Tornabarakony	"	Gagyvendégi	"	"	"
Tornakápolna	"	Garadna	"	"	"
Tornanádaska	"	Gönc	"	"	"
Tornaszentjakab	"	Göncruszka	"	"	"
Tornaszentandrás	"	Halmaj	"	"	"
Trizs	"	Hejce	"	"	"
Vizsló	"	Hernádbúf	"	"	"
Ziliz	"	Hernádcéce	"	"	"
Zubogy	"	Hernádkércs	"	"	"
		Hernádpetri	"	"	"
		Hernádszentandrás	"	"	"
		Hernádszurdok	"	"	"
		Hernádvécese	"	"	"
		Hidasnémeti	"	"	"
		Homrogd	"	"	"
		Ináncs	"	"	"
		Kány	"	"	"
		Kazsmárk	"	"	"
		Kérésztéte	"	"	"
		Kiskinizs	"	"	"
		Krasznokvajda	"	"	"
		Kupa			Szakszervezeti könyvtár lesz. A községi könyvtár állománya be- olvad a szakszervezeti könyv- tár állományába.
	<i>Encsi járás</i>	Litka			Községi könyvtár marad
Encs	Tanácsi járási könyvtár marad. Megszűnik és a járási könyvtár állományába olvad: 1. Orvosegészségügy Szakszer- zeti Könyvtára. 2. Pedagógus Szakszervezeti Könyvtár.	Méra			Községi könyvtár marad. A gép- állomás szakszervezeti könyv- tára megszűnik, állományába be- olvad a községi könyvtár állo- mányába.
<i>Encsi járás</i>		Mogyoróska			Községi könyvtár marad
Abaújalpár	Községi könyvtár marad	Monaj	"	"	"
Abaújdevecser	"	Nagykinizs	"	"	"
Abaújkér	"	Nyéta	"	"	"
Abaújlak	"	Novajdrány	"	"	"
Abaújszolnok	"	Pamlény	"	"	"
Abaújvár	"	Pányok	"	"	"
Alsógagy	"	Pere	"	"	"
Alsóvadász	"	Perecse	"	"	"
	Megszűnik és a községi könyv- tár állományába olvad: Gépállomás Szakszervezeti Könyvtára.	Pusztaradvány	"	"	"
Arka	Községi könyvtár marad	Rásonysáberencs	"	"	"
Aszaló	"	Regéc	"	"	"
Baktakék	"	Selyeb	"	"	"
Beret	"	Szalaszend	"	"	"
Boldogkőújfalú	"	Szászfa	"	"	"
		Szentistvánbaksa	"	"	"
		Szemere			Kiemelt községi marad. Két fiók- könyvtára tovább működik.
		Szikszó			Megszűnik és a községi könyvtár állományába olvad:

	1. Orvosegészségügy Szakszervezet Könyvtára.
	2. Pedagógus Szakszervezeti Könyvtár.
Telkibánya	Községi könyvtár marad
Tomor	" " "
Tornyosnémeti	" " "
Vilmány	Községi könyvtár marad. Megszűnik a gépállomás szakszervezeti könyvtára, állománya beolvad a községi könyvtár állományába, és mint fiókkönyvtár működik tovább.

Mezőcsáti járás

Mezőcsát	Tanácsi járási könyvtár marad. Megszűnek és a járási könyvtár állományába olvadnak a következő szakszervezeti könyvtárak:
	1. Járási Tanács Szakszervezeti Könyvtára.
	2. Járásbíróság Szakszervezeti Könyvtára.
	3. Orvosegészségügy Szakszervezeti Könyvtára.
	4. Magyar Nemzeti Bank Szakszervezeti Könyvtára.
	5. Földművelésügyi Szakszervezeti Könyvtára.
	6. Gépállomás Szakszervezeti Könyvtára.
	Önálló szakszervezeti könyvtárként működik tovább a Mezőcsáthoz tartozó Keselyűhalmi Állami Gazdaság Szakszervezeti Könyvtára.

Mezőcsáti járás

Ároktő	Községi könyvtár marad
Emőd	Kiemelt községi könyvtárként működik tovább. Az Állami Gazdaság Szakszervezeti Könyvtára beolvad a községi könyvtár állományába, és mint annak fiókkönyvtára működik tovább.
	Az Istvánmajorban levő letéti könyvtár állománya beolvad a községi könyvtár állományába, és mint fiókkönyvtára működik tovább.
Gelej	Községi könyvtár marad
Hejőbába	" " "
Hejőkeresztúr	" " "
Hejőkürt	" " "
Hejőpapi	Községi könyvtár marad. A gépállomás könyvtára beolvad a községi könyvtár állományába.
Hejőszalonta	Községi könyvtár marad
Igrici	" " "
Muhi	" " "
Nagycsécs	" " "
Nemesbikk	Községi könyvtár marad. A Nemesbikken levő Pedagógus Szakszervezeti Könyvtár megszűnik és beolvad a községi könyvtár állományába.

	A Dollártanyán levő letéti könyvtár állománya beolvad a községi könyvtár állományába, és mint fiókkönyvtár működik tovább.
Oszlár	Községi könyvtár marad
Sajóörs	" " "
Sajószöged	" " "
Szakáld	" " "
Tiszababolna	" " "
Tiszadorogma	" " "
Tiszakeszi	" " "
Tiszapalkonya	Szakszervezeti könyvtár lesz. Fenntartója az SZMT Szakmáközi Könyvtára. A községi könyvtár állománya beolvad a tiszapalkonyai szakszervezeti könyvtárba, és a községben mint fiókkönyvtár működik tovább.

Tiszaszederkény—Újváros

	Szakszervezeti könyvtár lesz. Központja a TVK Szakszervezeti Könyvtára. A községi könyvtár állománya beolvad a szakszervezeti könyvtár állományába, és mint fiókkönyvtár működik tovább. Fenntartója a TVK és a községi tanács. Megszűnik:
	Csatorna- és Vizvezetés Építő Vállalat Könyvtára.
Tiszatarján	Községi könyvtár marad. Tisztató-tanyai letéti könyvtár állománya beolvad a községi könyvtár állományába, és mint fiókkönyvtár működik tovább.

Mezőkövesdi járás

Mezőkövesd	Tanácsi járási könyvtár marad. Meglevő fiókkönyvtárai megmaradnak, fiókhálózatát tovább bővíti.
	Megszűnik és a járási könyvtár állományába olvad:
	1. Pedagógus Szakszervezet Könyvtára.
	2. Orvosegészségügy Szakszervezeti Könyvtára.
	3. Betonútépítő Vállalat Könyvtára. (Állománya a klementinai könyvtár állományába kerül át.)
	4. Községi Tanács Szakszervezeti Könyvtára.
	5. Könnyűlemezgyár Könyvtára.
	Állományuk beolvad és mint fiókkönyvtár működik tovább:
	1. Malomipari Vállalat Tárháza Szakszervezeti Könyvtára.
	2. Gépállomás Szakszervezeti Könyvtára.

Mezőkövesdi járás

Bogács	Községi könyvtár marad
Borsodgeszt	" " "
Borsodivánka	" " "
Bükkábrány	" " "
Bükkzsérc	" " "

Cserépfalu	„	„	„	Hernádnémeti	„	„	„
Cserépváralja	„	„	„	Ósiska	„	„	„
Egerlövő	„	„	„	Kesznyéten	„	„	„
Kács	„	„	„	Kiscsécs	„	„	„
Mezőkeresztes	Kiemelt községi könyvtár ma-			Kisgyőr	„	„	„
	rad. Két fiókkönyvtára tovább			Kistokaj	„	„	„
	működik.			Kondó	„	„	„
	Megszűnik és a községi könyv-						
	tár állományába olvad:						
	1. Földművelésügyi Szak-						
	szervezeti Könyvtára.						
Mezőnagymihály	Községi könyvtár marad. Az			Köröm			
	Állami Gazdaság Szakszervezeti			Mályi			
	Könyvtára beolvad a községi						
	könyvtár állományába, és mint						
	fiókkönyvtára működik tovább.						
	Nagyecsér-tanya letéti könyv-						
	tára beolvad a községi könyv-						
	tár állományába, és mint fiók-						
	könyvtár működik tovább.						
Mezőnyárad	Községi könyvtár marad			Nyékládháza			
Négyes	„	„	„				
Sály	„	„	„				
Szentistván	„	„	„				
Szomolya	„	„	„				
Tard	„	„	„				
Tibolddaróc	„	„	„				
Tiszavalk	„	„	„				
Vatta	„	„	„				

Miskolci járás

1963-ban közös tanácsi-szakszervezeti járási könyvtárat kell létrehozni. Az SZMT egy létszámot biztosít a járási könyvtár részére, és a járási könyvtár mind a tanácsi, mind a szakszervezeti könyvtáraknak szakmai—módszertani irányítója lesz. A járási könyvtár Sajószentpéter székhellyel működik. A közös járási könyvtár állományába beolvad, és mint fiókkönyvtár működik tovább:

1. Bányász Szakszervezet Művelődési Otthonának Könyvtára.

2. Üveggyár Szakszervezeti Könyvtára.

A járási könyvtárhoz tartozik még az alábbi három fiókkönyvtár:

1. Dusnok-puszta.

2. Új Élet TSZ.

3. A II. akna munkásszállón levő fiókkönyvtárak.

Miskolci járás

Alacska	Községi könyvtár marad
Alsózsolca	Községi könyvtár marad. Megszűnik és szükség esetén fiókkönyvtárként működik tovább:
	1. ERDÉRT MEDOSZ-könyvtár.
	2. 22. számú Építőipari Vállalat Szakszervezeti Könyvtára.
Arnót	Községi könyvtár marad

Berzék	„	„	„
Bőcs	„	„	„
Bükkaranyos	„	„	„
Bükkszentkereszt	„	„	„
Bükkszentlászló	„	„	„
Felsőzsolca	„	„	„
Gesztely	„	„	„
Girincs	„	„	„
Harsány	„	„	„
Hernádkak	„	„	„

Ónod			
Parasznya	„	„	„
Radostyán	„	„	„
Répáshuta	„	„	„
Sajóbábonny	Szakszervezeti könyvtár marad.		
	Szakszervezeti könyvtár marad.		
	A községi könyvtár állományába beolvad a szakszervezeti könyvtár állományába, és mint fiókkönyvtár működik tovább.		
	Községi könyvtár marad		
Sajóecseg	„	„	„
Sajóhídvég	„	„	„
Sajókápolna	„	„	„
Sajókeresztúr	„	„	„
Sajólád	„	„	„
Sajólászlófalva	„	„	„
Sajópálfalva	„	„	„
Sajópetri	„	„	„
Sajósenye	„	„	„
Sajóvamos	„	„	„
Szirmabesenyő	„	„	„
Varbó	„	„	„

Ózdi járás

Ózd város könyvtári ellátását a szakszervezet vállalja. A szakszervezeti könyvtár fogja össze, irányítja Ózd város területén a könyvtári munkát. Ózd városi tanácsa fedezi a városi funkció ellátásához szükséges költségeket.

Ózd területén az alábbi szakszervezeti könyvtárak maradnak:

1. Ózdi Kohászati Művek Művelődési Otthonának Szakszervezeti Könyvtára.

Fiókjai: 19 fiókkönyvtár az üzem területén.
Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat, Sajóvárkony.
Bolyok.
Folytatni kell fiókhálózatának kiépítését.

2. Farkaslyuk-Bányatelep Szakszervezeti Könyvtára 3 fiókkönyvtára továbbra is megmarad.

Megszűnnek és állományuk az Ózdi Kohászati Művek Szakszervezeti Könyvtárának állományába olvad:

1. Autóközlekedési Vállalat Szakszervezeti Könyvtára.
2. Építők Könyvtára. (II. ker. Bolyoki u.)
3. Mélyépítő Vállalat Sajóvárkony, Szakszervezeti Könyvtár.
4. Ózdi Sütőipari Vállalat Szakszervezeti Könyvtára.
5. Járásbírószág Szakszervezeti Könyvtára.
6. Városi Kórház Szakszervezeti Könyvtára.
7. Pedagógus Szakszervezet Könyvtára.
8. Gépállomás Szakszervezeti Könyvtára.
9. 4. számú Építőipari Vállalat Főépítészeti Könyvtára.

10. Mélyépítő Vállalat, Farkaslyuk, Szakszervezeti Könyvtár. Putnok székhellyel működő járási könyvtár 1965-től közös tanácsi-szakszervezeti járási könyvtár lesz. A járási könyvtár negyedévenként egyszer meglátogatja az OKM könyvtárát. A szakszervezeti könyvtárak jelentéseiket a járási könyvtáron keresztül juttatják el a Szakmaközi Könyvtárhoz.

1965-ig tanácsi járási könyvtár, 1965-től közös tanácsi-szakszervezeti járási könyvtár lesz. Megszűnik és a járási könyvtár állományába olvad:

1. Téglagyár Szakszervezeti Könyvtára.
2. Mezőgazdasági Technikum Szakszervezeti Könyvtára.
3. Gépállomás Szakszervezeti Könyvtára.
4. Pedagógus Szakszervezet Könyvtára.
5. Orvosegészségügy Szakszervezeti Könyvtára.

Megszűnik és a Belső-Bányatelepi Szakszervezeti Könyvtár állományába olvad:

1. Ózdvidéki Szénbányászati Tröszt Szakszervezeti Könyvtára.

Ózdi járás

Alsószuha
Arló

Bánhorvati

Borsodbóta
Borsodnádásd

Borsodszentgyörgy
Bükkmogyoród
Center

Csernely
Csokvaomány
Dédestapolcsány
Domaháza
Dövény
Dubicsány

Gömörszőlős
Hangony
Hét
Hódoscsépany

Jákfalva
Járdánháza

Kelemér
Királd

Kissikátor
Lénárdaróc
Mályinka

Községi könyvtár marad.
Szakszervezeti könyvtár lesz. A községi könyvtár állománya beolvad a Somsály-Bányatelepi szakszervezeti könyvtárba, és mint fiókkönyvtár működik tovább.

A szakszervezeti könyvtár jelenlegi két fiókkönyvtára továbbra is megmarad.

Szakszervezeti könyvtár lesz. A Szakmaközi Könyvtárhoz tartozik. A községi könyvtár állománya beolvad, és mint fiókkönyvtár működik tovább.

A Pagony-pusztai könyvtár továbbra is működik, mint fiókkönyvtár.

A Vasutas Dolgozók Göckönyvtára csak vasutasok részére kölcsönöz, nyilvános kölcsönzést nem folytat.

Községi könyvtár marad
Szakszervezeti könyvtár marad. Megszűnik, állománya beolvad a szakszervezeti könyvtárba:

1. Bányász Szakszervezeti Könyvtára.
2. Községi könyvtár. (Fiókkönyvtárként működik tovább.)

Községi könyvtár marad.

„ „ „
Szakszervezeti könyvtár marad. A községi könyvtár állománya átkerül a szakszervezeti könyvtár állományába.

Községi könyvtár marad

„ „ „
„ „ „
„ „ „
„ „ „
„ „ „

A községi könyvtár állományába olvad, és mint fiókkönyvtár működik tovább:

Üdülő könyvtára.

Községi könyvtár marad

„ „ „

Szakszervezeti könyvtár lesz. A községi könyvtár állományát átadjuk a szakszervezeti könyvtár részére.

Községi könyvtár marad.

Szakszervezeti könyvtár lesz. A községi könyvtár állományát átadjuk. A szakszervezeti könyvtár Vajácsbányán fiókkönyvtárat nyit.

Községi könyvtár marad.

Szakszervezeti könyvtár marad.

A községi könyvtár állománya beolvad a szakszervezeti könyvtár állományába. A szakszervezeti könyvtár jelenlegi két fiókkönyvtára továbbra is működik. Községi könyvtár marad.

„ „ „
„ „ „

Putnok

Nagybarca	Szakszervezeti könyvtár marad. A községi könyvtár állományát átadjuk a szakszervezeti könyvtár részére. Kisbarca-bányatelep fiókkönyvtára lesz.
Nekézseny	Községi könyvtár marad
Sajógalgóc	" " "
Sajóivánka	Szakszervezeti könyvtár lesz. A községi könyvtár állományát átadjuk.
Sajómercse	Községi könyvtár marad
Sajónémeti	" " "
Sajópüspöki	" " "
Sajóvelezd	" " "
Sáta	" " "
Serényfalva	" " "
Susa	" " "
Szentsimon	" " "
Szuhafő	" " "
Tardona	" " "
Tólápa	Szakszervezeti fiókkönyvtár működik, az marad.
Uppony	Községi könyvtár marad
Uraj	" " "
Vadna	" " "
Zádorfalva	" " "

Sátoraljaújhelyi járás

Sátoraljaújhely	Tanácsi járási könyvtár marad. Megszűnnek és a járási könyvtár állományába olvadnak az alábbi szakszervezeti könyvtárak:
	1. A Magyar Nemzeti Bank Szakszervezeti Könyvtára.
	2. Járásbíróság Szakszervezeti Könyvtára.
	3. Pedagógus Szakszervezet Könyvtára.
	4. Járási Tanács Szakszervezeti Könyvtára.
	5. Városi Tanács Szakszervezeti Könyvtára.
	6. SZTK Szakszervezeti Könyvtára.
	7. Borforgalmi Vállalat Szakszervezeti Könyvtára.
	8. Szabó Ktsz Szakszervezeti Könyvtára.
	9. Háziipari Szövetkezet Szakszervezeti Könyvtára.
	10. Csecsemőotthon Szakszervezeti Könyvtára.
	11. Tangazdaság Szakszervezeti Könyvtára.
	12. Orvosegészségügy Szakszervezeti Könyvtára.
	13. Élelmiszeripari Tanulóiskola Szakszervezeti Könyvtára.
	14. ÉM. Szabolcs megyei ÉAV 3. sz. Főépítésvezetőség Szakszervezeti Könyvtára.
	Megszűnik és mint a járási könyvtár fiókkönyvtára működik tovább, állománya a járási könyvtár állományába olvad:
	Városi Kórház Szakszervezeti Könyvtára.

Sátoraljaújhelyi járás

Alsóberecki	Községi könyvtár marad
Alsóregmec	" " "
Bodroghalom	" " "
Vilmatanya	" " "
Cigánd	Kiemelt községi könyvtár marad.
Erzsébettanya	Cigánd kiemelt községi könyvtár fiókkönyvtáraként működik tovább.
Dámóc	Községi könyvtár marad
Órhegy	" " "
Erdőhorváti	" " "
Felsőberecki	" " "
Felsőregmec	" " "
Fűzér	" " "
Fűzérkajta	" " "
Fűzérkomlós	" " "

A TBC szanatóriumban levő szakszervezeti könyvtár, mint betegkönyvtár működik tovább. Községi könyvtár marad

Györgytarló	" " "
Háromhuta	" " "
Herceggút	" " "
Hollóháza	Szakszervezeti könyvtár marad. A községi könyvtár állománya beolvad a szakszervezeti könyvtár állományába.
Karcsa	Községi könyvtár marad
Karos	" " "
Károlyfalva	" " "
Kenézlő	" " "
Kishuta	" " "
Kemencepatak	" " "
Kisrosvág	" " "
Komlóska	" " "
Kovácsvágás	" " "
Lácacséke	" " "
Monyhatanya	" " "
Makkoshotyka	" " "
Mikóháza	" " "
Nagybózsva	" " "
Kisbozsva	" " "
Nagyhuta	" " "
Nagyrosvág	" " "
Nyíri	" " "
Olaszliszka	" " "
Pácin	" " "
Pálháza	" " "
Pusztafalu	Északmagyarországi Fűrészek Vállalat Szakszervezeti Könyvtára beolvad a községi könyvtár állományába.
Révleányvár	Községi könyvtár marad
Ricse	" " "
Rudabányácska	TBC-kórházban levő szakszervezeti könyvtár, mint betegkönyvtár működik tovább.
Sárazsadány	Községi könyvtár marad

Bodroghalász
Dorkótanya
Semjén
Sárospatak

„ „ „
„ „ „
„ „ „
Kiemelt községi könyvtár ma-
rad.
Megszűnik és a községi könyv-
tár állományába olvad:

1. Orvosegészségügy Szakszer-
vezeti Könyvtára.
2. Földművelésügyi Szaksz-
ervezeti Könyvtára.
3. Pedagógus Szakszervezet
Könyvtára.

A községi könyvtár állományába
kerül át, és mint fiókkönyvtára
működik tovább:

1. Kerámia Vállalat Szakszer-
vezeti Könyvtára.
2. Bodrogközi Áll. Gazd. Szak-
szervezeti Könyvtára.

Önálló szakszervezeti könyvtár
marad:

Erdőgazdaság Szakszervezeti
Könyvtára.

Községi könyvtár marad

Széphalom
Tizsacsermely
Nagyhomokos
Tiszakarád
Tolcsva

Községi könyvtár marad. Az Ál-
lami Gazdaság könyvtára beolvad
a községi könyvtár állományába
és szükség esetén, mint fiók-
könyvtár működik tovább.
Megszűnik és a községi könyv-
tár állományába olvad:

1. Földművelésügyi Szakszer-
vezeti Könyvtára.
- Községi könyvtár marad

Vajdácskla
Vámosújfalú
Végardó
Vilyvitány
Viss
Zalkod
Zemplénagárd

„ „ „
„ „ „
„ „ „
„ „ „
„ „ „
„ „ „

Szerencsi járás

Szerencs

Tanácsi járási könyvtár ma-
rad.

Megszűnnek és a járási könyv-
tár állományába olvadnak a kö-
vetkező szakszervezeti könyvtá-
rak:

1. Sütőipari Vállalat Szakszer-
vezeti Könyvtára.
2. Gépállomás Szakszervezeti
Könyvtára.
3. Élelmiszer Kisker. Szakszer-
vezeti Könyvtára.
4. Orvosegészségügy Szakszer-
vezeti Könyvtára.
5. Pedagógusok Szakszervezeti
Könyvtára.
6. Járási Tanács Szakszervezeti
Könyvtára.

A járási könyvtár állományába
olvad, és mint fiókkönyvtár mű-
ködik tovább:

1. Taktaközi Állami Gazdaság
Könyvtára.

Szerencsi járás:

Abaujszántó

Alsódobsza

Baskó
Bekecs
Bodrogkeresztúr
Csobaj
Erdőbénye

Golop

Legyesbénye
Mád

Székely FERENC
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR
MISKOLC

Megyaszó
Mezőzombor
Monok
Ond
Prügy
Rátka
Sima
Sóstófalva
Szezilong
Taktabáj
Taktaharkány

Taktakenéz
Taktaszada
Tarcsl

Tállya

Tiszatardos

2. Autó- és Gépjavító Vállalat
Könyvtára.

3. ÉMÁSZ Szakszervezeti
Könyvtára.

Önálló szakszervezeti könyvtár-
ként működik tovább:

1. Cukor- és Csokoládégyár Műv.
0th. Szaksz. Könyvtára.
2. Vasutas Dolgozók Gócponti
Könyvtára.

Kiemelt községi könyvtár marad.
Rákóczi úti fiókkönyvtára meg-
szűnik.

Megszűnik és a községi könyv-
tár állományába olvad:

1. Orvosegészségügy Szakszer-
vezeti Könyvtára.
2. Tangazdaság Szakszervezeti
Könyvtára.

Községi könyvtár marad

„ „ „
„ „ „
„ „ „
„ „ „

Az Építők Kőbánya Vállalat
Könyvtára beolvad a községi
könyvtár állományába.

Községi könyvtár marad

„ „ „
„ „ „

A Hegyaljai Ásványbánya Szak-
szervezeti Könyvtára beolvad, és
szükség esetén mint fiókkönyv-
tár működik tovább.

Községi könyvtár marad

„ „ „
„ „ „
„ „ „
„ „ „

A MEDOSZ-könyvtár beolvad a
községi könyvtár állományába
és szükség esetén mint fiók-
könyvtár működik tovább.

Községi könyvtár marad

„ „ „
„ „ „

A községi könyvtár állományá-
ba olvad, és mint fiókkönyvtár
működik tovább:

1. MEDOSZ-könyvtár állománya.
2. 6. sz. Kőbánya Vállalat
Könyvtára.

Községi könyvtár marad. Az
ÉM. 6. sz. Kőbánya Vállalat
Könyvtára beolvad a községi
könyvtár állományába, és mint
fiókkönyvtár működik tovább.

1. MEDOSZ-könyvtár állománya.
2. 6. sz. Kőbánya Vállalat
Könyvtára.

Községi könyvtár marad. Az
ÉM. 6. sz. Kőbánya Vállalat
Könyvtára beolvad a községi
könyvtár állományába, és mint
fiókkönyvtár működik tovább.

Községi könyvtár marad.

Kiemelt községi könyvtár marad. Két fiókkönyvtára megmarad.

ÉM. 6. sz. Kőbánya Vállalat Könyvtára beolvad a községi könyvtár állományába, és szükség esetén mint fiókkönyvtár működik tovább.

A TBC-kórház szakszervezeti könyvtára, mint betegkönyvtár működik tovább.

Községi könyvtár marad.

Kazincbarcika

A Városi Könyvtár továbbra is megmarad a következő fiókkönyvtáraival:

1. Óváros
2. Felső-Barcika.
3. Kertváros
4. Kórház.

Megszűnik, és állománya a városi könyvtár állományába olvad:

1. Bányászati Aknamélyítő Könyvtár.
2. VKG Szakszervezeti Könyvtára.
3. Központi Szénosztályozó Szakszervezeti Könyvtára.
4. 31. sz. Épíp. Váll. Könyvtára és fiókkönyvtára.
5. Herbolyai Bánya Szakszervezeti Könyvtára.

A városi könyvtár szakmai-módszertani segítséget nyújt a városban működő szakszervezeti könyvtáraknak. Félévenként begyűjti jelentéseiket, és összesítés után továbbítja a Szakmaközi Könyvtárnak. A szakszervezeti könyvtárak látogatása alkalmával szerzett tapasztalatairól tájékoztatja a Szakmaközi Könyvtárat.

Szebeni Győző

Gál Imre

Műv. osztályvezető h. SZMT. Kulturális Biz. vezető

Szakszervezeti és tanácsi könyvtárosok találkozója

Első alkalommal rendeztük meg a tanácsi és szakszervezeti könyvtárosok találkozóját 1963. október 23-án Miskolcon, az SZMT székházban. A találkozót a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár és a Szakmaközi Könyvtár közösen szervezte.

A találkozón Magyar András megnyitó szavai után Szőnyi László, a Megyei Könyvtár igazgatója tartott nagyon értékes, hasznos előadást. Beszélt a két hálózat könyvtárainak jelenlegi helyzetéről, majd kitért az előttünk álló feladatokra. Sokat foglalkozott a könyvtárak tartalmi munkájával. Ismertette azokat a jó módszereket, melyek alkalmazásával a könyvtárak megjavíthatják tevékenységüket, és tartalmas, színvonalas munkát végezhetnek.

Beszélt Szőnyi elvtárs a két hálózat együttműködésének végrehajtási utasításáról. Elmondta, mi tette in-

dokolttá és szükségessé a két hálózat munkájának összehangolását és szoros együttműködését.

Az előadást élénk vita követte. A legtöbb hozzászóló a két hálózat együttműködésének kérdésével foglalkozott. Legtöbbször helyeselték, és a felvetett kérdésekre adott válaszok nyomán sok részletkérdés tisztázódott.

A találkozó második részében Sallai István elvtárs, a KMK osztályvezetője előadást tartott „A könyvtárak fejlődésének jövője útja” címmel. Az érdekes, színes előadást nagy érdeklődéssel hallgattuk.

Ugy érezzük, sikeres volt az első közös könyvtáros találkozó, és alkalmas volt arra, hogy kiinduló pontja legyen további közös munkáknak.

SOTKÓ JÓZSEFNÉ

A tanulóifjúság eredményesebb könyvtári ellátása érdekében

Az iskolai könyvtárak hatása — legalábbis elvileg, de fejlődésük arányában mindinkább a gyakorlatban is — minden állampolgárra kiterjed, életük meghatározott szakaszában. Az általános és a középiskolák tehát a könyvtárismeret, a könyvtárhasználat iskolái is, vagy — ahol még nem töltik be ezt a feladatot, — azzá kell, hogy fejlődjenek. Ebből az alaptételből következik, hogy az iskolai könyvtáraknak közvetlenül vagy közvetve minden egyéb könyvtártípushoz közük van; illetve dialektikus egységben vizsgálva a problémát, egyetlen könyvtártípusnak sem lehet közömbös, hogyan működnek az iskolai könyvtárak, mennyire keltik fel az igényt életreszólóan a könyvek, a könyvtárak használata iránt, milyen előismeretekkel indítják útnak a különböző könyvtárak jövőjéig olvasóit.

A könyvtárak közötti tervszerű, szervezett együttműködés miertjére tehát egyértelmű a válasz az iskolai könyvtárak szempontjából; a hogyanra kell a gyakorlatban jól alkalmazható módszereket találnunk.

Ezúttal, kiindulásként vizsgáljuk meg a sokoldalú együttműködés problémáit és lehetőségeit az iskolai könyvtári hálózat és a tanácsi közművelődési könyvtári hálózat között, különös tekintettel arra, hogy a két széleskörű hálózatnak sok az érintkezési területe,

s feladataik helyes értelmezése esetén szervesen kiegészítik egymás munkáját.

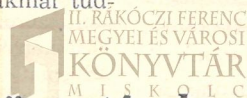
Az a nagy horderejű változás, amely az új oktatási törvény végrehajtása során oktatási-nevelési rendszerünkben végbemegy, — amelyet a köztudatban iskola-reform elnevezéssel emlegetnek, — megnöveli az iskolai könyvtárak jelentőségét, s megköveteli általában a könyvtári eszközök fokozottabb mértékű igénybevétele a nevelőktől s a tanulóktól egyaránt. Az iskola-reform sikere nem kis mértékben attól függ: mennyire sikerül a sajátos könyvtári eszközökkel elősegíteni a tanulóifjúság szocialista műveltségének megalapozását, az iskolában megszerzett tudásanyag kibővítését és elmélyítését, felkelteni a gyermekekben, ifjakban az iskolai tanuláson felül a szüntelen önképzés igényét, kifejleszteni az ehhez szükséges készséget, elsajátítani a könyvek, könyvtárak eredményes használatához szükséges ismereteket.

Ebben a nagy felelősséggel járó, a gyermek és az ifjú sokoldalú ismeretét megkívánó munkában — elvileg legalábbis — az iskolai könyvtárak szerepe az elsőleges, ahol a hozzáértő pedagógus könyvtárosok a tanulók életkori sajátosságainak, szellemi fejlettségének messzemenő figyelembevételével megfelelően össze-

hangolhatják a könyvtári munkát az iskolai oktató-nevelő munkával. Természetes azonban, hogy a gyermekek, ifjak olvasási kultúrájának további alakításában, az ifjú olvasók nevelésében a közművelődési könyvtárakra, különösen azok gyermek-részlegeire is fontos feladatok hárulnak.

Közismertek a megoldásra váró problémák. Az iskolai könyvtárak többsége jelenleg hátrányosabb helyzetben vannak, mint a közművelődési könyvtárak. Míg az utóbbiak hálózatba szervezése, módszertani gondozása már több mint tíz éve megkezdődött, s megalapozták a különböző szinteken dolgozó könyvtárosok szakmai ismereteit, rendszeresen folyik szervezett továbbképzésük is, addig az iskolai könyvtárak módszertani gondozása csak a legutóbbi években, az Országos Pedagógiai Könyvtár 1959-ben történt létrehozása után kezdődött el. Hálózati rendszerünk máig sem alakult még ki, eddig még nem sikerült az iskolai könyvtárosok megfelelő munkafeltételeit intézményesen biztosítani, s szakmai képzésük is csak az alapozásnál tart. A könyvbeszerzés anyagi feltételei is korlátozottak, különösen az általános iskolákban. Mindez nagyon megnehezíti, hogy a fentebb vázolt felelősségteljes, s másra át nem hárítható munkájukat jelenleg eredményesebben láthassák el. Már most megvan azonban a lehetőség arra, hogy a helyesen értelmezett együttműködés szellemében, helyi kezdeményezésekkel előbbre juthassunk.

A közművelődési könyvtárosok mindenekelőtt szakmai segítséget nyújthatnak a könyvtári munkában kevésbé jártas iskolai könyvtárosoknak. A megyei könyvtár, a járási könyvtárak módszertani munkatársai, könyvtárlátogatásaik alkalmával felkereshetik az iskolai könyvtárakat is, s az állományalakítás, a feltartás, a könyvtári tájékoztató munka, stb. szakmai tudnivalóiban adhatnak hasznos tanácsokat.

BERECZ JÓZSEF
Sárospatak, Tanítóképző Intézet

Iskolai tanulói könyvtárak rendezésének ügye

A Megyei Tanács Művelődésügyi Osztálya 199/17/1963. sz. alatt megküldte a Járási Művelődési Osztálynak az iskolai tanulói könyvtárak rendezésének végrehajtási utasítását.

A végrehajtási utasítás foglalkozik az iskolai tanulói könyvtárak jelentőségével, megváltozott szerepével, mint az iskolareform egyik leglényegesebb eszközével. Rövidesen vázolja az iskolai könyvtárak jelenlegi helyzetét.

A Művelődésügyi Minisztérium két megyében — Borsodban/és/ Csongrádban — intézkedik az iskolai tanulói könyvtárak kísérleti jellegű átszervezéséről. A kísérleti átszervezés a részben osztott és a kislétszámú (1, 2, 3 tanulósoportos) iskolák tanulói könyvtáraitra vonatkozik. (Lásd később.)

A Megyei Tanács Művelődésügyi Osztályának végrehajtási utasítása külön tárgyalja az osztott iskolák, továbbá a részben osztott és kislétszámú iskolák tanulói könyvtárainak helyzetét, illetve a rendezéssel kapcsolatos tennivalókat.

Az alábbiakban részletesen ismertetjük a járási könyvtárak feladatait, a területükön levő iskolai tanulói könyvtárakkal kapcsolatban, érintve a tanácsi könyvtárak vonatkozásait is.

A hálózati munka, módszertani segítségadás.

Az iskolai könyvtárak hálózattá szervezése az Országos Pedagógiai Könyvtár megalakulásakor indult meg. Hálózatába tartozik valamennyi oktatási intézményünk könyvtára.

Mivel ilyen hatalmas hálózattal rendelkezik, nem veheti fel a közvetlen, élő kapcsolatot valamennyi iskola könyvtárával.

Az iskolai könyvtárosok viszont sok jól felhasználható pedagógiai módszert ismertethetnek meg a községi könyvtárosokkal, vagy a városi gyermekkönyvtárak munkatársaival, az olvasókkal való helyes foglalkozáshoz, az olvasás céltudatos irányításához. Helyes, ha a községekben összehangolja a két könyvtár a könyvbeszerzést is, ha például az iskolai könyvtárnak kevesebb a beszerzési összege, abból elsősorban a kötelező és az ajánlott irodalmat igyekszik megfelelő példányszámban megvásárolni, míg a községi könyvtár inkább az új kiadású ifjúsági és gyermekkönyvekből biztosít nagyobb választékot. Az iskolai könyvtáros felhívja ezeket a művekre is a tanulók figyelmét. Hasznos a felsőtagozatos, VII—VIII. osztályos tanulók részére szervezett együttes könyvtárlátogatás, amikor megismerkedhetnek a tanulók a közművelődési könyvtár szolgáltatásaival. Jó hatású az iskolai könyvtár és a közművelődési könyvtár egy-egy közös rendezvénye valamilyen nevezetes évforduló alkalmából, s emlékezetes élményt jelent a közösen rendezett író-olvasó találkozó is.

Ha a tanulók ily módon magukénak tudják mindkét könyvtárat, s szinte létszükségletükké válik az olvasás, könnyebb lesz őket olvasóknak megtartani a közművelődési könyvtárakban akkor is, ha már kikerülnek az iskolából.

Summázva: a két könyvtártípus munkájának összehangolása a közös fő cél: gyermekeink egészséges kulturális fejlődése érdekében szükséges, s csak szoros együttműködéssel érhetjük el közös törekvésünk megvalósítását, azt, hogy egész népünk olvasó néppé váljék.

Summázva: a két könyvtártípus munkájának összehangolása a közös fő cél: gyermekeink egészséges kulturális fejlődése érdekében szükséges, s csak szoros együttműködéssel érhetjük el közös törekvésünk megvalósítását, azt, hogy egész népünk olvasó néppé váljék.

Mivel napjaink könyvtárpolitikájában egyre inkább érvényesül a területileg egységes szakmai-módszertani irányítás, így a járási könyvtárak apparátusán keresztül a legszorosabb kapcsolatot lehet és kell tartani minden iskolakönyvtárral — szakmai-módszertani vonatkozásban. Amikor a járási könyvtár munkatársai a tanácsi könyvtárat meglátogatják, minden alkalommal keressék fel az iskolai könyvtárat is. Nyújtsanak segítséget a járási könyvtár munkatársai:

1. Az állomány helyes arányú kialakításához.
2. A szervezett olvasószolgálat megteremtéséhez.
3. A könyvtári munkát végző pedagógusok szakismeretéhez.

Az állomány kialakítása, szerzeményezés az osztott iskolák könyvtáraitban.

A jelenlegi helyzet szerint iskolakönyvtáraink zöme a mennyiségi hiányok mellett minőségi problémákkal is terhes. Hogy a továbbiakban mentesüljenek a könyvtárak állományhibáiktól, el kell érni azt, hogy a járási tanács művelődésügyi osztályán biztosított könyvvásárlási keretek célszerűen legyenek felhasználva. A művelődésügyi miniszter 54/1959/M. K. 18/M. M. sz. utasítása (Az Iskolai Könyvtárak Egységes Kezelési Szabályzatáról) 3. §-nak 1. b. kimondja, hogy „a nevelői

és ifjúsági könyvtár állományának fejlesztése az igazgató kötelessége." Hogy az egyes iskolák milyen mértékben részesülnek a tanulói könyvtárakra szánt beszerzési keretből, azt a meglévő állomány nagysága, valamint a tanulók létszáma határozza meg.

Az 1963/64-es tanévben meginduló kísérlet befolyásolja a vásárlási keretek elosztását, ugyanis a kísérleti településeken a községi könyvtárak látják el a tanulóifjúságot irodalommal, tehát az érintett iskolák ezen idő alatt csak a kötelező olvasmányokkal gyarapítják állományukat. A kislétszámú és részben osztott iskolák könyvtárainak megszüntetésével nagyobb összegek jutnak a körzeti ifjúsági könyvtárak fejlesztésére.

A gyors ütemben folyó körzetesítéssel együtt kell haladnia a könyvtárak megerősítésének is. Az iskolákban növekedik a tanulók száma, természetesen növelnünk kell — a meglévő hitelek ésszerű csoportosításával — a könyvtárak állományát is. Tehát elsősorban a körzeti iskolák, továbbá a nagyiskolák könyvtárai az életképes, fejlesztésre váró intézmények.

A járási könyvtárak munkatársai adjanak segítséget az iskolai könyvtárosoknak az állománygyarapításban, a szükséges irodalom kiválogatásában. A szerzeményezést megkönnyíti az Országos Pedagógiai Könyvtár által 1960-ban kiadott Általános Iskolai Ifjúsági és Nevelői Könyvtárak Alapjegyzéke. Ezeket akkor minden iskolához eljuttatták. 1961-ben az Iskolai Könyvtárosok Tájékoztatójának 8. füzetében az időközben megjelent irodalomról kiegészítő jegyzék jelent meg, majd 1961 óta kéthavonként folyamatosan a Köznevelés hasábjain közlik a mindenkor megjelenés sorrendjében az iskolai könyvtárak gyűjteményébe kötelező és ajánlott irodalmat. Itt jegyzem meg, hogy nyújtsanak segítséget abban is, hogy minden osztott iskolában megrendeljék az Iskolai Könyvtárosok Tájékoztatóját is.

Nyújtsanak segítséget abban is, hogy az iskolák a könyvvásárlásra jóváhagyott összeget ne a helyi földművelésügyi boltban, vagy ügynökségtől vásárolják meg, hanem az Állami Könyvterjesztő Vállalat Könyvtárelosztó Osztályától, mivel innen a könyvanyagot már feldolgozva kapják meg.

Az 54/1959. M. K. 18/M. M. sz. utasítása 3. §-nak 3. bekezdése intézkedik az iskolakönyvtárak kezeléséről is. Megszabja, hogy külön leltárat kell a nevelői és külön az ifjúsági állományról készíteni. Nyújtsanak segítséget abban, hogy a legfontosabb nyomtatványféléseket (leltárnapló, ugyancsak leltárkönyv törlési naplónak, kölcsönfüzet stb.) az iskolák könyvtárosai beszerezzék, s mutassák meg azok használatát a helyszínen. Nagyon fontos, hogy törekedjenek a főlapokból álló katalógus szerkesztésére is.

Segítsenek az iskolák könyvtárosainak abban, hogy a meglévő állományból az elrongálódott műveket kivonják és töröljék.

Olvasószolgálat.

Segítsék az iskolák könyvtárosait az évi munkatervek elkészítésénél. Az oktatási évre tervezett könyvtári programnak igazodnia kell mindenben az iskola oktatási és nevelési célkitűzéseire. A tervekben, illetve a terv alapján végzett munkából tűnjön ki az, hogy az iskolakönyvtárak nem a szertár, hanem egy nagyon fontos tanműhely szerepét vállalják magukra az oktatási reformban. A művelődésügyi osztállyal közösen hívják fel az iskolák igazgatóinak a figyelmét arra, hogy a tanévnyitó megbeszélésen foglalkozzanak a könyvtár terveivel, s hívják fel a figyelmét a nevelőtestület minden tagjának a könyvtár propagálására.

Nyújtsanak segítséget abban is, hogy minden osztott iskolában határozzák meg a kölcsönzési időt, mert nem elégséges a kölcsönzést az órák közötti szünetben végezni.

Nagyon hasznos lenne, ha félévenként legalább egy osztályfőnöki órán foglalkoznának a könyvtárhasználattal (Lengyelországban ezt tantervbe iktatottan végzik.) Ehhez a járási és községi könyvtárosok nagyon sok segítséget adhatnak. Hasznos a könyvtárlátogatók szervezése is.

Az olvasószolgálat adminisztrációjával is foglalkozik a miniszteri utasítás. Úgy rendelkezik, hogy a könyvtárosok osztályonként vezessenek füzetes kölcsönzés formájában nyilvántartást. A nyilvántartások vezetése még sok iskola könyvtárosa előtt nem ismert, ezért az együttműködés szellemében a járási könyvtáraknak kötelessége e nyilvántartások helyes vezetésére megtanítani a könyvtárosokat.

Módszertani leveleikben foglalkozzanak a gyermekolvasás problémáival, a jó módszereket adják át. A tanácsi könyvtárakban használatos propagandaanyagból juttassanak az iskolák könyvtárainak is. A járási híradók foglalkozzanak az iskolai könyvtárak problémáival is.

A pedagógusok könyvtári képzettsége.

Az iskolai könyvtárak megváltozott szerepe, illetve jelentőségének tudatosítása mellett nagyon fontos feladat a tényleges könyvtári munka alapvető elemeivel is megismertetni a pedagógus könyvtárosokat. Az alapképzettség megszerzését az iskolai könyvtárak munkájával szemben jogosan támasztott követelmények is sürgetik.

Ez év végéig az osztott iskolák könyvtárosainak meg kell szerezniük a könyvtártechnikai minimumot. A járási könyvtárak munkatársai nagyon sokat tehetnek a szakmai tudás növelése terén addig is, míg a megyei tanács művelődésügyi osztálya meg nem szervezi a könyvtárosok oktatását. A szervezett oktatásra az ősz folyamán kerül sor, de a látogatások alkalmával addig is nyújtsanak segítséget.

A kislétszámú és részben osztott iskolák tanulói könyvtárainak átszervezése kísérleti jelleggel.

A korábban említett indokok miatt ésszerűnek látszik a kistelepüléseken a párhuzamos ellátás megszüntetése. A kísérlet idején (1963—64-es tanév) a részben osztott és kislétszámú (1, 2, 3 tanulócsoporthoz) iskolákkal rendelkező községekben, településekben a tanácsi hálózat gondoskodik a tanulók könyvellátásáról.

A kísérlet gyakorlati megvalósítása.

1. A korábban már meghatározott településeken, községekben (a felsorolás megtalálható a járási művelődésügyi osztályon) 1963. szeptember 1-től kezdve a tanácsi könyvtárak látják el a tanulókat könyvvel. Tehát az iskolai tanulói könyvtárak ezeken a településeken működésüket ideiglenesen beszüntetik. Állományuk a művelődésügyi osztály — szóbeli intézkedésének értelmében a kötelező olvasmányok kivételével — átmegy az illetékes körzeti iskolák állományához. A kísérleti települések iskolái csak kötelező olvasmányt tartanak és kölcsönöznek. Így az érintett települések tanácsi könyvtárait nagyobb feladat hárul, mert a tanulóifjúságot teljes egészében ők látják el könyvvel. Tehát a tanácsi könyvtár állományát a kísérlet megindulása előtt meg kell vizsgálni, az ifjúsági szépirodalmi és ismeretterjesztő irodalommal fel

kell tölteni. Ajánlatos, ha minden tanulóra legalább 1,5 kötet könyv jut. A kötelező olvasmányokat a jövőben is vásárolja meg a tanácsi könyvtár, mert ezek a művek a felnőttoktatást is segítik, valamint az olvasóközönség általános érdeklődésébe is beletartoznak.

Ezek a településeken a beszerzési keret 40%-át fordítsák ifjúsági- és gyermekirodalom vásárlására, míg az osztott iskolák településein csak 20 százalékot.

2. Azokon a településeken, ahol eddig nem működött tanácsi könyvtár, ott 1963. aug. 20-ig könyvtárat kellett telepíteni. Ezek járásonként a következők: Encsi járás: Lyuba-tanya, miskolci járás: Ongaújfalu, sátorajaujhelyi járás: Máriatanya, Biharomtanya, Nagyhuta, Vágáshuta, Filkeháza, Kemencepatak, Királyhegy, Középhuta.

A könyvtártelepítés természetesen nem új könyvtárak létesítését jelenti, hanem a területileg, közigazgatásilag illetékes községi könyvtár, vagy kölcsönző fiókjaként kell működtetni. Amennyiben a községi könyvtár jelenlegi állománya nem elégséges a fiók létesítéséhez, a járási könyvtár letéti állományából juttasson letétet, s ennek felhasználásával nyisson a község fiókot. A szükséges nyomtatványok ellátásáról a járási könyvtár gondoskodik. (Pl. a Lyuba-tanyán létrehozott kölcsönző a szemerei községi könyvtár fiókjaként szerepel.) Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy ezek a fiókok nemcsak a tanulóifjúságot látják el irodalommal, hanem a felnőtt lakosságot is, tehát az állomány összevágatásánál erre is legyünk tekintettel.

3. A kísérleti települések községi könyvtáraiban az ifjúsági állományt különítsük el a felnőttek irodalmától.

A könyvtárosok kísérjék figyelemmel a tanulók olvasását, törekedjenek arra, hogy az iskola minél több tanulója — IV. osztálytól fölfelé — legyen beiratkozva olvasója a könyvtárnak. Szükséges, hogy folyamatosan társas foglalkozásokat, könyvankétokat stb. rendezzenek a tanulóknak — a tananyaggal együtt haladva, abból továbbmutatva.

Mindenkor vegyék figyelembe a tanulók életkori sajátosságait. Szükségesnek tartom hangsúlyozni a legnagyobb együttműködést az iskola és a községi könyvtár között.

4. A művelődési autóval eddig ellátott — az utastásban érintett településeket — függetlenül attól, hogy a közigazgatásilag illetékes könyvtár ott fiókot nyit, a művelődési autó továbbra is látogatja, s akkor az autó könyvtárosa végez kölcsönzést az autó állományából. Ennek forgalmát az autó tevékenysége között kell szerepeltetni. Ilyen alkalmakkor a legújabb könyvanyag kerül forgalomba. E településeken rendezzünk előadást, kiállítás stb. ilyenkor, tehát ezek a látogatások a kölcsönzésen túl a komplex népművelési munkák jelentsék.

Összegezve:

Az iskolai könyvtárakkal kapcsolatos feladatok két nagyon fontos területre válnak szét:

1. Az osztott iskolák könyvtárainál a járási könyvtárak munkája a segítségnyújtás, tapasztalatok átadása, a legnagyobb mértékű módszertani segítségadás. Ez a könyvtártípus fejlődő, továbbélő könyvtár, tehát itt nincs szó feladatok átvállalásáról, mindössze a könyvtárak fejlődésének elősegítéséről.

2. A részben osztott és kislétszámú (1, 2, 3 tanulócsoporthoz) iskolák könyvtárai az 1963/64-es tanévben csak a kötelező olvasmányokkal látják el a tanulókat. Ezek a településeken a tanácsi könyvtárakban kell megteremteni azt a lehetőséget, hogy a tanulók megfelelően legyenek ellátva irodalommal mind minőségi, mind mennyiségi szempontból.

A könyvtár és az iskola együttműködése itt különösen nagyon fontos feltétele a gyermekekkel való megfelelő foglalkozáshoz.

A munka folyamán felmerülő problémákkal forduljanak a könyvtárunk módszertani csoportjához.

SZŐNYI LÁSZLÓ
könyvtárigazgató

Beszámoló az Építőipari Szakszervezet irodalmi pályázatáról

Az Építőipari Szakszervezet miskolci Megyei Könyvtára útján, a télen pályázatot hirdetett kisregényekre, elbeszélésekre és versekre, azzal az egyetlen megköveteléssel, hogy a művek az építőipari munkások életéből merítsék tárgyukat, a múltbeli és a mai viszonyokat ábrázolják őszintén, híven, kendőzés nélkül.

A pályázatnak már a számbeli eredménye is kielégítő volt. Beérkezett összesen 7 kisregény, 22 vers és 24 elbeszélés. Még ha számításba vesszük, hogy volt pályázó, aki több munkával is szerepelt, még mindig közel félszáz személyt mozgatott meg a pályázat, akiknek többségéről, a pályaművek tartalma alapján, biztosak lehetünk, hogy valóban az építőiparban dolgoznak, vagy dolgoztak. Volt valami meghatározó azokban a kézzel írott, helyesírási hibákban gazdag, vaskos füzetekben, amelyek naívságukkal, kezdetlegességeikkel ugyan nem jöhettek szóba a jutalmazásoknál, de már az is igen jelentős, hogy szerzőik üres óráikat és esteiket így, a szellemi munka számukra szokatlan munkájával töltötték.

Ez volt a pályázat egyik fontos pozitívuma.

A másik nagy eredmény — még mindig a pályaművek esztétikai értékelésén innen — azok tartalmi, esz-

mei színvonala. Egész sor pályamunka — novella és kisregény — foglalkozik az olyan időszerű és fontos szociális problémával, mint a cigánykérdés, és ami még öröndetesebb, valamennyien optimista hangvételű, abban a biztos tudatban, hogy kellő megértéssel, jóindulattal, baráti és nem lankadó segítőkészséggel még a „legreménytelenebb” esetben is meg lehet menteni szocialista társadalmunk javára a cigányságot.

De sorra kerülnek a novellákban az építőipar többi problémái is: a még mindig előforduló társadalmi tulajdon elleni vétségek, a munkásnők erkölcsi kérdései, melyek megoldásaként az írók elsősorban a rendezett és jól vezetett munkásszállások nevelő szerepét említik, a fiatalok és öregek ellentéte, a régi rendszer egykori tagjainak beilleszkedése a szocialista építőmunkába, bátor és dogmatizmus-mentes hangon az egykori nyomortanyák és a mai munkásszállók összevetése, a brigádszellem lassú, de biztos kialakulása, a huligánkérdés stb.

Ha a műveket irodalmi igénnyel szemléljük és olvassuk, az eredmény már nem ilyen biztató. Igen nagy a különbség az észrevehetően rutinosabb és kiforrottabb íráskészségű írók, és a műkedvelő, alkalmi szer-

zők írásai között. Ez azonban ilyen, nyíltjellegű pályázatnál elkerülhetetlen és természetes. A jelíges pályázatok mindegyikét ismert, és többször publikált költő, illetve író nyerte meg.

Az aránylagosan leggyengébb pályaműveket a líra területén találjuk. Igen sok formai szempontból is elégtelen vers érkezett be, amelyeket a ritmikai tévedések, erőltetett, gyatra rímek és csasztuskaszerű fel- dolgozás jellemeztek.

A pályázók nagy része a verset találta a legkönnyebben elsajátítható műfajnak, és ezek szerzői rendelkeztek a legkevesebb önkritikával. Az első díjat Bihari Sándor, az ismert, miskolci lírikus nyerte „Azt a házat...” című költeményével, mely tartalmilag és formailag egyaránt kidolgozott munka. Sorai- ból az építők megbecsülése, munkájuk dicsérete csendül ki, modern formában. A második díjat a bizottság megosztotta. Egyik felét Molnár Lajos miskolci szerző nyerte a „Napra néző város” című, miskolci tárgyú, lírai ciklusáért, melyben elsősorban kitűnő formai érzékét és eszmei állásfoglalását érte elismerés. A másik jutalmazott Pálmai Zoltán ózdi lakos, „Májusi mámor” című, pompás ritmusú, optimista költeményéért.

A novellák területén a pályázat eredményesebb volt, amit nemcsak a pályamunkák viszonylag nagy száma, de azok tartalmi értékei is igazolnak. Valamennyi pályázatról — a viszonylag gyengébbekről is — el lehet mondani, hogy írójuk őszintén, képességének megfelelően, kenetesség, frázisosság nélkül nyilatkozott meg. A nyertes Császár Klára Miskolc-tapolcai lakos „Az első nap” című elbeszéléssel. A színpompás, cselekménynélkülisége ellenére is gazdag novella, tele van feszültséggel, melyet ügyesen old fel a meglepetésszerű befejezés. A mindössze egyórás cselekmény plasztikusan állítja eléink a fiatal cigánylány-munkásnő alakját és lelkivilágát. A sablonos építő-téma (cigánykérdés) meglepetésszerű megfogalmazásban jelenik meg. A második díjat itt is megosztotta a bizottság: egyik felét Adamkó Klára miskolci lakos, „Hétfőn történt” című novellája, második felét pedig Regős Sándor, ugyancsak miskolci író nyerte „Félzsák cement” cí-

mű elbeszéléssel. Adamkó Klára ötletes témájával (az értelmiség és a fizikai munka) érdemli meg a dicséretet, Regős novellájából pedig a valóság nagy szeretete és ismerete, gondos rajz- és ábrázoló-készség nyerte meg a bizottság tetszését, bár befejezése kissé színtelen és sematikus.

Hét kisregény versengett az első helyért, és ezek közül mindössze három volt olyan, amelyik legfeljebb szerzőik kitarató, fáradságos munkáját dicséri, de tehetségét nem. Az első díjat Regős Sándor nyerte „Százhuszonöt szabad szombat” című művével, amelyet csak azért nem jutalmazott a bizottság a teljes díjjal, mert műfajilag tulajdonképpen nem regény, hanem az Ózd-bolyokai nagy arányú lakásépítkezés szociográfiája. A szerző könnyed, csevegő modorban rajzolja az építőmunkások életét, munkájuk fény- és árnyoldalait, ügyes portrékat rajzol, és sorai mögül megelevenedik előttünk egy nagy háztömb építésének minden öröme és bosszúsága. Részletesen és felelősségteljesen beszél az építők gazdasági, kulturális és erkölcsi helyzetéről, s mindezt kellemes, könnyen olvasható módon. Írásának kiadására a bizottság felhívja a sajkaszervezet figyelmét. A megosztott második díj egy részét Bárczy János miskolci lakos nyerte „Noé bárkája” című, komoly írói készséggel megírt kisregényéért, melyet az őszinteség jellemez: egyforma tárgyilagossággal ír a Rákosi-rendszer embertelenségeiről, és az első építők nyomortanyáiról, a lassú, de állandó fejlődésről, de nem titkolja a ma problémáit sem. Sok alakja hiteles és élő. A díj második felét Petrovics Tivadar miskolci lakos nyerte „Ember az emberek között” című elbeszéléssel, mely egy szocialista brigád harcát mutatja be egy tolvajlás miatt leültetett és hozzájuk kiadott cigány megneveléséért. Az író mértéktartó; nem akarja a problémát megoldani, de a hozzá vezető utat megmutatja.

A bizottság, melynek tagjai: Nagy Kálmán, Csótai János és Kordos László voltak, úgy érzik, hogy az építők pályázata meghozta a kívánt eredményt; nagy tömegeket mozgatott meg, és irodalmi értékű művek alkotását segítette elő.

KORDOS LÁSZLÓ

Irodalmi fejtörők a miskolci járásban

A miskolci járás területén tavaly ősszel rendeztem először irodalmi estét. Először a Földes és Herman gimnázium fiataljait szerepeltettem több kevesebb sikerrel. A két szereplőgárdából a legjobbakat kiválasztottam, és közreműködésükkel sikeresebbnél sikeresebb irodalmi fejtörőket tartottam. Nem is tudom, hol olvastam: „Játsszva tanuljunk!” — de ez lehetne a mottója műsorunknak, amelyben a XX. század irodalmát népszerűsítettük.

Egy ilyen irodalmi fejtörő megrendezéséhez 2--3 szavalón és a jutalomkönyveken kívül kb. 60 forint szükséges a kellékek vásárlására. Általában irodalmi kérdésekből, illetve azok illusztrálásából tevődik össze egy műsor. Hogy melyik van túlsúlyban — az előbbi-e, vagy az utóbbi — azt a falu kulturális élete, illetőleg a lakosság általános műveltsége szabja meg.

Az átlagot véve a műsor a következőképpen alakul: A bevezető után könnyebb kérdések következnek, s akik a közönség soraiból eltalálták, joguk van a versenyen indulni. A jelentkezők 10 versenyzőnek egy-egy papírlapon feltüntetett 12 kérdésre kell válaszolni, illetve a helyes megfejtést aláhúzni. Pl. Ki írta a Parasztok című regényt: Lermontov — Reymont — Sienkiewicz? Nyilván a középsőt kell megjelölni. Ahány

találata van a versenyzőnek, annyi pontot kap, amit a versenybizottság egy tagja a táblára feljegyez. Ezután egy ügyességi szám következik. Pl.: időre gémkapocs fűzés, majd pedig mindenki kap egy irodalmi kérdést. Ilyenkor a szereplők szavallatokkal, egy-egy jelenettel, vagy a témához kapcsolódó regényrészlet, elbeszélés elmondásával sietnek a versenyzők segítségére. A szünetben értékelik az eredményeket. A legtöbb pontszámot elért öt versenyző bekerül a döntőbe. Itt a kérdések olyanok legyenek, hogy ne egy szóval kelljen rá felelni. Ezt könnyen megsúgják. A válaszokból tűnjön ki a versenyzők olvasottsága, tájékozottsága.

Lehet zenei kérdéssel kezdeni, és illusztrálására föltetni egy-egy hanglemezt. Ügyességi szám lehet csokoládéévszék belkötött szemmel, tányérból, késsel villával. Ezután újra irodalmi kérdések következnek. Sokszor volt úgy, hogy az előbbi műsorszám után — amikor a közönség hangosan biztatta a versenyzőket — egy Radnóti, vagy József Attila verset szavalltak a szereplők, és a teremben olyan csend lett, hogy a légy zümmögését is meg lehetett hallani. Befejezésül lehet még tréfás kérdéseket föltetni, vagy egy ügyességi számot beiktatni. Ilyen például a gyümölcslé ivás be-

kötött szemmel, az üvegen spárgával megjelölt csikig. A zsúri összesíti a pontokat, és ezután jön az eredményhirdetés. Az idősebb memzedék is kedveli az ismeretterjesztésnek ezt a formáját. Előadás után számtalan parasztemberrel és asszonnyal beszélgettem, s mindegyik ezt mondta: „Lelkem, csak máskor is jönjenek. Mi minden előadáson ott leszünk.”

Kérdezz-felelek verseny Sajóivánkán

Az ózdi járás legkisebb községe a Bükk lábainál fekvő Sajóivánka. Ebben a kis faluban vagyok községi könyvtáros, már negyedik éve. A község lakosságának majdnem 20 százaléka olvasója a könyvtárnak. Mégsem lehettem ezzel az eredménnyel elégedett, mivel olvasóim között nagyon kevés volt a KISZ-korosztályú olvasó. A József Attila olvasómozgalomtól idegenkedtek a fiatalok, mivel az beszámoltatással volt összekötve. Éppen ezért nagyon helyesnek tartom e mozgalmat szabályainak a megváltoztatását. A fiatalok előtt egy KISZ-gyűlésen ismertettem az új szabályzatot. Örültek a beszámoló elmaradásának, és szép számmal csatlakoztak az olvasómozgalomhoz. Ezeknek a fiataloknak nagy része ma is rendszeres olvasója a könyvtárnak.

Az olvasómozgalomba benevezett fiatalok által kölcsönzött könyvek szerzőjét és címét rávezettem az

Tervbe vettem, hogy előre kijelölünk könyveket egy-egy községi könyvtárban, amiknek alapján a kérdéseket, illetve a műsort összeállítjuk. Ezzel bizonyos könyvek forgalmát növeljük, és lényegében elérjük azt, amire minden könyvtárosnak törekednie kell: irányítani, csiszolni az olvasók ízlését.

HÖLCZ SÁNDOR

olvasó személyi lapjára, így jobban figyelemmel tudtam kísérni, mit olvasott. Ez megkönnyebbitette a könyvek ajánlását is.

A lakosság és ezen belül a fiatalok, érdeklődésének felkeltése érdekében a közelmúltban egy „Olvass—tanulj—válaszolj!” kérdezz-felelek játékot szerveztünk — a helyi művelődési otthon vezetőségével — és a KISZ-vezetőséggel karöltve. A játék abból állt, hogy 20—20 kérdést dolgoztunk ki a következő témakörök-ből: politika, természettudomány, történelem, irodalom, homismeret. A kérdésekre a könyvtárunkban levő könyvek segítségével lehetett válaszolni. A kérdéseket sokszorosítottuk, és a tömegszervezetek hevonásával kiosztottuk. A válaszadásra selejteztőt, elődöntőt és döntőt írtunk ki. A győzteseket jutalomban részesítettük.

RATKAI ANTAL, községi könyvtáros

A községi könyvtárosok nyári tanfolyama

Tavaly is megszerveztük a községi könyvtárosok hagyományossá vált nyári tanfolyamát. Mezőkövesden kétszer egyhetes tanfolyamot tartottunk július 1. és 15. között. A megyei könyvtár és a járási könyvtárak körülrtekintő szervező munkáját bizonyítja, hogy az alapfokú tanfolyamra 87, a továbbképzőre 76 könyvtáros jelentkezett. Sajnos, hely hiányában csak 50—50 könyvtárost hívhattunk be. Külön-külön programot állítottunk össze az alapfokú és a továbbképző tanfolyam hallgatói részére. Célunk olyan program előkészítése volt, amely a könyvtárosok legégetőbb problémáit foglalja magába. Sok vélemény egybevetése után, így állítottuk össze az ütemtervet:

Az alapfokú tanfolyam programja a könyvtári munka alapjainak elsajátítását ölelte fel, ezen kívül általános könyvtárügyi és irodalomismereti előadásokat is tartottunk. Az alapfokú tanfolyam hallgatói olyan kar-társak voltak, akik még eddig semmiféle könyvtárosi képzettséggel nem rendelkeztek. Természetesen nagy segítséget jelentett számukra, hogy megismerkedhettek a címleírással, raktári jelzetekkel és alapfokon a szakjelzettel is. Szembetűnő buzgalommal és ötletességgel kapcsolódtak be a szeminárium foglalkozásokon a kiállítások, plakátok készítésébe. Különösen örültek a hallgatók a sok új ötletnek, mert azok közül községükben a legmegfelelőbbet az olvasótoborzásra, a könyvbarát mozgalom kiszélesítésére felhasználhatják.

A továbbképző tanfolyamon az alapvizsgával rendelkező könyvtárosok vettek részt, s ez megszabta a tanfolyam jellegét, mert itt a könyvtári munka nehezebb részeinek ismétlését, felújítását gyakorolták a szeminárium foglalkozásokon. Ezen a tanfolyamon túlsúlyban voltak a szépirodalommal és szakirodalommal foglalkozó előadások.

Mindkét tanfolyamon iránymutatást kaptak a hallgatók az előttünk álló kulturális feladatok megoldására. Igen értékes előadást tartott Sallai István elvtárs, a

KMK osztályvezetője, a világ könyvtárügyének jelenlegi helyzetéről és az előadásban megrajzolta a jövő könyvtárát, célját és feladatát. Hasznosnak bizonyult és a hallgatók érdeklődését is felkeltette a mindkét tanfolyamon elhangzott Könyv, könyvtártörténet című előadás is, mert tömören képet kaptak, hogy milyen nehéz és hosszú utat kellett megtenni, amíg létrejött a ma könyvtára.

Az irodalommal, az irodalomismerettel kapcsolatos előadások a vártnál nagyobb érdeklődést váltottak ki. Ennek okát abban látjuk, hogy a hallgatók örömmel hallgatják a jól felépített előadásokat, tanultak belőle, de a leglényegesebb az, hogy önvizsgálatra indította őket. Felvetődött minden hallgatóban, vajon elegendő-e a jelenlegi irodalmi tájékozottságuk, könyvismertetük, a megnövekedett kulturális feladatok megoldására? A beszélgetésekből kiderült, hogy a tájékozottság ezen területén, nagy hézagok vannak. Nagy a tájékozatlanság az új magyar irodalom terén, de még feltűnőbb az elmaradás a világirodalomban. Természetesen e hiányosságok megszüntetése nem megy máról holnapra, mert először meg kell keresni a bajok okát, hogy a kivezető utat megmutathassuk. A végleges és megnyugtató megoldásra össze kell fogni a könyvtárügyi irányító szerveknek a művelődésügyi osztályokkal, mert csak közös tervvel, közös erőfeszítéssel lehet ezt a lemaradást megszüntetni. Reméljük, az előadások az önvizsgálaton túl, a hallgatók zömében tenniakarást váltottak ki, amelynek meg kell mutatkoznia a közeljövőben. Helyes lenne felmérést végezni a pedagógusok és más értelmiségiek olvasottságára vonatkozóan. Főleg azt kideríteni, hogy ha nem olvasnak, miért nem olvasnak?

A tanfolyamon ismerkedési estet, szellemi fejtörőt rendeztünk, meglátogattuk a mezőkövesdi gyermekkönyvtárát. — A hallgatók elmondták egymásnak tapasztalataikat, ami már magában is pozitívum. A szel-

lemi fejtőre mindenképpen hasznos volt, mert a kartársak a legalkalmasabb mozzanatokot felhasználhatják a saját rendezvényeiken.

A hallgatók magatartása, munkafegyelme kifogástalan volt, látszott, hogy minden hallgató tanulni jött a tanfolyamra. A zárógyűlésen összegeztük az eredményeket és hiányosságokat. A hallgatók elégedettek voltak a foglalkozások és előadások színvonalával. Hiányosságnak említették, hogy nem volt elegendő szórakoztató játék (sakk, ping-pong, labda stb.). A gondos ellátás csak fokozta a résztvevők jó hangulatát. A tanfolyam vezetősége azt a tapasztalatot szűrte le, hogy jövőre több gyakorlati foglalkozást kell beiktatni. A

szabadidő helyes felhasználására pedig többretű programot kell összeállítani, hogy a hasonló egyéniségek megtalálják számukra a legmegfelelőbb szórakozási lehetőségeket.

Az alapfokú tanfolyam hallgatói ősszel és a tél folyamán a hallott anyagból vizsgát tesznek. Mindkét tanfolyam hallgatói azzal a jóleső érzéssel távoztak, hogy sok segítséget kaptak, amely feltétlenül megkönnyíti könyvtárosi munkájukat.

Ezt bizonyítja búcsúzó mondatuk is: „Jövőre is szívesen eljövünk a továbbképző tanfolyamra.”

PÓCSI GUSZTÁV

Könyvtárosképző szaktanfolyam a II. Rákóczi Ferenc Könyvtárban

(Az év végi vizsgák eredményei és tanulságai.)

Ez év június közepén a miskolci II. Rákóczi Ferenc Könyvtár tanácstermében összegyűlt a könyvtárosképző szaktanfolyam 30 hallgatója, hogy számot adjon az elmúlt félévben végzett munkájáról, tanulásáról. Igen nagy érdeklődéssel tekintettünk a vizsgák elé. Figyelmünk középpontjában az állt, hogy a gyakorlatban milyen mértékben valósulnak meg a tanfolyam célkitűzései. A fő kérdés az: képes-e a szaktanfolyam a hallgatókat felvértezni azokkal az ismeretekkel, azzal a szaktudással, amely képessé teszi őket arra, hogy a régi kölcsönző könyvtáros fogalmán túlmenően olyan könyvtárosok legyenek, akik széleskörű tájékozódásra képesek, tájékoztatni, tanulásra ösztönözni tudnak, és végső soron az emberek tudatformálását biztos kézzel irányítják. Mielőtt ezekre a kérdésekre válaszolnánk, nézzük meg a vizsgák eredményeit.

Az első évfolyamon 18 hallgató, a második évfolyamon 12 hallgató vizsgázott. A tanulmányi eredmény a következőképpen alakult: Az első évfolyam 18 hallgatója közül kitűnő 1, jeles 4, jó 8 és közepes 5 hallgató. A tanulmányi eredmény 4, ami igen jó eredménynek számít, figyelembevételével, hogy a hallgatók a napi fáradtságos munka után tanulnak otthon. A második évfolyam 12 hallgatója közül 1 kitűnő, 6 jó és 5 közepes eredményű lett.

A tanulmányi átlag 3,66, gyengébb az első évfolyam átlagánál. Ez arra figyelmeztet bennünket, hogy a második évfolyamon már nincs meg az a lendület, ami az első évfolyam hallgatóinál még megvolt. Vizsgáljuk meg az eredményeket néhány tantárgyon belül. Mind az első, mind a második évfolyamon könyvtárтанból vizsgáztak legjobban a hallgatók. Az első évfolyam 18 hallgatója közül 12 jeles, 3 jó, 1 közepes, 2 elégséges. A második évfolyam hallgatói közül 8 jeles, 3 jó, egy közepes.

A fenti jó eredmény azzal magyarázható, hogy ez a tantárgy a gyakorlati munkával nagymértékben összefügg, s a tanult elméleti ismereteket gyakorlati tapasztalatokkal támasztották alá, amely biztosabb alapot nyújt tananyag elsajátításához.

Aránylag gyengébb az eredmény könyvismeretből, különösen a második évfolyamon, ahol 12 hallgató közül 3 jeles, 2 jó és 7 közepes lett. Itt többféle magyarázatot adhatunk, többek között azt, hogy az igen terjedelmes és sokrétű anyag nagyon próbára tette a hallgatókat. Csak azok tudtak megbirkózni az anyaggal, akik már megfelelő alappal rendelkeztek a tantárggyal kapcsolatban. A jövőre vonatkozóan ebből azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy csak olyan hallgató képes a tananyag elsajátítására, aki már korábban bizonyos tájékozottságot szerzett könyvismeretből. Aki nem

rendelkezett ezzel a tájékozottsággal, annak csak igen következetes tanulás hozott eredményt, s ez igen kevés hallgatónak sikerült. Meg kell említenünk az idegen nyelv vizsgaeredményeit, amely a leggyengébb volt az év végén. A gyenge eredmény fő okának azt tartjuk, hogy teljesen magukra hagytuk a hallgatókat, amin a jövőben úgy segíthetünk, hogy a konferenciákon feltétlenül útmutatást adunk a hallgatóknak. Az idegen nyelv tanulásának el kell foglalni méltó helyét nemcsak a szaktanfolyamon, hanem könyvtárosaink önképzésében is.

Szólunk kell még az ideológiai tárgyak oktatásáról is. Az első évfolyamon az átlag 3,77, a második évfolyamon 3,6. A számszerű eredmény nem rossz, de egyes hallgatóknál még ingadozást mutat a felkészülés. Fő célunk itt felismertetni, hogy ezeknek a tárgyaknak minden más tantárgyat át kell szőnie, hogy a társadalmi fejlődés kérdéseiben biztosan tudjanak eligazodni. Összegezve az évvégi tapasztalatokat, a következő tanulságot vonhatjuk le: A tanuló felkészültségét, munkakedvét, tanulását nem vonhatjuk kétségbe, de a vizsgák előtti és a vizsgák alatti hangulatokból arra következtethetünk, hogy a felkészülés nem volt folyamatos, és zömében az év végére összpontosult. Ez erősen befolyásolta a hallgatók hangulatát, idegrendszerét.

A folyamatos tanulás biztosítása érdekében a jövőben az előkészítő konferenciákat igyekszünk azzal is tartalmasabbá tenni, hogy a tananyagot időben megküldjük a hallgatóknak, és a foglalkozásokat úgy szervezzük meg, hogy ne maradjanak homályos részek az anyagban. Év közben feltétlenül ellenőrizzük a hallgatókat, hogy folyamatosan feldolgozzák-e az előírt anyagot. Ezzel is elejét kívánjuk venni annak a káros vizsgahangulatnak, amely a régi idők idegcsillapító vizsgáira emlékeztet. Az eddigi tapasztalatokat figyelembevételével reméljük, hogy jövőre minden évfolyamon fokozottan megjavul a tartalmi munka, és a hallgatók olyan felkészültséggel, szakmai képzettséggel kerülnek ki, hogy a könyvtáros munka feladatait szakszerű tudással, lelkiismeretes munkával, minden téren a legmesszebbmenőkig meg tudják oldani. Ehhez a hallgatók szorgalmas felkészülése, a tankönyvtár segítése, a felsőbb szervek iránymutatása szükséges, s az eredmény így nem maradhat el.

A könyvtárosképzés eredményeit és nehézségeit azért tártuk föl ilyen nyíltan, hogy a könyvtárosok, akik még nem vettek részt ezen a tanfolyamon, kedvet érezzenek a szaktanfolyam elvégzésére. Nem lesz könnyű feladat, a felkészülést már most kezdjük meg, olvassanak, hogy lépést tartsanak a fejlődéssel, s akkor a tanfolyam elvégzése sem lesz nehéz.

PÓCSI GUSZTÁV

Borsod megye tanácsi könyvtárainak gazdasági fejlődése az irányelvek tükrében

A második ötéves terv indulásakor megyénk tanácsi könyvtárainak gazdasági ellátása — a centralizált gazdálkodás miatt — igen szegényes volt. A községi könyvtárak tanácsi kezelésbe adása alapvető változást hozott a helyi tanácsoknak a könyvtárak szakmai és gazdasági munkája tekintetében. A tanácsok vezetői felismerték, hogy a községi könyvtár tanácsi tulajdonba vétele az irányelvek megvalósításának egyik fontos eszköze.

A tanácsi kezelésbeadás nagy mértékben kiszélesítette a könyvtárfejlesztés anyagi lehetőségeit. Az irányelvek kiadása óta viszonylag rövid idő telt el, ennek ellenére megállapítható, hogy határkövet jelentenek a közművelődési könyvtárak tevékenységében, de igen komoly határkövet a gazdasági alap megteremtése, illetőleg fokozása tekintetében.

A megyei tanács végrehajtó bizottsága határozatot hozott a gyakorlati végrehajtásra, illetőleg a tanácsi könyvtárak elé kitűzött irányszámok megvalósítására. Gondoskodott a megyei tanács végrehajtó bizottsága arról, hogy a kitűzött célok gazdaságilag megalapozottak legyenek. Ezért elrendelte, hogy a járási és községi tanácsok végrehajtó bizottságai is tárgyalják meg a lebontott terveket, irányszámokat és saját könyvtári egységeikre a gazdasági fejlesztéseket biztosítsák.

Az országos irányelvek megyénkre 40 000 új olvasó szervezését írták elő. Ismert tény, hogy Borsod megye a második ötéves terv indulásakor (1960. december 31. állapot) az 1 főre jutó könyvellátás tekintetében — országos szinten — az „előkelő” 18. helyet foglalta el, olvasók szervezésében ugyanakkor a 11. helyen áll. Az egy lélekszámmra jutó könyvellátás 0,5 kötet volt, egy olvasóra 5,2 kötet könyv jutott.

Ennek ellenére megyei tanácsunk vállalta az előírt irányszámok teljesítését, pedig ez a vállalás jelentős (több milliós) pénzügyi fedezet biztosítását vonta maga után. Ez azt jelentette, hogy megyeszinten 1965. év végére a meglévő 364 572 kötet állományhoz további 506 628 kötet könyvet kell biztosítani. Ez forintban — ha 25 forintos egységárral számolunk — 12 665 000 forint fejlesztést jelentett csak a könyvbeszerzés vonatkozásában. Éppen ezért nem érdektelen, ha megvizsgáljuk az irányelvek hatásának kibontakozását és az ezzel járó pénzügyi fejlesztések eredményeit. Az elemzés, illetőleg az eredmények felmérése 1960. december 31-től 1962. december 31-i időszakra terjed, költségvetési vonatkozásban viszont — mivel a költségvetések jóváhagyást nyertek — az 1963. dec. 31-i állapot tükrözi. Az összköltségvetési alap fejlődése megyeszinten (ezer forintban).

Megnevezés	A költségvetés összege				Emelkedés	
	1960-ban	1961-ben	1962-ben	1963-ban	1960-tól Ft-ban	1963. dec. 31. %-ban
Megyei Könyvtár	1486	1586	2015	2220	734	49,3
Járások	2546	3378	4126	5741	3195	125,4
Összesen:	4032	4964	6141	7961	4071	104,0

A táblázat nem tartalmazza Miskolc város tanácsi könyvtárainak adatait.

A fentiek alapján megállapíthatjuk, hogy megyeszinten a gazdasági ellátottság, illetőleg a fejlesztés biztató jel arra, hogy az országos 18. helyről — lassan ugyan, — jobb helyezést érjünk el.

Az ötéves terv végére biztosítandó 100 százalékhoz viszonyítva megyénk a tervidőszakot 41,8 százalékos könyvállománnyal kezdte (100 százalék egyenlő 1000 főre 1200 kötet könyv). A fenti költségvetési összegek révén jelenleg, illetőleg az 1962. dec. 31-i állapot szerint az ellátás 66,4 százalékos.

A tervidőszak két éve alatt megyénk 3 megyét előzött meg, így a 15. helyre kerültünk. A gazdasági alap fejlődése mindenütt elég intenzív ahhoz, hogy a nagy lemaradást (az országos átlaghoz viszonyítva) csak lassan hozzuk be.

Ha megyén belül elemezzük a gazdasági fejlődést, az egyes járásoknál korántsem olyan megnyugtató a helyzet:

Járások	1961. évi költs. összesen		1962. évi költs. összesen		A költs. emelkedése 1961—1962-ig		1963. évi költs. összesen		A költs. emelkedése 1962—1963-ig		A költs. emelkedése 1962—1963-ig		Egy lélekszámmra jutó Ft ellátás	
	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%	1961.	1963.
Edelény	403	537	134	33,3	732	195	36,3	329	81,6	6,0	11,05			
Encs	692	742	50	7,2	1008	266	35,8	316	45,6	9,9	14,4			
Mezőcsát	213	272	59	27,6	574	302	111,0	361	69,4	5,4	14,5			
Mezőkövesd	331	372	41	12,3	471	99	26,6	140	42,2	5,8	8,3			
Miskolci járás	225	255	30	13,3	392	137	53,8	167	74,6	3,02	5,2			
Ózd	456	472	16	3,2	681	209	44,2	225	49,3	4,9	7,4			
Sátoraljaújhely	517	740	223	43,1	1011	271	36,6	494	95,5	5,4	10,5			
Szerencs	376	551	175	46,5	586	35	6,2	210	61,1	5,0	7,9			
Kazincbarcika	165	185	20	12,1	270	85	45,9	105	63,6	10,7	17,6			
Megyei Könyvtár	1586	2015	429	27,0	2220	205	1,2	634	39,9	11,0	15,4			
Összesen:	4964	6141	1177	23,7	7945	1804	29,3	2981	60,0	6,8	10,9			

Mivel a területát szervezés miatt az 1960. évi költségvetési adatokat (viszonyítási adatként) nem áll módunkban járási bontásban közölni, ezért csak 1961.

december 31-től 1963. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozó adatok közlésére, illetőleg elemzésére van lehetőségünk.

A járáások sorrendjének változása az egy főre jutó forintellátottság tekintetében:

Megnevezés	1 főre jutó forint ellátás					
	1961-ben		1962-ben		1963-ban	
	Ft	sorrend	Ft	sorrend	Ft	sorrend
1. Edelény	6,0	4	8,1	4	11,05	5
2. Encs	9,9	3	10,6	3	14,4	4
3. Mezőcsát	5,4	6	6,8	7	14,5	3
4. Mezőkövesd	5,8	5	6,5	8	8,3	7
5. Miskolci járás	3,02	10	3,5	10	5,2	10
6. Ózd	4,9	9	5,1	9	7,4	9
7. Sátoraljaújhely	5,4	7	7,7	5	10,5	6
8. Szerencs	5,0	8	7,4	6	7,9	8
9. Kazincbarcika	10,7	2	12,1	2	17,6	1
10. Megyei Könyvtár	11,0	1	14,0	1	15,4	2

A járáások költségvetésének alakulása az 1 főre jutó ellátás tekintetében nagyon hullámzó. 1963. évben ugrásszerűen emelkedett a mezőcsáti járás, amelyik az 1961. évi költségvetéshez viszonyítva a 6. helyről a 3. helyre került a ranglistán. Azonban ennek az emelkedésnek igen nagy hányadát az új emódi kiemelt községi könyvtár fejlesztési összege, valamint a járási könyvtárhoz biztosított 1 fő létszám kiadási összege teszi ki. Ennek ellenére igen szép a fejlődés.

Az encsi járás a 3. helyről a 4. helyre szorult, de még mindig az elsők között áll.

Az edelényi járásban ugyancsak az izsófalvai kiemelt községi könyvtár fejlesztési összege (95 000 Ft) jelent komoly emelkedést, ennek ellenére az 5. helyre szorult.

A miskolci járás községeinek költségvetése egész elenyésző százalékban emelkedett, mivel a kimutatott

1963. évi költségvetés összegében 84 800 forint a fejlesztési címről került a járási költségvetésbe, a központi járási könyvtár létrehozásához. Még a fejlesztési összeggel számolva is a 10. helyen áll olyannyira, hogy a 9. helyezett mögött is — lélekszámonként — 2,20 forinttal marad el, pedig a miskolci járás könyvtárainak szakmai munkáját, olvasóinak számát tekintve az 5. helyen áll a megyében. A járás lélekszámának 13,7 százaléka olvasó. Költségvetési ellátás tekintetében is megérdemelné, hogy jó pár lépést előre lépjen a rangsorban. Nagyon lassú fejlődést mutat a szerencsi járás költségvetési ellátása. Annak ellenére, hogy a fejlesztési címről 46 000 forintot kapott a tokaji kiemelt községi könyvtár nyitásához, a 8. helyre szorult az előző évi 6. helyről.

Járási székhelyek és a járás községeinek költségvetési alakulása:

Megnevezés	A költségvetés összege		Emelkedés 1961—1962		1963. évi költségvetés össz.	A költségvetés emelkedése 1962—1963.		1961—1963.		Egy lélekszámmra jutó Ft ellátás	
	1961.	1962.	Ft	%		Ft	%	Ft	%	1961.	1963.
	Edelényi járási könyvtár	172	213	41		33,8	290	77	36,1	118	68,6
Edelényi járás községei	224	324	100	44,6	442	118	36,4	218	97,3	3,76	7,43
Encsi járási könyvtár	269	328	59	21,9	349	21	6,4	80	29,7	138,65	198,96
Encsi járás községei	423	414	9	2,1	659	245	59,1	236	55,7	6,34	9,88
Mezőcsáti járási könyvtár	112	141	29	25,8	379	238	168,7	267	238,3	17,—	57,70
Mezőcsáti járás községei	101	131	30	29,7	195	64	49,0	94	93,6	3,06	5,91
Mezőkövesdi járási könyvtár	158	198	40	25,3	252	54	27,2	94	59,4	8,47	13,51
Mezőkövesdi járás községei	173	174	1	0,5	219	45	25,8	46	26,5	4,54	5,75
Miskolci járási könyvtár	—	—	—	—	85	85	100,0	185	100,0	—	—
Miskolci járás községei	225	255	30	13,3	307	52	20,3	82	36,0	3,02	4,12
Ózdi járási könyvtár	224	240	16	7,2	246	6	2,5	22	9,8	34,62	38,02
Ózdi járás községei	232	232	—	—	435	203	87,4	203	87,4	4,45	8,51
Sátoraljaújhelyi járási könyvtár	215	248	33	15,3	329	81	32,6	114	53,0	13,27	20,31
Sátoraljaújhelyi járás községei	302	492	190	62,9	682	190	38,6	380	125,8	3,80	8,59
Szerencsi járási könyvtár	131	163	32	24,4	167	4	2,4	36	27,4	16,76	21,37
Szerencsi járás községei	245	388	143	58,3	419	31	7,9	174	71,0	3,70	6,34
Járási könyvtárak összesen:	1281	1531	250	19,5	2097	566	36,9	816	63,7	19,87	32,53
Községek összesen:	2125	2410	485	22,8	3358	948	39,3	1433	67,4	4,09	6,47

A számokat tekintve nem nagy az eltérés, de ha a lélekszám arányával vetjük össze az eltéréseket, igen szomorú képet kapunk. A községek lélekszáma a megye lélekszámának (Miskolc nélkül) 88 százaléka!

Nem lesz eredménytelen, ha a fentiekhez hasonlóan, a könyvtárak tevékenységének fejlődését összehasonlítjuk a gazdasági alap fejlődésével.

Megnevezés	Az olvasók száma				Emelkedés	
	1961. dec. 31.		1962. dec. 31.		főben	% -ban
	főben	% -ban	főben	% -ban		
Községek	59 797	13,3	68 243	13,5	8 446	0,2
Járási könyvtárak	9 475	8,5	7 008	7,6	2 467	—

A járási könyvtáraknál az olvasók számának nagyrányú csökkenése azzal indokolható, hogy a terület-összevonások alkalmával néhány község megszűnt járási székhely lenni, és könyvtára községi könyvtárként működik tovább.

Az adatok összevetése alapján megállapítható, hogy a községeknél az igényekhez képest igen lassú a gazdasági alap emelkedése. Tanulságosak ezek a számok a módszertani központok számára, főleg ha az állományi adatokkal is összevetjük őket. A községekben az egy főre jutó könyvellátás 1961. december 31-én 0,4 kötet volt, ugyanakkor a járási könyvtáraknál 1 főre 0,7 kötet jutott. 1962. december 31-én a községeknél 1 főre 0,56, míg a járási könyvtáraknál 1 főre 0,67 kötet jutott. A járási könyvtárak szakmai módszertani központok, melyek szakmailag irányítják a községi könyvtárakat, azaz módszertani segítséget nyújtanak a szakmai munka ellátásához. Azonban nem hagyható számtáson kívül a gazdasági munka irányítása sem. Ahogyan megtanítjuk a községi könyvtárosokat leltározni, katalógust szerkeszteni, és egyéb könyvtárszakmai munkát jól ellátni, úgy kell megtanítani könyvtárosainkat a gazdasági munka módszereire, ügyvitelére, hogy képesek legyenek a szakmai munkához szükséges gazdasági alapok előkészítésére, illetve megteremtésére.

Meg kell tanítani a községi könyvtárosokat elsősorban a költségvetés előkészítésére, mivel erre a pénzügyi forrásra épül elsősorban a könyvtárak szakmai fejlődése. Legfontosabb, hogy a könyvtáros a szakmai tervére építse a pénzügyi tervet, illetve a költségvetést. A szakmai terv vezérfonalai a Művelődésiügyi Minisztérium által előírt és a megyei tanács végrehajtó bizottsága által elfogadott irányelvek, melyek a községi tanácsok, mint fenntartók számára is kötelezőek. A pénzügyi terv előkészítésének gya-

korlatilag úgy kell történnie, hogy a községi könyvtáros a terv összeállítás előtt megvizsgálja: könyvállománya az adott időszakban 1 főre milyen ellátást biztosít és milyen ellátást kell biztosítani a tervidőszak végére; (1965. december 31-ig), hány kötetet tesz ki a két adat közötti eltérés. A hiányzó kötettszámot megszorozza a tervezésnél elfogadott 25 forintos átlaggal.

A számítás forintösszegét elosztja a tervidőszak hátralevő éveinek számával és így megkapja a költségvetési előirányzat évi legfontosabb kiadási tételét.

A működéshez szükséges további kiadások előirányzatainak megtervezése a könyvbeszerzési keret összegére épül. A könyvbeszerzési keret ütemének fejlődése szabja meg, hogy mennyi könyvtároló berendezésre (polc, szekrény stb.), a feldolgozásra, valamint beiratáshoz szükséges nyilvántartási anyagra stb. van szüksége az intézménynek. A könyvállomány értékének növekedésével egyidejűleg növekednie kell a könyvkötési keretnek, mivel a megyei tanács végrehajtó bizottsága határozatilag biztosítja a költségvetésbe a könyvállomány értékének 3 százalékos előirányzatát.

A könyvállomány növekedésével együtt kell, hogy járjon az olvasók számának emelkedése is. Az olvasók számának emelkedésével növekszik a könyvtáros munkája, ami egyik tényezője a tiszteletdíjak megállapításának. (Az olvasók ellátására, illetve a kölcsönzési munkára esetleg hosszabb nyitvatartási időt kell biztosítani.) Az óraszámok emelkedése a tiszteletdíj emelését vonja maga után. Ha azonban az elmúlt tervidőszakot vizsgáljuk e költségvetési tényezők szempontjából, megállapíthatjuk, hogy nem volt tervszerű a gazdasági munka előkészítése. Ezt az alábbi adatok is bizonyítják.

A könyvbeszerzés, könyvkötés, berendezés és tiszteletdíjak fejlődése:

Megnevezés	A könyvbeszerzés összege				Emelkedés	
	1960. év	1961. év	1962. év	1963. év	1960-tól 1963. dec. 31. forintban	%-ban
Könyvbeszerzés	845	1193	1650	2113	1268	150
Könyvkötés	124	220	218	301	177	142
Berendezés	348	314	266	457	109	31 !!
Tiszteletdíj	363	442	585	745	382	105

Ha a fenti négy költségvetési tényezőt vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy nincsenek kellő arányban a könyvtárak fejlődésével. A tervidőszak alatt rendelkezésre álló költségvetési könyvbeszerzési keretből 198 220 kötet könyv beszerzésére volt lehetőség. Ugyanezen idő alatt a polc és szekrény beszerzésre biztosított összegből — ha más berendezési tárgyat nem vásároltak volna a könyvtárak — 370 darab könyvszekrényt szerezhettek volna be. Ez a szekrény-mennyiség 111 000 kötet könyv raktározását teszi lehetővé. A további 87 ezer kötet könyv raktározása nem biztosított (az egyéb forrásokból beszerzett kötetmennyiség tovább növeli ezt a számot). Súlyosbítja mindezt azt a körülmény, hogy a tervidőszak indulásakor is raktározási gondokkal küzdöttek a könyvtárak. A tiszteletdíjellátás vonatkozásában igen mélyről indultak a könyvtáraink. Az 1960. december 31. állapotnak megfelelően egy tiszteletdíjas könyvtárosra átlagban 74 forint havi tiszteletdíj jutott, míg az 1963. évre biztosított tiszteletdíjból átlagban 162 forint jut egy könyvtárosra. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy valamennyi tiszteletdíjas könyvtárosunk ennyit kap. Sokat javult a tiszteletdíj ellátás, de még nagyon

sok könyvtárunk van, ahol 60—70 forint a havi tiszteletdíja a könyvtárosnak.

Az elmondottak alapján le kell vonni a következtetéseket. Könyvtáraink tartalmi munkáját a társadalom igényei szabják meg. A szocialista társadalom maximális igényeket támaszt a könyvtárakkal szemben. Ezek kielégítése megköveteli, hogy a szocialista könyvtárak ezekhez az igényekhez méltók legyenek.

Megyénk fejlődésének eredményeit azonban csak akkor értékelhetjük helyesen, ha az országos állapotokhoz mérjük. Ezért fontosnak tartjuk, hogy könyvtáraink némi képet kapjanak országos viszonylatban is a tanácsi könyvtárak helyzetéről.

Országos adatok az irányelvek tükrében:

Ha megvizsgáljuk az országos adatokat, illetve figyelemmel kísérjük a jelenlegi fejlesztési ütemet, megállapíthatjuk, hogy a tervidőszak végére is a 12. helyen fog állni Borsod megye a könyvellátás tekintetében.

Éppen ezért nem szabad számtáson kívül hagyni a gazdasági alapok tovább bővítése érdekében a könyvtárak fejlesztésének támogatására hivatott Könyv-

Megye neve	Lélekszám	Könyvvállomány		Irány- elvek alapján biztosít- andó kötet 1965. végéig	Induló állomány %-a 1965. végéhez viszo- nyítva	Ellátott- ság sor- rendje 1960. dec. 31-én (rangsor)	1960—1965-ig beszerzendő könyv		Beszer- zett kötet 1960. dec. 31-től 1962. dec. 31-ig	A telje- sítés %-a (9. rovat osztva 7. rovat 1%-ával)	Össz- állomány emelke- désének %-a (9. rovat osztva 2. rovat 1%-ával)
		1960. dec. 31-én	1962. dec. 31-én				kötetben	forintban			
		1	2				3	4			
Baranya	400 000	361 051	460 639	480 000	77,3	2	118 949	2 973 725	99 588	84,6	27,8
Bács	587 000	409 680	474 589	704 000	51,1	10	294 720	7 368 000	64 909	22,0	15,8
Békés	468 000	245 968	366 114	561 600	43,7	15	315 632	7 940 800	120 146	38,6	48,7
Borsod	726 000	364 572	578 867	871 200	41,8	18	506 628	12 665 700	214 295	42,3	58,6
Csongrád	435 000	508 424	525 199	522 000	97,3	1	13 576	339 400	16 775	123,3	3,29
Fejér	360 000	229 147	288 529	432 600	52,9	9	203 453	5 086 325	59 382	29,2	25,9
Győr	392 000	236 324	317 799	470 400	50,2	12	234 076	5 851 900	81 475	34,8	34,4
Hajdú	523 000	265 788	386 243	627 600	42,3	16	361 812	9 045 300	120 455	33,2	45,3
Heves	349 000	202 282	312 912	418 800	48,3	14	216 518	5 413 950	110 630	51,0	54,6
Komárom	270 000	164 375	243 067	324 000	50,7	11	159 685	3 992 125	78 692	48,6	47,8
Nógrád	236 000	160 998	259 845	283 200	56,8	7	122 202	3 055 050	98 847	80,8	61,3
Pest	783 000	297 944	451 464	938 600	31,7	19	640 656	16 016 400	153 520	23,9	54,8
Somogy	372 000	286 312	424 675	446 400	64,1	4	160 088	4 002 200	138 363	86,4	48,3
Szabolcs	587 000	297 867	447 652	704 400	42,2	17	406 533	10 163 125	149 785	36,8	50,2
Szolnok	463 000	276 673	406 649	555 600	49,7	13	278 927	6 973 175	129 976	46,6	46,9
Tolna	267 000	205 380	295 517	320 400	64,1	5	115 020	2 875 500	90 137	78,3	43,9
Vas	283 000	246 763	335 469	339 600	72,6	3	92 837	2 320 925	88 706	95,5	35,9
Veszprém	393 000	254 179	368 123	471 600	53,8	8	271 421	5 435 525	113 944	52,4	44,8
Zala	274 000	206 485	275 656	328 800	62,7	6	122 315	3 057 875	69 171	56,5	33,4
Összesen:	8 168 000	5 220 212	7 219 008	9 800 800	53,2	—	4 581 048	114 577 000	1 998 796	43,6	38,2

barát Mozgalmat, mint olyan társadalmi bázis, amely jelentős segítséget nyújthat a könyvtárak sokirányú feladatainak megoldásában. A kiadott irányelvek nyomán megindult a termelőszövetkezet részéről is az anyagi támogatás. Sajnos, megyénkben ez a támogatás nehezen bontakozik ki. Az encsi járás termelőszövet-

kezetei adták az elmúlt évben a legjelentősebb támogatást községi könyvtárainknak.

Egyre több formáját tapasztaljuk a társadalom segítő készségének.

1962. és 1963-ban a MESZÖV megyeszinten kb. 300 000 forint támogatást nyújtott a mezőgazdasági

A kiemelt községi könyvtárak helyzete megyénkben

Lenin elvtárs állapította meg, hogy „A könyvtárak állapota egy ország művelődésének fokát jellemzi.” — Ez így is igaz. Nos, ha az idézett megállapítás szellemében vizsgáljuk meg megyénkben a kiemelt községi könyvtárak jelenlegi helyzetét, akkor a következő kérdéseket kell érintenünk:

1. Mivel a kiemelt községi könyvtár olyan könyvtár-típus, ahol a könyvtárosnak bő lehetősége nyílik a sokoldalú olvasószolgálati tevékenységre, igazi hivatástudattal nagyon szép eredményeket érhet el. Megyénkben a következő községekben működik kiemelt községi könyvtár:

Község neve	Lakosság száma	A könyvtár elhelyezése	Helyiség- szám
—Abaújszántó	4 585	önálló épületben	6
+Cigánd	5 217	kultúrotthonban	2
+Emőd	5 250	kultúrotthonban	1
+Izsófalva	6 515	kultúrotthonban	2
Mezőkeresztes	5 962	tanácsaházán	2
Sárospatak	12 917	kultúrotthonban	1
—Szikszó	6 035	kultúrotthonban	3
+Tokaj	5 031	tanácsaházán	3

A +-tel jelzett községekben 1963-ban szerveztünk kiemelt községi könyvtárat. A — jelű községek az összevonásig a járási könyvtártípusba tartoztak.

A kiemelt községi könyvtárak a fentiek szerint zömében kultúrotthonban vannak és bár az jó megoldás, a helyiségek számát illetően sajnos nem a legkedvezőbb a helyzet. Különösen rossz Sárospatakon és Emődön, legjobb Szikszón és Abaújszántón. Ha elfogadjuk azt a megállapítást, hogy a jövő legfontosabb közművelődési könyvtártípusa a kiemelt községi könyvtár, akkor a korszerűség, a kul-

turáltság igénye fokozott erővel jelentkezik. Ide tartozik természetesen a szabadpolcos kölcsönzés is. Ennek a követelménynek eddig az abaújszántói, cigándi és a szikszói könyvtár felel meg. Ezeket már mintaként állíthatjuk a többi kiemelt községi könyvtár elé. Az igazság kedvéért meg kell jegyez-nem, hogy az új kiemelt községi könyvtárak szervezések mindezeket a követelményeket már figyelembe vették és folyamatban van annak megvalósítása. Az is igaz, hogy ezen a téren történő gyorsabb előrehaladás elsősorban az érdekelt köz-

1962. dec. 31-i állomány %-a 1965-höz viszonyítva	Ellátottság sorrendje 1962. dec. 31-én (rangsor)	O l v a s ó k				A megyék sorrendje olvasók %-ában		A lélekszáma jutó kötet		1960. dec. 31-től 1962. dec. 31-ig beszerzett kötet	Jelenlegi fejlesztési ütem esetén 3 év alatt várható kötet 1965 végéhez viszonyítva		1965 végén 1 lélekszáma jutó kötet	Ellátottság sorrendje 1965 végén
		száma	lélekszám %-a	száma	lélekszám %-a	1960.	1962.	1960.	1962.	1960. dec. 31-től 1962. dec. 31-ig beszerzett kötet 1 évre jutó összege	több		kevesebb	
											1960. dec. 31-én	1962. dec. 31-én		
95,9	3	46 196	11,5	61 770	15,2	6	5	0,90	1,13	49 794	130 021	—	1,52	5
67,3	13	56 219	9,6	80 659	14,0	11	8	0,69	0,82	32 454	—	132 449	0,97	18
65,1	16	42 162	9,0	59 650	12,8	16	12	0,52	0,79	60 073	—	15 267	1,16	13
66,4	15	69 307	9,6	93 093	12,6	11	13	0,50	0,78	107 147	29 108	—	1,24	12
100,6	1	39 571	9,5	53 915	12,5	13	14	1,17	1,22	8 387	28 360	—	1,26	11
66,6	14	35 583	10,0	44 248	12,2	9	15	0,63	0,79	29 691	—	54 998	1,04	17
67,5	12	38 036	9,7	54 814	13,9	10	9	0,60	0,81	40 737	—	30 390	1,12	15
61,5	18	38 451	7,4	58 684	11,2	18	17	0,50	0,75	60 227	—	60 676	1,08	16
74,7	10	35 880	10,4	45 331	11,6	8	16	0,58	0,90	55 315	60 057	—	1,37	7
75,0	9	24 802	9,4	30 818	10,8	14	18	0,60	0,87	39 346	37 045	—	1,33	9
91,7	5	21 133	8,9	34 467	13,1	17	11	0,68	1,10	49 423	124 914	—	1,70	1
48,1	19	51 126	6,5	72 694	9,1	19	19	0,38	0,56	76 760	—	256 756	0,87	19
95,1	4	51 120	13,8	67 181	15,0	2	6	0,77	1,15	69 181	185 818	—	1,60	4
63,5	17	63 927	10,9	84 590	14,7	7	7	0,50	0,78	74 892	—	32 072	1,14	14
73,1	11	42 359	9,2	63 210	13,8	15	10	0,60	0,69	64 983	45 998	—	1,29	10
80,9	7	32 548	12,3	43 556	16,5	5	2	0,77	1,12	45 068	110 321	—	1,61	3
98,7	2	44 801	15,8	51 698	18,4	1	1	0,87	1,19	44 353	128 928	—	1,65	2
78,0	8	49 737	12,7	65 347	16,5	4	3	0,64	0,93	56 972	67 439	—	1,37	8
83,8	6	35 207	12,9	43 662	16,1	3	4	0,75	1,02	34 585	50 611	—	1,39	6
73,6	—	818 165	—	1 109 387	13,6	—	—	—	0,88	999 388	998 620	582 608	1,25	—

településű községi könyvtáraknak. E példák a fejlődés útját jelzik, a cél az, hogy általános jelentőségekké váljanak.

Itt kell ismételtelen hangsúlyozni, hogy a gazdasági munkában a jó módszerek kikísérletezése és azok elterjesztése igen döntő tényező. Azt hiszem szabály-

ként mondhatjuk és el is fogadhatjuk, hogy a gazdasági munkának is van módszertana — ha nincs, kell, hogy legyen —, mert a gazdasági megalapozottság döntően befolyásolja a könyvtárak további munkájának fejlődését.

JUHÁSZ MARGIT

ségi tanácsoktól függ. Sokkal nagyobb törődést kérünk a sárospataki községi tanácstól, ahol a jelenlegi helyzet megváltoztatása igen fontos feladat.

2. Talán az első pontban kellett volna említenem a kiemelt községi könyvtáraink káderellátottságát; hiszen elsősorban a jó könyvtári munka a könyvtáros tevékenységén áll, vagy bukik. A káderek kiválasztásánál ma még sajnos a szakképzettség eléggé háttérbe szorul, aminek részben a szakemberhiány is oka, de még érvényesülnek más szempontok is, legtöbbször a szakképzettség követelmény rovására. Így menet közben kell a lehetőséget megadni ahhoz, hogy a beállított káderek a szükséges szakismereteket megszerezzék. Ez a körülmény érthetően befolyásolja egy-egy kiemelt községi könyvtár eredményes munkáját, ugyanakkor fokozottabb gondot és munkát ró a járási könyvtárakra, mert nekik kell ezeket a kádereket megtanítani a feladatok végzésére. A 8 kiemelt községi könyvtárnál a középfokú könyvtárosi képzettséggel rendel-

kezők száma: 1, most végzi: 2 és 5 még ezután fogja megkezdeni a középfokú könyvtárosi szaktanfolyamot.

3. A műveltségterjesztés szocialista célkitűzéseit csak megfelelő tartalmú könyvvállománnyal lehet teljesíteni. De a szocialista könyvtár nem lehet egyoldalú. A világirodalom és a nemzeti irodalom klaszszikusainak műveit, éppúgy kell tartalmaznia, mint a tudomány és technika legfontosabb eredményeit megismertető műveket. Ebből következik, hogy a kiemelt községi könyvtár könyvvállományának is sokoldalúnak és gazdagnak kell lennie. Mi a helyzet megyénkben ezen a téren?

Tény, hogy a könyvvállomány évről évre emelkedést mutat, de mégsem kielégítő ez az emelkedés, különösen kitűnik ez akkor, ha az egy lakosra jutó könyvvállományt vesszük figyelembe. Érdekes ilyen szempontból is megvizsgálni a kiemelt községi könyvtárak helyzetét.

Község neve	Egy lakosra jutó könyvek száma	Egy olvasóra jutó könyvek száma	Egy olvasóra jutó kölcsönzött kötetek száma	A lakosság hány %-a olvasó?
Abaújszántó	1,2	11,4	15,5	11,0%
Cigánd	0,35	7,4	13,7	4,9%
Emőd	0,52	8,8	12,3	5,9%
Izsófalva	0,23	6,5	10,4	3,6%
Mezőkeresztes	0,72	10,1	17,2	7,2%
Sajószentpéter	0,53	6,7	16,8	7,8%
Sárospatak	0,24	5,8	18,2	4,1%
Szikszó	1,3	9,9	10,3	10,03%
Tokaj	0,52	9,1	13,7	5,9%

A volt két járási székelyen az egy lakosra jutó könyvvállomány egy egészen felül van. Viszont nagyon rossz a helyzet Sárospatakon (0,24), Izsófalván (0,23) és Cigándon (0,35). Ha még azt is figyelembe vesszük, hogy a meglévő könyvvállomány összetételében, a könyvek állapotában mennyi a javítanivaló, a pótolnivaló, főleg a törzsszállományt és a szakkönyveket illetően, akkor még rosszabb képet kapunk. Nem is lehet azon csodálkozni, ha ilyen állomány mellett a felsorolt községekben az olvasók száma nem emelkedett kellő mértékben.

Nagyon sok tehát a teendő a kiemelt községi könyvtárak állományának nagyobb ütemű fejlesztéséért, az olvasók számának emeléséért, mert így 1965 végére alig lesz elképzelhető, hogy a lakosság 15 százaléka olvasó lesz, pedig ez a követelmény.

A fenti kimutatás arra is rámutat, hogy egy-egy olvasóra mennyi könyv jut, és mennyi kölcsönzött kötet. Eltérőek a számok itt is. Egy negyedévben sok az egy olvasóra jutó kölcsönzött kötetek száma Sárospatakon (18,2), Sajószentpéteren (16,8), Mezőkeresztesen (17,2). Ez azt is mutatja, hogy sok a gyermekolvasó, de az adminisztráció körül is lehet valami hiba. Nem is csoda, hogy az ifjúsági könyvek állapota éppen az említett 3 községi könyvtárnál igen rossz.

4. A személyi és tárgyi feltételek biztosítása teszi csak lehetővé, hogy a könyvtár a szocialista rendünk követelményének megfelelően be tudja tölteni feladatát. Ezt a feladatát a könyvtár pártos tevékenységgel és nevelői, pedagógiai jellegének kifejlesztésével éri el. Viszont ez sok mindentől függ. A könyvtáros egyedül nem tud megfelelni a feladatoknak, feltétlenül olyan társadalmi bázist kell megteremtene, amely munkájában hathatósan képes segíteni. Itt van még a legnagyobb nehézség. Igaz, itt-ott már látni lehet könyvtári aktívákat, akik a könyvtárosnak segítenek. Vagy itt van a könyvbarát mozgalom, amit a Hazafias Népront hozott létre. Megalakultak az akcióbizottságok. Kérdés, hogy könyvtárosaink igényelték-e már ennek segítségét? Sajnos, nem sok konkrétumról tudunk még. Pedig tud segíteni és szükség is van segítségére, különösen az olvasók szervezésében, a tárgyi feltételek megteremtésében. A könyvtár és a művelődési otthon közötti élő, eleven közreműködés sem nélkülözhető, sőt nagy szükség van erre az együttműködésre. Ezért jó az, ha a könyvtár méltó helyén, a kultúrotthonban van elhelyezve, ahol az együttműködésnek adva vannak a feltételei. De ott is meg kell teremteni a feltételeket, ahol a könyvtár még a kultúrotthonon kívül van elhelyezve. Nagyon szeretnénk, ha konkrét eredményekhez vezetne, mert erre elsősorban a könyvtárnak volna itt nagy szüksége.

Végül, de nem utolsó sorban említem a könyvtár és a tanács közötti jó kapcsolat kérdését. Ezt azért szeretném nagyon kihangsúlyozni, mert a kiemelt községi könyvtárak fejlődése, tárgyi feltételeinek biztosítása nagy mértékben a községi tanács erkölcsi és anyagi támogatásán múlik. A szikszói községi tanács nagyon büszke a jól felszerelt és jól működő könyvtárra, és méltán. Jó lenne, ha a mezőkeresztesi, sárospataki községi tanácsok is többet tennének a kor követelményének, jobban megfelelő kiemelt községi könyvtár tárgyi feltételeinek biztosítása érdekében. A könyvtárosok ma-

guk is törekedjenek erre és jó kapcsolatuk révén segítsék elő a könyvtár gyorsabb ütemű fejlődését. Összefoglalva: cikkemben néhány problémát felvettem, amelyek a már régebben, vagy a most megnyitott kiemelt községi könyvtárakkal voltak összefüggésben. Természetesen minden részleteiben nem érintettem a problémákat, nem is volt célom. Tény, hogy megyénkben is egyre több község kerül abba a helyzetbe, hogy a lakosság számától függően, előbb utóbb kiemelt községi könyvtárként működhet. Amit illetékesek eddig a kiemelt községi könyvtárak jövője érdekében tettek, azok többségében segítettek ennek a könyvtártípusnak jobb körülmények között történő működését. De, hogy még nem tettünk meg mindent ahhoz, hogy elégedettek lehessünk, ezt is meg kell mondanunk. Elsősorban a községekben, kezdve a káderek kiválasztásával, a könyvvállomány nagyobb ütemű növelésével, az olvasók létszámának emelésével és azok nevelésével, a korszerű, modern felszerelések beszerzésével, ennek megfelelő módszerek alkalmazásával — ezek a tennivalók, amelyek a tanácsokra, a járási és megyei könyvtárakra várnak, hogy a kiemelt községi könyvtárak valóban mintául szolgálhassanak a kisebb községi könyvtáraknak.

SERFŐZŐ JÁNOS

A putnoki járási könyvtár szabadpolcos kölcsönzője.

Meseóra a mezőkövesdi ifjúsági könyvtárban.

A műszaki könyvpropaganda helyzete és eredménye az ózdi járásban

A közművelődésügyi könyvtárakra igen sokrétű feladat hárul az olvasók igényeinek kielégítése terén. A könyvtáraknak a szépirodalmi könyveken kívül elsősorban a dolgozók szakmai könyvigényét kell kielégíteni. A technika nagyarányú fejlődése szükségessé teszi az üzemekben, gyárakban, hogy a dolgozók szakmai tudásukat állandóan bővítsék. A szakmai továbbképzéseken résztvevők számára nagy segítséget tud nyújtani a könyvtár a megfelelő szakkönyvekkel. Az igények kielégítése csak akkor teljes, ha a könyvtár be is szerzi a szakkönyveket.

Az 1962. évvégi állapotnak megfelelően megvizsgáltuk az ózdi járásban a szakkönyvek — ezen belül a műszaki irodalom — beszerzését és forgalmát. A vizsgálat eredményei a következők:

A Járási Könyvtár helyi állományában ismeretterjesztő irodalom	1896 db.
Ebből műszaki irodalom	171 db.
Ez az ismeretterjesztő irodalom	9 ⁰ / ₁₀ -a
A vidéki állományból ismeretterjesztő irodalom	4845 db
Ebből műszaki irodalom	445 db 9,1 ⁰ / ₁₀ -a

A kölcsönzés a következőképpen alakult:

Ismeretterjesztő irodalom forgalma (helyi)	4872 db	
Ebből műszaki irodalom	695 db	14,2 ⁰ / ₁₀
Ismeretterjesztő irodalom forgalma (vidéki)	10 680 db	
Ebből műszaki irodalom	1 199 db	11,2 ⁰ / ₁₀

A számadatok alapján megállapíthatjuk, hogy vannak eredmények, azonban korántsem elégedhetünk meg ezekkel. A közölt adatok a műszaki irodalom tényleges beszerzésének és forgalmának csak egy bizonyos része. Ugyanis az ózdi járás területén, a tanácsi hálózatba tartozó könyvtárakon kívül sok üzemi, szakszervezeti könyvtár működik. Ennek határfoka érezhető olyan mértékben, hogy a gyárimunkások, üzemvezetők, bányászok, műszaki könyvigényüket ezekben a könyvtárakban elégítik ki. Részben azért, mert ezek a könyvtárak igen jó műszaki állománnyal rendelkeznek, részben pedig közel van a munkahelyükhöz.

Elsősorban meg kell említeni az Ózdi Kohászati Üzemek Műszaki Könyvtárát, mely könyvtár állománya:

Műszaki irodalom:	13 941 db.
Műszaki folyóirat:	3 752 db.
Műszaki fordítás:	2 239 db.
Műszaki dokumentum	2 280 db.

Meg kell állapítani azt, hogy ilyen jó állománnyal rendelkező könyvtár messzemenően ki tudja elégíteni a dolgozók szakmai igényeit. A könyvtár vezetője elmondotta, hogy a könyvtárnak 1962. év végén 585 olvasója volt, ebből 400 műszaki dolgozó.

Elmondotta még azt is, hogy nagy súlyt fektetnek az idegennyelvű szakirodalom feltárására, és annak üzemekbe való eljuttatására. Az üzemekben igen nagy hasznát veszik, segíti a dolgozókat a termelés fokozásában.

A műszaki könyvtárhoz 30, üzemekben elhelyezett fiókkönyvtár tartozik. Ezek is igen szép eredményeket érnek el. A könyvtárnak minden lehetősége megvan arra, hogy az említett eredményeket fokozza, mert az

anyag fedezet a vállalat részéről biztosított. A másik nagyobb szakszervezeti könyvtár Putnokon működik.

A könyvtár összes állománya	2400 db.
Ebből műszaki irodalom:	250 db.
	10 ⁰ / ₁₀

A bányászok műszaki könyvigényét ki tudja elégíteni a könyvtár. Az üzemi könyvtár vezetőjével beszélgetve megtudtuk, hogy a bányászok igénylik is a műszaki szakkönyvet.

A műszaki könyvek 1962. évi kölcsönzése: 300 darab. Ebből körülbelül a bányászok 200—250 kötetet olvastak el.

Tájékoztattam a könyvtár vezetője arról is, hogy a bányászok tanulási igénye állandóan fejlődő tendenciát mutat.

A bányászok vajúr tanfolyamokon vesznek részt, de ennek előzményeként tanulmányozzák a könyvtárban található bányászati szakkönyveket, mondván azt, hogy így könnyebben elsajátítják a követelményeknek megfelelő szakmai tudást.

A mérnökök részére pedig magas színvonalú kézikönyvtár van az üzem területén. Ennek állománya nem szerepel a szakszervezeti könyvtár állományában, így ezek forgalmát nem tudjuk megállapítani.

Fontosnak tartottam e két legnagyobb könyvtár adatait ismertetni, mert a járási könyvtár műszaki irodalmának forgalma csak ezeknek az adatoknak közlésével reális.

Az elmondott tények azt bizonyítják, hogy a járási könyvtár nehéz feladat elvégzésére és megoldására van készítve, amikor a műszaki irodalom propagandájáról és forgalmáról esik szó. Igen szívós és kitartó munkára van szükség, hogy megfelelő eredményeket tudjunk elérni. Legfontosabb feladat a középkaderek (művezetők, üzemvezetők, brigádvezetők stb.) szakmai képzése és továbbképzése, illetve ezekhez a segítség megadása, a könyvtár részéről.

Ennek érdekében a jövőre vonatkozóan terveink a következők:

1. A munkások részére olyan bibliográfia kiadása, amely a könyvtár műszaki irodalmát szakmánkénti csoportokban tárja az olvasói elé. Ezeket eljuttatjuk az olvasókhöz helyben és vidéken is.
2. A meglévő és az újonnan szerzeményezett műszaki könyvekből kiállításokat rendezünk helyben és vidéken (művelődési otthonokban, könyvtárakban).
3. Rövid tájékoztató elkészítése, melyben felhívjuk a munkások figyelmét arra vonatkozóan, hogy amennyiben olyan műszaki könyv érdekli, mely a járási könyvtárban nincs meg, más könyvtártól könyvtárközi kölcsönzés útján megszerzi.
4. Felvesszük a kapcsolatot az üzemekben folyó szakmunkásképző tanfolyamok vezetőivel, és tárgyalást folytatunk olyan irányban, mik azok a könyvek, melyekkel a könyvtár segítheti a tanfolyam résztvevőit.

Ennyiben tudom ismertetni az ózdi járásban a műszaki irodalomra vonatkozó adatokat.

Kérem a „Borsodi Könyvtáros” olvasóit, amennyiben valamilyen új módszerrel és hasznos ötlettel rendelkeznek, úgy írják meg, vagy személyes beszélgetések alapján mondják el nekünk, hogy terveink sikeres megoldásához hozzásegítsenek.

CSONGOR LIPÓTNÉ
járási könyvtár ig.

Olvasószervezés Szomolyán

Két éve, hogy a községi tanács végrehajtó bizottsága rábízta a községi könyvtárat. Akkor még tájékozatlan voltam a könyvtári munkában. Az olvasókkal nem volt nehéz megbarátkoznom, megismerni őket, hisz én magam is Szomolyán születtem, és azóta is itt lakom. Mindenki ismer és én is személyesen ismerem mindenkit. Az első kölcsönzések alkalmával 1—2 felnőtt látogatott meg, és sok gyermek. Heti két alkalommal van kölcsönzés. Úgy láttam, a felnőtteket zavarja a gyerekek lármája. Úgy osztottam be a kölcsönzési napokat, hogy szerdán csak hetedik és nyolcadik osztályosoknak és felnőtteknek, pénteken pedig gyermekeknek kölcsönöztem. Fontosnak tartottam a kölcsönzési idő rendszeres és pontos megtartását.

A könyvtár a partházban van elhelyezve, itt díjtalanul lehet tv-t nézni. Tudtam, hogy szerdán esténként legtöbbször színházi közvetítés van a tv-ben, és ilyenkor még 200 felnőtt is összegyűlt.

Hangoshíradón közhírré tettük, hogy a községi könyvtár minden szerdán este 5 órától felnőtteknek tart kölcsönzést. A hirdetésre egyre több felnőtt olvasó jött el a könyvtárba. Tőlük tudtam meg, hogy a gyermekeken kívül nem sok felnőtt tudott a könyvtárról. Volt felnőtt, aki szégyenkezve jött, volt, akit megszólaltak, pletykába fogtak. Az ilyeneket vígasztaltam: „hát nem szebb és hasznosabb-e egy jó könyvet elolvasni, mint szomszédolni, vagy leállni a szomszédasszonnyal pletykálni?”

A tanácsházán dolgozom, mint adminisztrátor, naponta több ügyfél megfordul nálunk. A hirdetés mellett itt is minden alkalmat felhasználtam arra, hogy egy-egy ügy intézése közben olvasásra tereljem a beszélgetést. Felnőttekkel találkozáskor nem szégyeltem megállítani, hogy Pista bácsi, vagy János bácsi hallottam, hogy maga szeret olvasni. Ha eljönne a könyvtárba, tudnék magának való jó könyvet adni, ezeken a hosszú téli estéken nem is unatkozna annyit. Az így megszólított, a legközelebbi szerda este el is jött a könyvtárba.

Idővel jó híre kerekedett a könyvtárunknak. Maguk az olvasók, akik megízlelték az olvasás örömeit, mesélték el munka közben, vagy baráti társaságban, hogy mit olvastak és milyen jó könyvek vannak a könyvtárban. Sokat segített még az olvasók szervezésében a községi védőnő. Nálunk nincs orvos, a védőnő látogatja a betegeket. Látogatásai alkalmával elmeséli röviden, mit olvasott, ajánlja betegeinek, olvassák el ők is. Az ő tevékeny munkájára akkor jöttem rá, amikor egyszerre többen is kérték ugyanazt a könyvet. Így értük el, hogy 1962. év végén már 415 olvasója volt a könyvtárnak, ebből 183 felnőtt (95 dolgozó paraszt).

A múlt télen, december elejétől kézimunka szakkört vezettem. A szakkörre olyan háziasszonyokat szerveztünk be, akiket a házimunka és a család annyira leköt, hogy azonkívül semmire nem jut idejük. Huszonöt-harmincan jártak. Nehezen indult a szakkör. A kézimunkán kívül szerettem volna mással is lekötni és emlékeztetessé tenni ezeket az estéket. Megkérdeztem, érdeklí-e őket egy történet, amit legutóbb olvastam. Az első könyvismertetés után minden szakköri összejövetelen egy-egy könyvet kellett ismertetnem. Így került sor Cusack Dymphna: Ketten a halál ellen, Zola: Mouret abbé vétké, Szilvási Lajos: Bujkál a hold, Egyszer volt szerelem, Berkesi András: Magány, Móricz Zs.: Pillangó című könyveinek ismertetésére. Ekkor döbbsentem rá, mennyire szeretnek az emberek

olvasni, csak hozzá kell juttatni őket a könyvhöz. Nem is tudom leírni azt az örömet, amit akkor éreztem, mikor egy-egy könyv ismertetését befejeztem és láttam, mindenki a könyv hatása alá került. Előfordult, hogy mindnyájan sirattuk a könyv hőseit. Az asszonyok annyira megszerették a szakköri összejöveteleket, keveselték a heti egy foglalkozást, minden este örömmel jöttek volna.

Ezek az asszonyok otthon, családi körben elmondták, mit hallottak a szakkörön, és a legtöbbször a férje is beiratkozott a könyvtárba. Egyik asszony férjével történt meg a következő kedves eset. Először volt könyvtárban, szerettem volna olyan könyvet adni, amin keresztül megszereti az olvasást, amivel a könyvtárhoz kötöm. Rábízta a választást. Jókai: Szegény gazdagok és Dold—Mihajlik: Ordások között című könyvet adtam neki. Otthon velük lakik idős édesanyjuk, aki zsörtölődik az olvasásért, különösen esténként, hogy miért pocsékolják a villanyt. A Szegény gazdagok című könyv annyira lekötötte a bácsit, hogy esténként kiment az istállóba, leült a két tehén közé, hogy ne fázzon. Ott olvasott titokban hajnalokig.

Ekkor már nem 1—2 felnőtt olvasó jött szerdán esténként a könyvtárba. Öt-tizenegy óráig is tömve volt a könyvtár. Előfordult, nem győzték kivárni, míg rájuk kerül a sor, hazamentek. Kevésnek bizonyult a heti 2 alkalommal való kölcsönzés. Kértem a tanácsot, legalább még egy este fűtsenek be, de tüzelő hiányában nem lehetett ezen problémát megoldani. Pedig akkor még növelni lehetett volna az olvasók számát.

A tél folyamán a termelőszövetkezetben szakmász tanfolyam volt. A tanfolyamot a tsz mezőgazdásza vezette, akit meghívtam, nézze meg, milyen szakkönyveink vannak, tudják-e hasznosítani a tanfolyamon. A mezőgazdasági könyvhónap alkalmával a mezőgazdász a tanfolyam hallgatóival is átjött a könyvtárba. Néhány szóval méltatta a könyvtár jelentőségét, majd külön-külön ismertette az értékesebb szakkönyveket. Ez alkalommal több mint 15 dolgozó paraszt iratkozott be a könyvtárba.

VÍGH PIROSKA

Mit nyújt a sajaszentpéteri könyvtár az olvasónak

Erre azt kellene felelnem, hogy szórakozást, tanítást, nevelést. Azonban ennél többet is nyújt, ami igen fontos. Segít megismerni a mai és a múltbeli életet, az írók művein keresztül.

De nem erről akarok írni.

Több mint egy éve tagja vagyok a helyi Léway könyvtárnak. Meg kell emlékezni a könyvtár dolgozóiról, Jecs Éváról és Hankó Erzsébetéről. Kedvesek, előzékenyek, szolgálatkészek. Ha zavarban van az olvasó a könyvválasztásnál, tudnak ajánlani. Nemcsak kezelik a könyveket, olvassák is.

Valamikor tagja voltam a kazincbarcikai városi, a tolnai, boldogkőváraljai községi, és néhány üzemi könyvtárnak. Sok könyvet olvastam. A mi könyvtárunknál is lehet válogatni. Most tolmácsolnám az olvasótábor eddig ki nem mondott óhaját: legyen bővebb a választék. Én például Jókaitól körülbelül 40—50 könyvet olvastam. Szeretnék, ha kibővítenék a sorozatot. Szeretnék a mai szovjet, olasz, brazil, angol költők legújabb munkáival megismerkedni. Petrarcatól nem található semmi a könyvtárban, amit hiányolok.

Meg kell emlékezni a könyvtár által 1963. aug. 23-án rendezett irodalmi fejtőrőről. Címe: A XX. század irodalma. Jól összeállított, szép műsor volt. Nagyon jó volt a két közreműködő — Bíró Péter és Lukács Sándor szereplése. Továbbá a műsort levezető Hölez Sándor járási könyvtáros szereplése és maguk a versenyzők. Csak egy az elgondolkodtató!

Egy 11 000 lakosú községben, ahol 3 iskola van és számtalan pedagógus, — a műsoron egyetlen tanítót, tanárt nem lehetett látni.

Ha szabad javaslatot adni az elkövetkező műsorról kapcsolatosan, élénk velem. Bele kellene vezetni két írónak az összehasonlítását, és azt szeretnénk, ha a versenyzőknek a hallgatóság soraiból is adhatnának felkérdéseket.

Ez volna röviden kérésem, illetőleg javaslatom az illetékeseknek. Ezzel talán az olvasótábor nagy részének óhaját is tolmácsolom.

MATA GYULA
a saajószentpéteri könyvtár
olvasója

A József Attila olvasómozgalom eredményei Sajószentpéteren

A József Attila olvasómozgalom községünkben utóbbi időben kedvezően alakult: 1963-ban már 201 fiatal szerezte meg a bronz-, ezüst-, illetve aranyérmét az 1962. évi 60 jelentkezővel szemben. A mozgalom szervezését, propagálását még az év elején, az újrairatkozásnál megkezdjük. Az írásos és szóbeli propaganda számos válfaját alkalmaztuk; plakátokat, bé-

lyegzőket készítettünk, melyek az olvasómozgalommal foglalkoztak. A benevezett fiatalokról nyilvántartást fektettünk fel, a következő adatokkal: név, foglalkozás, milyen fokozatra nevezett be, aláírás. A jelentkezett olvasók személyi lapjára felragasztottuk a József Attila olvasómozgalom bélyegét, és minden kölcsönzés alkalmával rávezettük a fiatal részére kiadott könyv szerzőjét és címét. Így figyelemmel tudtuk kísérni a fiatal érdeklődési körének alakulását. Könyvcsereknél elbeszélgettünk a fiatalokkal, megkérdeztük véleményét az elolvasott könyvről.

A KISZ-szervezetek kultúrfelelőseivel jó kapcsolataink van. Az iskolák magyar szakos tanárait levélben kértük meg, szervezzenek közös látogatást könyvtárunkba. Ezek a látogatások nagyon eredményesek voltak.

Júniusban tartottunk egy nagyszabású fejtörőt, amelyre minden benevezett fiatalot meghívtunk. A rendezvény az Ifjúsági Házban volt, és az Ifjúsági Ház igazgatója vezette le. A fejtörő programja a következő volt: József Attila Ars poetica c. versét hallottuk, majd rövid méltatása következett a József Attila olvasómozgalomnak. Ezt követte a fejtörő. A jelentkezős önkéntes volt. Külön csoportot alkottak az általános iskolások, a fiatalok, s a felnőttek részére összeállított kérdések. A kérdések között versidézetek is voltak, s a versek elszavalásával tettük változatossá a műsort. A fejtörő végén a KISZ-titkár kiosztotta a jelvényeket.

Községünkben kevés hasonló jellegű rendezvény volt még. Ennek ellenére — a kisebb zökkenőktől eltekintve — jól, sikeresen zajlott le. Úgy érezzük, a fiatalok hasznosan, jól szórakoztak, mi pedig értékes tapasztalatokat szereztünk.

JECS ÉVA

A hódoscsépányi községi könyvtár munkájáról

A mi falunk Ózd város közvetlen közelében fekszik. A falu lakóinak száma a hozzátartozó Somsály-bányateleppel együtt meghaladja a 4200-at. A város és a bányatelep közelsége a falu lakossága életének minden területére erős hatást gyakorol. Különösen megmutatkozik ez a hatás a kulturális élet területén. A város közelsége biztosítja a lakosságnak a kultúra minden területén a művelődési lehetőségeket, viszont megnehezíti a falu önálló kulturális életének fejlődését, kialakulását.

Igy, ilyen adottságok mellett nincs könnyű dolga a községi könyvtárnak. Az ózdi szakszervezeti könyvtár és a somsályi könyvtár nagyobb választékot nyújt olvasói részére, és községünkben sokan ezeket a könyvtárakat keresik fel. Így azt tekintetem feladatommak, hogy azokat a fiatalokat, felnőtteket vonjam be a könyvtáram olvasótáborába, akik egyik könyvtárból sem olvasnak. Másik feladatomban az, hogy a lehetőség szerint bővítssem könyvtárunk állományát, minél nagyobb választékot biztosítsak olvasóink részére.

Állományunk a következőképpen alakult az elmúlt évben:

1962.	III. negyedév	751 kötet
	IV. negyedév	904 kötet
1963.	I. negyedév	1029 kötet
	II. negyedév	1183 kötet
	III. negyedév	1560 kötet

A könyvtár kötetszáma 1963. végére eléri a 2000 kötetet. Az állomány növekedésével jelentősen emelkedett az olvasók száma is. A 18 éven aluliak aránya nagyon

magas, 61 százalék. Mivel pedagógus vagyok, a gyermekolvasók számát könnyű volt emelni: egy-két beszélgetés az iskolában, kiállítás az új könyvekből, megtette a hatást. A felnőtt olvasók beszerzése érdekében az iskolás gyermekekből kis aktív csoportokat szerveztem, akik szüleiket, rokonaikat, szomszédait, ismerőseiket igyekeztek beszervezni a könyvtár olvasótáborába. A magam részéről azon igyekeztem, hogy jó kapcsolatot építsek ki a pártszervezetekkel, KISZ-szervezettel, községi tanáccsal, hogy hasznos segítők nyerjek bennük a könyvtár fejlesztésének ügyéhez. Felszólaltam a különböző gyűléseken is, és beszéltem a könyvtár, az olvasás szeretetének fontosságáról. A község hangoshíradóját, a készített plakátokat is felhasználtam új olvasók beszerzésére.

A kikölcsönzött könyvek számának alakulása az elmúlt év folyamán:

1962.	III. negyed	391 kötet
	IV. negyedév	1280 kötet
1963.	I. negyedév	3479 kötet
	II. negyedév	2403 kötet
	III. negyedév	1671 kötet

Ez az eredmény véleményem szerint közepesnek mondható, bár 1963-ban már nagyfokú emelkedés mutatkozott. Az év végére még jobb eredményt szeretnénk elérni.

A könyvtár munkájában mutatkozó problémák valószínűleg más községekben is tapasztalhatók. A felnőttek inkább a gyermekek révén kölcsönöznek, a kivitt könyveket a szomszédok, rokonok is elolvassák. Meg-

próbáltam ezeket a felnőtteket beszervezni, beiratkoztatni, hogy a kölcsönzés adatai a reális valóságot tükrözzék.

Az ismeretterjesztő könyvek kölcsönzési aránya magasabb is lehetne. Különösen kevés a mezőgazdasági könyvek kölcsönzése, de ez érthető, mivel ipari településről van szó.

Eredményeink eléréséhez hozzájárult az is, hogy a könyvtár önálló helyiséggel rendelkezik a művelődési otthonban. Jó együttműködést alakítottunk ki a művelődési otthon igazgatójával. Tervünk, hogy egy közös

olvasószobát, illetőleg klubszobát rendezünk be. A közösi tanács vezetőinek aktív segítsége is nagyban hozzájárult könyvtárunk munkájának tökéletesítéséhez.

Nagyon fontosnak tartottam mindig a kölcsönzési idő pontos betartását. Soha nem fordult elő, hogy a megszabott időben ne lettem volna ott a könyvtárban. Igyekeztem az olvasókkal úgy foglalkozni, hogy jól érezzék magukat a könyvtárban, és érdeklődési körüknek, műveltségi szintjüknek megfelelő iradalommal térjenek haza.

BARTA BÉLA

Általános iskolai ifjúsági könyvtári alapjegyzék

Alsó tagozat

1. Andersen, H. Ch.: Legszebb meséi. Bp. 1957/1958.
- 2.* Arany János: Rózsa és Ibolya. (Verses mese) 3. kiad. Bp. 1954, Ifj. K.
3. Arany János: Válogatott lírai versei. Bp. 1956, Ifj. K. (Magyar költészet gyöngyszemei).
- 4.* Az aranyláncon függő kastély (Francia, olasz, portugál, spanyol, svájci mesék) Bp. 1956, Ifj. K.
5. Arany László: Babszem Jankó és más magyar népmesék. Bp. 1958, Móra.
6. Balázs Béla: Karcsi kalandjai. Bp. 1959, Móra.
7. Balázs Béla: Az igazi égszínkéék. Bp. 1955, Ifj. K.
- 8.* Balogh Béni: Gyöngyhúrú citera, Meseregény. Bp. 1958.
9. Bazsov: Lidérc anyó kútja. Bp. 1959, Móra.
10. Bazsov: Nagy meséskönyv. Bp. 1949, Új Magyar.
11. Bazsov: A titok. (Új kiad.) Bp. 1959, Móra.
- 12.* Benedek Elek: Többsincs királyfi. 3. kiad. Bp. 1957, Móra.
- 13.* Benedek Elek: Világszép nádszálkisasszony... 3. kiad. Bp. 1958.
14. Beke Margit: A legerősebb. Bp. 1958.
15. Bianki, V.: Cinege Kisnaptár. 2. kiad. Bp. 1954, Ifj. K. (Kispajtások mesekönyve).
16. Bianki, V.: Erdei híradó. Bp. 1946, Cserépfalvi.
17. Bianki, V.: Nyomon. Bp. 1948, Új idők.
18. A bíborszínű virág. 3000 év legszebb meséiből. Bp. 1959, Tank. K.
19. Bogdány Ferenc—Juhász Ferenc: Kati, Péter meg a többiek. Bp. 1959, Móra.
- 20.* Bolondfalva. Finn népmesék. Bp. 1956, Ifj. K. (Kispajtások mesekönyve.)
- 21.* Burnett, F. H.: A titkos kert. 1—2. kötet. Bp. 1959, Móra. (Ifjúsági Kiskönyvtár 41—42.)
- 22.* Bürger, G. A.: Münchaussen kalandjai. Bp. 1958.
23. A bűvös csengettyű. Bp. 1957, Móra.
24. Capek, K.: Dásenka, egy kis foxi élete. Bp. 1955, Ifj. K.
- 25.* Caroll, L.: Alice Csodaországban. (Mese.) Bp. 1958.
26. Colin, V.: Mesék, Bukarest, 1956, Ifj. K.
- 27.* Cooper, J. F.: Az utolsó mohikán. Bp. 1957, Móra.
- 28.* Cooper, J. F.: Vadölő. Bp. 1956, Ifj. K.
29. Csanádi Imre: Négy testvér. Bp. 1956, Ifj. K.
30. Csaplina, V.: Négylábú barátaim. Bp. 1956, Ifj. K.
- 31.* Defoe, D.: Robinson. 5. kiad. Bp. 1957, Ifj. K.
- 32.* Dékány András: Afrikából jöttek. Igaz mese... Bp. 1959, Móra.
33. Donászy Magda: Versek kicsinyeknek. Bp. 1959.
34. G. Donáth Blanka: Kati öltözködik. 2. kiad. Bp. 1957, Móra.
35. Erben, K. J.: Mesék. Kassa, 1954/55 Csehszlovákiai Magyar Kiadó.
- 36.* Az ezeregyéjszaka legszebb meséi. Bp. 1958.
- 37.* Farkas-barikás. Erdélyi népmese-gyűjtemény. 2. kiad. Bukarest, 1955, Ifj. K.
38. Fazekas Anna: Mackó. (Verses mese.) Bp. 1954, Ifj. K.
39. Fazekas Anna: Öreg néne őzikéje. (Verses mese.) 4. kiad. Bp. 1954, Ifj. K.
- 40.* A föld szépe. Albán népmesék. Bp. 1957, Európa.
41. Gajdar, A.: Csuk és Gek. 3. kiad. Bp. 1959, Móra.
42. Gajdar, A.: Távoli vidékek. Bp. (1950), Ifj. K.
43. Gajdar, A.: Timúr és csapata. — A hóvár parancsnoka. 2. kiad. Bp. 1953, Ifj. K.
- 44.* Gárdonyi Géza: Egri csillagok. 3. kiad. Bp. 1954, Ifj. K.
45. Gárdonyi Géza: Móka meg a fia. 3. kiad. Bp. 1959, Móra.
46. Gavrilov: Jegonka. Bp. 1952, Ifj. K.
47. Gombos Imre: Éjjel vitéz. Egy kis puli igaz története. (Verses elbeszélés gyermekek számára.) Bp. 1958.
48. Grimm, J. — Grimm, W.: Legszebb meséi. 2. kiad. Bp. 1958.
49. Gyulai Pál: Gyermeekversek. Bp. 1959, Móra.
- 50.* Három aranyalma. Tiszántúli népmesék. Debrecen. 1955, Alf. Magvető.
51. A három pillangó. Bp. 1955, Ifj. K. Három törpe. Óvodások mesekönyve. Bp. 1959, Móra.
52. Hárs László — Schindler Frigyesné: A bűvös csengettyű és más mesék. Bp. 1958.
53. Hauff, W.: A kis Mulk és egyéb mesék. 3. kiad. Bp. 1957, Móra.
54. A hegyi szellem. Bp. 1957, Móra.
- 55.* Hetedhétország. (Ötven magyar népmese.) 2. jav. kiad. Pécs. 1956, Dunántúli Magvető.
56. Hököm Pista. Versek a legkisebbek számára. Bp. 1958, Fórum.
57. Iljin, M.: A könyv világhódító útja. Bp. 1945, Rózsavölgyi.
58. Iljin, M.: Az óra története. Bp. 1945, Rózsavölgyi.
59. Iljin, M.: Száz ezer miért. Bp. 1950, Szikra.
60. Iljin, M.: Száz ezer miért. Bp. 1950, Szikra.
- 61.* Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese. Bp. 1957/1958.
62. Jokl, A. M.: Basilius Knox csodálatos találmányai. Bp. 1949, Athenaeum.
- 63.* József Attila: Csoszogi, az öreg suszter. Bp. 1952, Ifj. K.
64. Kaffka Margit: Babamúzeum. Bp. 1951, Ifj. K. (Kispajtások mesekönyve.)
65. Kaffka Margit: Kis emberek, barátocskáim. Bp. 1949, Franklin.
66. Kassák Lajos: Csillagok csillogtatok, virágok virágoztatok. Bp. 1957, Móra.
- 67.* Katajev, V.: Ványa, az ezred fia. Bp. 1951, Ifj. K.
68. Katajev, V.: Hétszínvirág. Bp. 1955, Ifj. K.
69. Kipling, R.: A dzsungel könyve. 3. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
70. Kipling, R.: Mesék. 2. kiad. Bp. 1954, Ifj. K.
71. Kispál Éva: Csip-csup. Bp. 1957, Móra.
- 72.* Kolozsvári-Grandpierre Emil: A csodafurulya. (Magyar népmesék.) 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
73. Kolozsvári-Grandpierre Emil: Folton folt király. (Mesék.) Bp. 1958.

74. Kononov, A.: Az igaz barát. Történetek Lenintől. Bp. 1954, Ifj. K.
75. Kormos István: A repülő kastély. (Verses mesék.) Bp. 1957, Móra.
76. Kormos István: A tréfás Mackó. (Verses mesék.) 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
77. Koval: Peti, én meg az atomok. 1957, Ifj. K.
78. Kuntár Lajos: A bűvös ládikó és más mesék.
- 79.* Krúdy Gyula: A komáromi fiú. Bp. Ifj. K.
80. Lengyel Balázs: Kicsi Élik vadász lesz. Bp. 1957, Móra. (Ismeretterjesztő Képeskönyvsorozat 1.)
- 81.* Lengyel Balázs: A szebeni fiúk. Bp. 1956, Ifj. K. (Ifjúsági Kiskönyvtár.)
82. Liksztanov, L.: Egy kis tengerész kalandjai. Bp. 1953, Ifj. K.
83. Lestyán Sándor: Muzsikál a Bükk. 1950, Athenaeum.
84. Lestyán Sándor: Zúg a nádas. 2. kiad. Bp. 1954, Ifj. K.
85. Lestyán Sándor: Vadállatokból háziállatok. Bp. 1951, Ifj. K.
86. Lofting, H. J.: Doktor Dolittle és az állatok. Bp. 1958.
87. Madarász Emil: Tabojdok. Bp. 1951, Ifj. K.
88. Majakovszkij, V.: Mi lesznek, ha nagy lesznek? Bp. 1949, Légrády. (Parnasszus Könyvtár 12.)
89. Majakovszkij, V.: Gyerekeknek. Bp. 1953, Ifj. K.
- 90.* Mark Twain: Huckleberry Finn kalandjai. Bp. 1954, Ifj. K.
- 91.* Mark Twain: Koldús és királyfi. Bp. 1955, Ifj. K.
- 92.* Mark Twain: Tom Sawyer kalandjai. Bp. 1954, Ifj. K.
- 93.* Mark Twain: Tom Sawyer, mint detektív. Bp. 1956, Ifj. K.
- 94.* Marsak, Sz.: Erdei vendég. (Versek és verses mesék.) Bp. 1955, Ifj. K.
95. Marsak, Sz.: Kölykök a ketrecben. 3. kiad. Bp. 1953, Ifj. K.
96. Marsak, Sz.: Kulipintyó. Bp. 1951, Ifj. K.
97. Marsak, Sz.: Tizenkét hónap. Bp. 1949, Új Magyar.
98. Mesék, történetek. Negyvenöt magyar író a gyermekeknek. 3. átdolg. kiadás. Bp. 1956, Ifj. K.
99. Mészöly Miklós: Hétalvó puttonyocská. Bp. 1955, Ifj. K.
100. Molnár Kata: Pipere princessz. (Mese.) Bp. 1957/1958.
101. Móra Ferenc: Az aranyszörű bárány. (Versek mese.) 2. kiad. Bp. 1957, Móra. (Kispajtások Mesekönyve.)
102. Móra Ferenc: Dióbél királyfi és társai. Egy öreg ember... 2. kiad. Bp. 1958.
- 103.* Móra Ferenc: Csengő barack. Bp. 1957, Móra. (Móra Ferenc művei. Válogatás az ifjúság számára 7.)
104. Móra Ferenc: Csilicsala Csalavári Csalavér. Bp. 1955, Ifj. K. (Móra Ferenc művei. Válogatás az ifjúság számára 2.)
- 105.* Móra Ferenc: Furfangos Cintula. 3. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
- 106.* Móra Ferenc: Hol volt, hol nem volt. Bp. 1956, Ifj. K. (Móra Ferenc művei. Válogatás az ifjúság számára 4.)
107. Móra Ferenc: Kincskereső kisködmön. Bp. 1958.
- 108.* Móra Ferenc: Királyasszony macskái. Bp. 1957, Móra. (Móra Ferenc művei. Válogatás az ifjúság számára 6.)
- 109.* Móra Ferenc: Nekopogi kovács. Bp. 1957, Móra. (Móra Ferenc művei. Válogatás az ifjúság számára 8.)
110. Móra Ferenc: Nagyhatalmú sündisznócska. Bp. 1954, Ifj. K.
111. Móra Ferenc: Zengő ABC. Verses képeskönyv. Bp. 1958.
112. Móricz Zsigmond: Állatmesék. (Versek.) 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
- 113.* Negyven vers. Az általános iskolások kötelező versei. Bp. 1959, Móra. (Iskolai Könyvtár.)
114. Némcova, B.: A tizenkét hónap. Bp. 1953, Ifj. K.
115. Noszov, N. N.: Jóbarátok. Bp. 1953, Ifj. K.
116. Noszov, N. N.: Nemtudomka csodálatos kalandjai. Bp. 1956, Ifj. K.
117. Noszov, N. N.: Miska meg én. 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
118. Noszov, N. N.: Vidám kis család. Bp. 1955, Ifj. K.
119. Oszejeva, M.: A varázsige. Bp. 1953, Ifj. K.
120. Óvodások verseskönyve. 2. bőv. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
121. Paulini Béla: Dugasz Matyi birodalma. Mesék. Bp. 1958.
122. Pausztovszkij: A fagylehelő paripa. Bp. 1958, Móra.
123. Petőfi Sándor: János vitéz. (Elbeszélő költemény.) Bp. 1954, Ifj. K.
124. Petőfi Sándor: János vitéz. Plasztikus képeskönyv. Bp. 1958.
125. Petőfi Sándor válogatott költeményei. Bp. 1955, Ifj. K.
126. Petrolay Margit: A királyné libái. Bp. 1958.
127. Petrolay Margit: A sárkányok lovagja. Bp. 1957, Móra.
128. Prilezsajeva: A 7. betyárbanda. Bukarest. Ifj. K.
129. Puskin: Mese a halászlól meg a halról. Bp. 1953, Ifj. K.
130. A repülő hajó. (Szovjet népmesék.) 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
131. Rév István Árpád: Szilajka. Bp. 1958.
132. Rónaszegi Miklós: A sánta bölény. Bp. 1958.
133. Ságvári Endre: Óriások és törpék. Bp. 1957, Kossuth.
- 134.* Sárkány meg a királyfi. Délszláv népmesék. Bp. 1955, Ifj. K. (Kispajtások mesekönyve.)
- 135.* A sárkány menyasszonya. Kínai népmesék. Bp. 1952, Ifj. K. (Kispajtások mesekönyve.)
136. Stanek, V. J.: Szimba, az oroszlánkölyök. Bp. 1958.
137. Swarc: Elsőosztályosok. Bp. 1952, Ifj. K.
138. Swift, J.: Gulliver utazása Lilliputban. Bp. 1959, Móra.
139. Szabó Magda: Bárány Boldizsár. Verses mese. Bp. 1958.
140. Szalay Lenke: Mogyoró. Bp. 1959, Móra.
141. Szepes Mária: Pöttyös Panni. Bp. 1956, Ifj. K.
142. Szepes Mária: Pöttyös Panni a Balatonon. Bp. 1956, Móra.
143. Szepes Mária: Pöttyös Panni az óvodában. Bp. 1958, Móra.
144. Szép Ernő: Gyerekeknek való... Bp. 1958.
145. Szerebrov, Z.: Mindentudó professzor. Bp. 1950, Athenaeum.
- 146.* Szürke Bagoly: Két kicsi hód. Bp. 1957, Kossuth.
147. Sztanyukovics, K. M.: Makszimka. 2. kiad. Bp. 1954, Ifj. K. (Úttörők Kiskönyvtára.)
148. Takáts Gyula: A rózsává lett róka. Bp. 1958, Móra.
- 149.* Tarka-barka. (Mesék, versek, játékok.) Bp. 1954, Ifj. K.
- 150.* Tarka-barka. (Mesék, versek, játékok.) Bp. 1956, Ifj. K.
151. Tarka madár. (Magyar költők versei, gyermekeknek.) Bp. 1956, Magvető.
152. Tatay Sándor: Kinizsi Pál. Bp. 1957, Móra.
153. Tersánszky J. Jenő: Kacor Dani csínyei. Bp. 1957, Magvető.
- 154.* Tersánszky J. Jenő: Makk Marci hőstette. Bp. 1956, Ifj. K.
155. Tersánszky J. Jenő: Misi Mókus kalandjai. 4. bőv. kiad. Bp. 1958.
- 156.* Tolsztoj, A.: Aranykulcsocská, vagy Buratino kalandjai, Uzsgorod, 1957, Kárpátontúli Területi Könyvkiadó.
157. Tolsztoj, A.: A kérkedő nyúl. Bp. 1955, Ifj. K.
158. Török Sándor: Csilicsala csodái. 3. kiad. Bp. 1959, Móra.
159. Török Sándor: Csilicsala újabb csodái. Bp. 1958, Móra.
160. Varga Tamásné: Gyurka számolni tanul. Bp. 1958, Móra.

161. Varga Tamásné: A hollókirály és más mesék. 2. kiad. Bp. 1958.
162. Vargha Károly — Rónai Béla: A föld alatti birodalom. Pécs, 1956, Dunántúli Magvető.
163. Várnai György: Az egér és az oroszlán.
164. Vida Mária: A csillagszemű juhász. Bp. 1958.
165. Vidor Miklós: Kökörcsin, a király bolondja. Bp. 1958.
166. Voronkova: Esik a hó. Bp. 1952. Ifj. K.
167. Weisinger Márton: Állatkerti séta. Bp. 1958, Móra.
168. Wedding: Hajótörés a Jeges-tengeren. Bp. 1954, Ifj. K.
169. Weöres Sándor: Bóbita. Bp. 1955. Ifj. K.
170. Weöres Sándor — Károly Amy: Tarka forgó. Bp. 1958.
171. Wolf, F.: Mesék nagy és kis gyermekeknek. Bukarest—Bp. 1957/1958.
172. Zsitkov, B.: Miértke első könyve. Bp. 1949, Hungária.
173. Zsitkov, B.: Miértke harmadik könyve. Bp. 1949, Hungária.

A *-al megjelölt művek a felső tagozat számára szükségesek.

Felső tagozat

Természettudományok, technika, ismeretterjesztő

1. Aba Iván: A vásárhelyi remete. Bp. 1955. Ifj. K.
2. Abramov—Hlebnyikov: Kis gőzgépek házi készítése. Bp. 1956. Népszava.
3. Abramov—Hlebnyikov: Kis villanymotorok házi készítése. 6. kiad. Bp. 1956, Népszava. (Kis technikus könyvtár.)
4. Aisberg, E.: Ilyen egyszerű a rádió! Bp. 1957, Táncsics K.
5. Aisberg: Most már értem a televíziót. Bp. 1958, Műszaki.
6. Alföldy László: Hogyan sakkozzunk? Bp. 1956, Sport, Lap- és Könyvk.
7. Antalffy Gyula: Magyar évszakok. Bp. 1955, Magvető.
8. Asbóth Oszkár: Az első helikopter. Bp. 1956, Népszava.
9. Asbóth Oszkár: Géprepülés. Bp. 1957, Zrínyi K.
10. Bánszegi Ferenc: Hogyan lehetsz rádióamatőr? Bp. Magyar Honvédelmi Sportszövetség. 1959, (Rádióamatőr füzetek I.)
11. Bástyai Lóránd: Vadmadárból — vadászmadár. Bp. 1955, Művelt Nép.
12. Bihari Sándor—Szinyi T.: A gőzmozdony fejlődése. Bp. 1952, Népszava. (Tudomány és termelés kiskönyvtára.)
13. Bihari Sándor: Kis házi szerelő. Bp. 1957, Táncsics K. (Kis technikus könyvtár.)
14. Bihari Sándor: A kis technikus műhelye. 2. kiad. Bp. 1954, Népszava. (Kis technikus könyvtár.)
15. Bodócs István: Galvánelemek és akkumulátorok készítése és kezelése. Bp. 1956, Népszava. (Kis technikus könyvtár.)
16. Boriszov: A kezdő rádióamatőr. 1—2. köt. 3. kiad. Bp. 1953, Népszava.
17. Cinger, A. V.: Szórakoztató növénytan. Bp. 1953, Művelt Nép.
18. Ciolkovszky, V. E.: Séta a Holdon. Bp. 1953, Móra.
19. Cserna Ferenc—Csukay Tibor—Szűcs Pál: Gép- és motortechnika. Bp. 1953, Tankönyvkiadó. (Általános iskolai szakköri füzetek.)
20. Csálik György: Vesztegár alatt. A mikrobiológia regénye. Bp. 1958, Móra.
21. Cselkó Árpád: Fizikai játékok. Bp. 1950, Tankönyvkiadó. (Üttörő szakköri füzetek 3—5.)
22. Cselkó Árpád: Villanyvilágítás és melegítés elektrotechnikus szakkörök számára. Bp. 1951, Tankönyvkiadó. (Általános iskolai szakköri füzetek.)
23. Csoma Gábor—Szűcs Pál: Fémmunkák. Bp. 1953, Tankönyvkiadó. (Általános iskolai szakköri füzetek.)
24. Czifferszky István: A bögőkürt és más vadásztörténetek. Bp. 1957, Móra.
25. Dékány András: Matrózok, hajók, kapitányok. Bp. 1958, Móra.
26. Dékány András: Náderdőben vadmadár. Bp. 1955, Magvető.
27. Ferikai Lóránd: Remekel a bicska. Bp. 1957, Móra.
28. Ferszman, A. J.: Szórakoztató ásványtan. Bp. 1952, Művelt Nép. (Ember és világ.)
29. Földes Éva: A sport történetéből. Bp. 1959, Móra.
30. Földrajzi zseblexikon. Bp. 1955, Művelt Nép.
31. Friedel, Karl: Első növénykísérleteink. Bp. 1952, Ifj. K.
32. Füvesi Gyula: Első rádiókészülékem. Bp. 1959, Magyar Honvédelmi Sportszövetség.
33. Gál György: Hopp! Megvan! (Vidám rejtveny-könyv.) 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
34. Galle, W.: Hogyan tanult meg az ember gondolkodni és beszélni. Bp. 1958, Móra.
35. Gáspár L.—Hernádi Gy.: ...Vajda Pál: Nagy magyar találmányok. Bp. 1955, Népszava.
36. Grätzer József: Sicc. Bp. 1957, Móra. F. K.
37. Gyulai Ferenc: A fényképezés abécéje. Bp. 1958, Műszaki K.
38. Hajdú Endre: Bélyeggyűjtés. Bp. 1956, Ifj. K.
39. Hajnal Margit: Szabas-varrás, kézimunka. Bp. 1958, Táncsics. (Kis technikus könyvtár.)
40. Hankó Béla: Balatoni kirándulás. Bp. 1956, Ifj. K.
41. Hankó Béla: A magyar háziállatok története ősidőktől máig. Bp. 1954, Művelt Nép.
42. Herman Ottó: Természeti képek. Válogatott írások. Bp. 1959, Magvető. (Magyar könyvtár.)
43. Horváth András: Túrista tereptan. Bp. 1957, Sport, Lap- és Könyvk.
44. Horváth Árpád: A varázsinga. Bp. 1954, Ifj. K.
45. Horváth Árpád: Az óra regénye. Bp. 1957, Táncsics.
46. Így kössünk. Bp. 1955, Könnyűipari Kiadó.
47. Jakucs László: Aggteleki csepköbarlang. Bp. 1952, Művelt Nép.
48. Jakucs László: A Béke-barlang felfedezése. Bp. 1963, Művelt Nép.
49. Jakucs László: Felfedező utakon a föld alatt. Bp. 1959, Gondolat.
50. Jászai Sándor: Repülőmodellezés. Bp. 1952, Ifj. K.
51. Jávorka Sándor: Erdő, mező virágai. (Magyar flóra.) 3. bőv. kiad. Bp. 1958, Mezőgazd. K.
52. Kelen—Kun—Somogyi: Repülőmodellek építése. Bp. 1956.
53. Kérdezz—felelek. Szerk. Vajda Pál—Sásdi Judit. Bp. 1958, Műszaki.
54. Ki játszik körbe? (Ujjáéledt népi gyermekjátékok.) Bp. 1955, Művelt Nép.
55. Kis fizikus kísérletei. Bp. 1957, Táncsics. (Kis technikus könyvtár.)
56. Larry, J.: Ezer kaland erdőn-mezőn. Bp. 1947, Anonimus.
57. Ljapunov, B.: Harc a sebességért. Bp. 1954, Művelt Nép. (Ember és világ.)
58. Lukács Ernő—Péter Ágnes—Tarján Rezsóné: Tankabarka fizika. Furcsaságok és tanulságok a fizikából. Bp. 1955, Ifj. K.
59. Lukács Ernő—Tarján Rezsóné: Tarka-barka matematika. Bp. 1958, Bibliot.
60. Makai István: Készítsünk magnetofont. Bp. 1958, Táncsics. (Kis technikus könyvtár.)
61. Makai István: Készítsünk táskarádiót. Bp. 1953, Táncsics. (Kis technikus könyvtár.)
62. Makai István: Kis hangerősítők. 2. kiad. Bp. 1952, Népszava.
63. Makai István: Kis rádiókészülékek építése. Bp. 1956, Népszava. (Kis technikus könyvtár.)

64. Markos—Mátéka: Utazz velünk. Bp. 1958, Móra.
65. Mit tudsz a világról? (Fejezetek a természet és a technika köréből.) Bp. 1956, Ifj. K.
66. Molnár János: Elektromos kisműszerek készítése. 3. kiad. Bp. 1956, Népsz. (Kis technikus könyvtár.)
67. Nagy Pál Sándor: Kis dinamók házi készítése. Bp. 1957, Táncsics. (Kis technikus könyvtár.)
68. Nemes Hubert: Papírmunkák—papírtechnikus szakkörök számára. Bp. 1951, Tankönyvkiadó. (Általános iskolai szakköri füzetek.)
69. Novák, J. Z.: Ismered-e már a fákat? Bp. 1953, Ifj. K.
70. Orlov: A láthatatlan bűvár. Bp. 1955, Ifj. K.
71. Öt perc fejtörés. 2. kiad. Bp. 1954, Művelt Nép.
72. Öveges József: Élő fizika. Bp. 1952, Művelt Nép. (Ember és világ.)
73. Öveges József: Elektromosságtan és az élet. Az élő fizika. II. Bp. 1953, Művelt Nép. (Ember és világ.)
74. Öveges József: Az elektronok nyomában. Élő fizika, III. Bp. Művelt Nép. 1955, (Ember és világ.)
75. Öveges József: Játékos fizikai kísérletek. Bp. 1953, Ifj. K.
76. Öveges József: Kis fizika. I. Erők és mozgások, hangtan, fénytán, hőtán. Bp. 1953, Művelt Nép. (Műveltség könyvtára.)
77. Öveges József: Kis fizika. II. Elektromosságtan stb. Bp. 1954, Művelt Nép.
78. Perelman, F. J.: Szórakoztató mechanika. Bp. 1950, Dante.
79. Petri Sándor: Famunkák, fatechnikus szakkörök számára. Bp. 1951, (Általános iskolai szakköri füzetek.)
80. Petri Sándor: Famunkák, II. A fatechnikus szakkörök számára. Tankönyvkiadó. (Általános iskolai szakköri füzetek.)
81. Petrik Ottó: Elektromos modellvasút készítéséhez beszerezhető alkatrészekből. 1-2. rész. Bp. 1957, Táncsics. (Kis technikus könyvtár.)
82. Petrik Ottó: Hegyvasút modellek. Bp. 1958, Táncsics. (Kis technikus könyvtár.)
83. Péter Rózsa: Játék a végtelennel. 2. kiad. Bp. 1957, Bibliotheca.
84. Péterffy Ida: Kis történetek nagy zeneszerzőkről. Bp. 1959, Móra.
85. Petúr László: A nagy kaland. Bp. 1959, Móra.
86. Régi magyar világjárók. 2. bőv. kiad. Bp. 1955, Művelt Nép.
87. Róka Gedeon: Ismerjük meg a világot! Bp. 1953.
88. Rothmayer, R.: Rakéta—szputnyik—úrhajó. Bp. 1959, Kossuth.
89. Selber, Martin: Készítsünk távirót, telefont. Bp. 1958, Táncsics. (Kis technikus könyvtár.)
90. Sveheemann József: Lombfűrész munkák. Bp. 1957, Táncsics. (Kis technikus könyvtár.)
91. Scherbinovszkij, N.: Hatlábú ellenségeink és barátaink. Bp. 1953, Tankönyvkiadó.
92. Soóky Sándor: Számítási fizikai feladatok. Bp. 1953, Tankönyvkiadó. (Általános iskolai szakköri füzetek.)
93. Székely Sándor: Mit tudsz a világról? Bp. 1956, Ifj. K.
94. Szmetyanin, B.: A rádiószerkesztő. Bp. 1955, Műszaki K.
95. Sztróckay Kálmán: Barkácskönyv. Bp. 1952, Ifj. K.
96. Sztróckay Kálmán: Kémiai kísérletek. Bp. 1956, Ifj. K.
97. Sztróckay Kálmán: Kísérletező könyv. Bp. 1956, Ifj. K.
98. Sztróckay Kálmán: A technika ábécéje. Bp. 1953, Ifj. K.
99. Sztróckay Kálmán: Technikáról mindenkinek. Bp. 1957, Műszaki K.
100. Szűcs József: A repülés ábécéje. Bp. 1954, Ifj. K.
101. Tábori Róbert: A rádiótól a televízióig. Bp. 1955, Művelt Nép. (Ember és világ.)
102. Tábori Róbert: A zseblámpától a rádióig. 2. kiad. Bp. 1954, Művelt Nép. (Ember és világ.)
103. Ügyes kezdek. (Ezermester.) Bp. 1956, Művelt Nép.
104. Az úrhajózás. Bp. 1957, Gondolat. (Az Élet és Tudomány kiskönyvtára 2.)
105. Vajda Ernő: A magyar növényvilág képeskönyve. Bp. 1956, Zrínyi K.
106. Vajda Pál: Nagy magyar feltalálók. Bp. 1958, Zrínyi K.
107. Vajda L.: Nagy magyar utazók. Bp. 1951.
108. Varrókosár. Bp. 1951, Művelt Nép.
109. Veperdi Ottó—Gocz Lajos—Pásztor Miklós: Elektromosság és rádió. Bp. 1952, Tankönyvkiadó. (Ált. iskolai szakköri füzetek.)
110. Vertse Albert—Tildy Zoltán ifj.: Erdő-mező madarai. 3. átdolg. kiad. Bp. 1959, Mezőgazdasági K.
111. Vincze Kálmán: Fizika szakkörök számára. Bp. 1952, Tankönyvkiadó. (Általános iskolai szakköri füzetek.)
112. Winkler László: Repülőmodellezés haladók számára. Bp. 1951, Tankönyvkiadó. (Általános iskolai szakköri füzetek.)
113. Vukovits Gedeon: A hajómodellezés ábécéje. Bp. 1957, Táncsics. (Kis technikus könyvtár.)
114. Xántus: A természet kalendáriuma. Bukarest, 1958, Ifj. K.

Felső tagozat (humán anyag)

1. Ady Endre: Válogatott versei. Bp. 1955, Ifj. K. (A magyar költészet gyöngyszemei.)
2. Arany János: Balladái. 2. kiad. Bp. 1956, Ifj. K. (A magyar költészet gyöngyszemei.)
- 3.* Arany János: Rózsa és Ibolya. (Verses mese.) 3. kiad. Bp. 1954, Ifj. K.
4. Arany János: Toldi. Toldi szerelme. Toldi estéje. Bp. 1956, Szépirodalmi. (Magyar klasszikusok.)
5. Arany János és Petőfi Sándor levelezése. Bp. 1948, Hungária.
6. Arany János: Összes költeményei. 1—3. köt. Bp. 1956, Szépirodalmi.
7. Aranykönyv. Bp. 1957, Móra.
8. Arany László: Magyar népmesék. Bp. 1958, Móra.
- 9.* Az aranyláncon függő kastély. (Francia, olasz, portugál, spanyol, svájci mesék.) Bp. 1956, Ifj. K.
10. Azsajev: Távol Moszkvától. 4. kiad. Bp. 1952, Új Magyar.
11. Balogh Béni: Gyöngyhúrú citera. Meseregény. Bp. 1958.
- 12.* Benedek Elek: Többsincs királyfi. 3. kiad. Bp. 1957, Móra.
- 13.* Benedek Elek: Világszép nádszál kisasszony és más mesék. 3. kiad. Bp. 1958.
14. Balassi Bálint: Válogatott versei. Bp. 1957, Móra. (A magyar költészet gyöngyszemei.)
15. Balázs Béla: Mikor Karcсібól Károly lett. Bp. 1945, Athenaeum.
16. Bárány Tamás: Rákóczi zászlai. Bp. 1955, Móra.
17. Bárány Tamás: Rettentő Misi. Bp. 1958.
18. Bárdos László: A dzsidáskapitány. 2. kiad. Bp. 1958, Móra. (Ifjúsági Kiskönyvtár.)
19. Beecher—Stowe, H.: Tamás bátya kunyhója. 3. kiad. Bp. 1955.
20. Beck, A.: A volokolamszki országút. 7. kiad. Bp. 1949. Új Magyar.
21. Beljajev: A régi vár. 1—2. köt. Bp. 1955, Ifj. K.
22. Békés István: Hazádnak rendületlenül. Bp. 1955, Művelt Nép.
23. Bogáti Péter: A Hóvirág másodkormányosa jelenti. Bp. 1958.
- 24.* Bolondfalva. Finn népmesék. Bp. 1956, Ifj. K. (Kispajtások mesekönyve.)

25. Bonsels, W.: Maja, a méhecske. Bp. 1958.
26. Botond-Bolics György: Ezer év a Vénuszon. Bp. 1959.
27. Botond-Bolics György: Ha felszáll a kód. Bp. 1957, Móra.
- 28.* Burnett, F. H.: A titkos kert. 1—2. köt. Bp. 1959, Móra, (Ifjúsági Kiskönyvtár 41—42.)
- 29.* Carrol, L.: Alice Csodaországban. (Mese.) Bp. 1958.
30. Cervantes, M. S. de: Don Quijote. 2. kiad. Bp. 1955. Ifj. K.
31. Chitz Klára: Muzsikusz Péter Hangszerországban. Bp. 1957, Zenemű K.
32. Ciolkovszky: Séta a Holdon. Bp. 1958, Móra.
33. Cox (G.W.) György: Görög regék. 5. kiad. Bp. 1946. Franklin.
- 34.* Cooper, J. F.: Az utolsó mohikán. Bp. 1957, Móra.
- 35.* Cooper, J. F.: Vadölő. Bp. 1956. Ifj. K.
36. Curie, É.: Madame Curie. 2. kiad. Bp. 1957, Bibliotheca.
37. Csokonai Vitéz Mihály: Válogatott versei. Bp. 1953, Szépirodalmi K. (Szépirodalmi Kiskönyvtár.)
38. Darvas József: Törökverő. 4. kiad. Bp. 1951, Szépirodalmi.
39. Daudet, A.: Tarasceni Tartarin—Tartarin az Alpokban. Bratislava, 1955. Ifj. K.
- 40.* Defoe, D.: Robinson. 5. kiad. Bp. 1957. Ifj. K.
- 41.* Dékány András: Afrikából jöttek... 1958. Móra.
42. Dékány András: Matrózok, hajók, kapitányok. Bp. 1958, Móra.
43. Dickens, C.: Copperfield Dávid. 2. kiad. Bp. 1955. Ifj. K.
44. Dickens, C.: Copperfield Dávid. 2. kiad. Bp. 1955. Ifj. K.
45. Dickens, C.: Twist Olivér. Bp. 1957, Móra.
46. Dienes András: Farkasles. Bp. 1956. Ifj. K.
47. Elek István: Merénylet a világűrben. Bp. 1958, Móra.
48. Ereckmann, Echatrian, A.: Thérése kisasszony. Bp. 1957, Móra.
49. Erdődy János: András mester krónikája. Bp. 1959. Móra.
- 50.* Az ezeregyéjszaka legszebb meséi. Bp. 1958.
51. Fagyajev: Az Ifjú Gárda. Bp. 1953, Ifj. K.
- 52.* Farkas-barokas, Erdélyi népmese gyűjtemény. 2. kiad. Bukarest. 1955, Ifj. K.
53. Fazekas Mihály: Ludas Matyi. Bp. 1957, Móra.
54. Fehér Klára: A földrengések szigete. 2. kiad. Bp. 1958, Móra.
55. Fehér Tibor: Aranykalkas. Bp. 1955. Móra.
56. Fekete István: Bogáncs. Bp. 1957, Ifj. K.
57. Fekete István: Kele. 2. kiad. Bp. 1957, Magvető.
58. Fekete István: Lutra. (Egy vidra regénye.) Bp. 1955, Ifj. K.
59. Fekete István: Téli berek. Bp. 1959, Móra.
60. Fekete István: Túskevár. Bp. 1957, Móra.
61. Fiúlk évkönyve. 1959. Bp. 1958.
62. Fodor András: Hazafelé. Bp. 1955. Magvető.
- 63.* A föld szépe. Albán népmesék. Bp. 1957, Európa.
64. Földes Péter: Százezer. Bp. 1957. Móra.
65. Földes Péter: Találkozás a Föld alatt. Bp. 1956, Móra.
66. Gajdar, A.: Az iskola. Bp. 1955, Ifj. K.
- 67.* Gajdar, A.: Távoli vidékek. Bp. 1950. Ifj. K.
68. Gajdar, A.: Válogatott művei. 1—2. köt. Bp. 1954, Ifj. K.
69. Garay János: Az obsitos. Hány János kalandjai. Bp. 1958.
70. Gál György Sándor: Hazám, hazám, te minde-nem. Bp. 1957, Móra.
71. Gárdonyi Géza: Egri csillagok. 3. kiad. Bp. 1954, Ifj. K.
72. Gárdonyi Géza: Az én falum. 1—2. köt. 8. kiad. Bp. 1928, Dante.
73. Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember. Bp. 1957, Móra.
74. Geréb László: Búvár Kund. 2. bőv. kiad. Bp. 1956, Ifj. K.
75. Geréb László: Kiált Patak vára. Bp. 1951, Ifj. K.
76. Gergely Márta: A mi lányunk. Bp. 1959.
77. German: Történetek Dzerzsinszkij életéből. Bp. 1950, Új Magyar K.
78. Gorkij: Ahogy én tanultam. Bp. 1949, Szikra.
79. Gyomai György: Nádi farkasok. Bp. 1956. Ifj. K.
80. Hazádnak rendületlenül. Bp. 1955, Ifj. K. (A magyar költészet gyöngyszemei.)
- 81.* Három aranyalma, Tiszántúli népmesék. Debrecen. 1955, Alföldi Magvető.
82. Hegedűs Géza: Az ember hidat épít. Bp. 1950, Athenaeum.
83. Hegedűs Géza: Az erdöntúli veszedelem. 3. kiad. Bp. 1954, Ifj. K.
84. Hegedűs Géza: A fekete ember históriája. Bp. 1953, Ifj. K.
85. Hegedűs Géza: A milétoszi hajós. Bp. 1957, Móra.
- 86.* Hetedhétország. (Ötven magyar népmese.) 2. jav. kiad. Pécs. 1955, (Dunántúli Magvető.)
87. Hevesi Lajos: Jelky András kalandjai. Bp. 1957, (1958.)
88. Hollós-Korvin Lajos: A vöröstorony kincse. 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
89. Hősök voltak. Bp. 1956, Ifj. K.
90. Ignác Rózsa: Az utolsó daru. Bp. 1959.
92. Illés Béla: Fegyvert s vitézt éneklek. 4. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
93. Illés Béla: Vígyszínházi csata. Bp. 1950, Révai.
- 94.* Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese. Bp. 1957/1958.
95. Illyés Gyula: Petőfi élete. Átdolg. Barabás Tibor. Bp. 1949, Athenaeum.
96. Jakovlev: Irány a Déli-sark! Bp. 1956, Móra. (Ifjúsági Kiskönyvtár sorozat.)
97. Jan, V. G.: Spartacus. Bp. 1954. Ifj. K.
98. Jankovich Ferenc: Hulló csillagok. Bp. 1951, Szépirodalmi.
99. Jankovich Ferenc: Rügyfalkasztó Benedek. Bp. Ifj. K.
100. Jirások: Régi cseh mondák. Bratislava. 1954/1955. Csehszlovákiai Magyar Kiadó.
101. Jókai Mór: Bolkáczius kalandjai, és más elbeszélések. Bp. 1957, Móra.
102. Jókai Mór: Csataképek. Bp. 1951, Szépirodalmi. (Szépirodalmi Kiskönyvtár.)
103. Jókai Mór: Egy magyar nábob. Bp. 1956, Szépirodalmi. (Válogatott művei.)
104. Jókai Mór: Erdély aranykora. Bp. 1954, Szépirodalmi. (Jókai Mór válogatott művei.)
105. Jókai Mór: És mégis mozog a föld. Bp. 1955, Szépirodalmi. (Magyar klasszikusok.)
106. Jókai Mór: Fekete gyémántok. Bp. 1955, Szépirodalmi. (Iskolai Könyvtár.)
107. Jókai Mór: Kárpáthy Zoltán. 1956, Szépirodalmi. (Válogatott művei.)
108. Jókai Mór: Kőszívű ember fiai. Bp. 1954, Szépirodalmi. (Jókai Mór válogatott művei.)
109. Jókai Mór: A magyar előidőkből. 13. kiad. Bp. 1941, Franklin.
110. Jókai Mór: A nagyenyedi két fűzfa... Bp. 1956, Ifj. K.
111. Jókai Mór: Rab Ráby. Bp. 1956, Szépirodalmi K. (Magyar Klasszikusok.)
112. Jókai Mór: Szegény gazdagok. Bp. 1954, Szépirodalmi. (Jókai Mór válogatott művei.)
- 113.* József Attila: Csozogi, az öreg suszter. Bp. 1952, Ifj. K.
114. József Attila: Válogatott költeményei. Bp.
115. József Jolán: A város peremén. Bp. 1955, Ifj. K.
116. Juhász Ferenc: A nap és a hold elrablása. Bp. 1954, Ifj. K.
117. Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem. Bp. 1956, Ifj. K.
118. Kasszil: Svambránia nagy titka. 2. kiad. Bp. 1959, Móra.

119. Kasszilij, L.—Poljanovszkij: Vologya utcája. 2. átdolg. kiad. Bp. 1954, Ifj. K.
120. Katajev, V. P.: Tanya a pusztán. Regény. Bp. 1958.
121. Katajev, V. P.: Távolban egy fehér vitorla. Bp. 1953, Ifj. K.
- 122.* Katajev, V. P.: Ványa, az ezred fia. Bp. 1951, Ifj. K.
123. Kaverin: A két kapitány. Bp. 1956, Móra.
124. Kántor Zsuzsa: Feledhetetlen ifjúság. Bp. 1955, Szikra.
125. Kántor Zsuzsa: Rügyecke. Bp. 1956, Ifj. K.
126. Kästner, E.: Emil, és a detektívek. Bp. 1957, Móra.
127. Kántor Zsuzsa: Práter utca. Bp. 1957, Móra.
128. Kästner, E.: A két Lotti. Bp. 1958.
129. Kästner, E.: Május 35, avagy... Bp. 1959, Móra.
130. Kittenberger Kálmán: Kelet-Afrika vadonjaiban. 3. kiad. Bp. 1957, Ifj. K.
131. Kittenberger Kálmán: A Kilima-Ndzsárótól Nagymarosig. Bp. 1956, Ifj. K.
132. Klaniczay Tibor: Végvári vitézek, szegény legények. Bp. 1951, Művelt Nép.
133. Knight, Erich: Lassie hazatér. Bp. 1946, Új Idők K.
- 134.* Kolozsvári-Grandpierre Emil: A csodafurulya. (Magyar népmesék.) 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
135. Kononov, A.: Az igaz barát. Bp. 1954, Ifj. K.
136. Korda: A nagy út. (Kőrösi Csoma Sándor élet-regénye.) Bukarest, 1956, Ifj. K.
137. Kosáryné Réz Lola: Leányfurfang. Regény. Bp. 1958.
138. Koszmogyemjanszkaja, Ljubova: Zója és Sura. 3. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
139. Kölcsey Ferenc: Válogatott versei. Bp. 1953, Szépirodalmi K. (Szépirodalmi Kiskönyvtár.)
140. Kőszegi Imre: A diákszázad becsülete. Bp. 1956, Ifj. K.
141. Kőszegi Imre: Szívet cserélni. Bp. 1959, Móra.
142. Krilov: Válogatott mesék. 2. kiad. Bp. 1959, Móra.
143. Krúdy Gyula: 1848. Nagy idők, nagy hősei. Bp. 1948, Új Idők.
- 144.* Krúdy Gyula: A komáromi fiú. Bp. Ifj. K.
145. Krúdy Gyula: A szabadság csillaga. Bp. 1950, Athenaeum.
146. Kuruc költészet. Szerk.: Esze Tamás. Bp. 1951, Szépirodalmi.
147. Lagerlöf, Selma: Nils Holgersson csodálatos utazása. Bp. 1958.
148. Lamb, Charles—Lamb, Mary: Shakespeare mesék. Bp. 1955, Ifj. K.
150. Lácisz: Akó, a sziget fia. Bp. 1959, Móra.
151. La Fontenie, (Jean de.): Állatmesék. Bp. 1957, M. Helikon.
152. Lányoknak-lányokról. Összeáll.: Baradlay Katalin. Bp. 1958, Minerva.
- 153.* Lengyel Balázs: A szebeni fiúk. Bp. 1956, Ifj. K. (Ifjúsági Kiskönyvtár.)
154. Lobe: Anni és a film. Bp. 1958, Móra.
155. London: A beszélő kutya. Ifj. K.
156. London, Jack: Az éneklő kutya. Bp. 1955, Ifj. K.
157. London, Jack: A kalózhajó. Bp. 1956, Ifj. K. (Ifjúsági Kiskönyvtár.)
158. London, Jack: A vadon szava. Bp. 1949, Athenaeum.
159. Madarász Andor: A fonal regénye. Bp. 1956, Ifj. K.
160. Magyar népballadák. Bp. 1955, Ifj. K. (Szépirodalmi Kiskönyvtár.)
161. Magyarország. (Útikönyv.) Bp. 1955, Közlekedési K.
162. Majerova: Robinson kisasszony. Bp. 1959, Móra.
163. Makarenkó, Anton Szemjonovics: Igor és társai. 5. kiad. Bp. 1951, Ifj. K.
164. Mándy Iván: Csutak a színre lép. Bp. 1957, Móra.
- 165.* Mark Twain: Huckleberry Finn kalandjai. Bp. 1954, Ifj. K.
- 166.* Mark Twain: Koldús és királyfi. Bp. 1955, Ifj. K.
- 167.* Mark Twain: Tom Sawyer kalandjai. Bp. 1954, Ifj. K.
- 168.* Mark Twain: Tom Sawyer, mint detektív. Tom... Bp. 1956, Ifj. K.
- 169.* Marsak, Szamuil: Erdei vendég. Bp. 1955, Ifj. K.
170. Meinck; Marco Polo kalandos ifjúsága. Bp. 1959, Móra.
171. Mesterházi: Pár lépés a határ. Bp. 1958, Móra.
172. Michaelis, Karin: Tibi. Regény. Bp. 1958.
173. Michaelis Karin: A nagy vendégség. Bp. 1957, Kossuth.
174. Mikkes Kelemen: Törökországi levelek. Bukarest. 1956, Állami K.
175. A beszélő köntös. Bp. 1955, Ifj. K.
176. Mikszáth Kálmán: A két koldusdiák. 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
177. Mikszáth Kálmán: A kis primás. Bp. 1951, Ifj. K.
178. Mikszáth Kálmán: A néhai bárány. 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
179. Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője. Bp. 1954, Szépirodalmi K. (Olcsó Könyvtár.)
180. Mikszáth Kálmán: Tavaszi rügyek. Bp. 1914, Révai K.
181. Mikszáth Kálmán: Tót atyafiak. Jó palócok. 3. kiad. Bp. 1951, Révai.
182. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk. 1958.
183. Molnár Gábor: Az óriáskigyók földjén. 2. kiad. Bp. 1957, Móra.
184. Molnár Kata: A mandarinkele. Bp. 1959.
185. Móra Ferenc: A dorozsmai varjú. Bp. 1956, Ifj. K. (Móra Ferenc művei. Válogatás az ifjúság számára 5.)
- 186.* Móra Ferenc: Csengő barack. Bp. 1957, Móra. (Móra Ferenc művei. Válogatás az ifjúság számára 7.)
- 187.* Móra Ferenc: Furfangos Cintula. 3. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
- 188.* Móra Ferenc: Hol volt, hol nem volt. Bp. 1956, Ifj. K. (Móra Ferenc művei. Válogatás az ifjúság számára 4.)
189. Móra Ferenc: A honti igricek. Bp. 1958, Móra. (Móra Ferenc művei. Válogatás az ifjúság számára 9.)
- 190.* Móra Ferenc: Királyasszony macskái. Bp. 1957, Móra.
191. Móra Ferenc: Mindennapi kenyérünk. Bp. 1952, Ifj. K.
- 192.* Móra Ferenc: Nekopogi kovács. Bp. 1957, Móra. (Móra Ferenc művei. Válogatás az ifjúság számára 8.)
193. Móra Ferenc: Rab ember fiai. Mindenki... 2. kiad. Bp. 1958.
194. Móra Ferenc: Utazás a föld alatti Magyarországon. Bp. 1935, Révai.
195. Móricz Zsigmond: Ifjúsági írások. Bp. 1958.
196. Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig. 4. kiad. Bp. 1956, Ifj. K.
197. Móricz Zsigmond: Válogatott elbeszélések. Bp. 1955, Ifj. K. (Iskolai Könyvtár.)
198. Móricz Zsigmond: Pipacsok a tengeren. Bp. 1955, Ifj. K.
199. Msztilavszkij: Tavaszi madár a varjú. 2. kiad. Bp. 1956, Új Magyar.
200. Msztilavszkij, Szergej Dmitrevics: Tilos ösvény. Bp. 1958, Móra.
201. Murányi-Kovács Endre: A firenzei varázsló. Bp. 1958, Móra.
202. Murányi-Kovács Endre: Garibaldi dobosa. Bp. 1955, Ifj. K.
203. Murányi-Kovács Endre: Gilbert kapitány. 2. kiad. Bp. 1958.
204. Nagyerejű János. (Székely népmesék.) Bp. 1951, Ifj. K.

- 205.* Negyven vers. Az általános iskolások kötelező versei. Bp. 1959, Móra. (Iskolai Könyvtár.)
206. Németh Imre: A Bíbor tenger partján. Bp. 1959, Móra.
207. Németh Imre: Óserdők mélyén. 3. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
208. Németh Imre: Az ősi szó nyomában. Bp. 1956, Ifj. K.
209. Nyemcov, V. J.: Árnycsok a föld alatt. Bp. (1956.) Ifj. K.
210. Orosz népmesék. Bp. 1954, Új Magyar.
211. Pásztor Árpád: Princesz. Történet egy baba-gyárból. Bp. 1958.
212. Petőfi Sándor: Összes művei. 1—5. köt. 1951—1956. Akadémiai K.
213. Petúr László: A nagy kaland. Bp. 1959, Móra.
214. Polevoj: Az arany. Bp. 1951, Új Magyar K.
215. Polevoj, Borisz: Egy igaz ember. 4. kiad. Bp. 1954, Ifj. K.
216. Ransome, Arthur: Fecskék és fruskák. 1—2. köt. Bp. 1958.
217. Ransome: Fecskék és fruskák, a felfedezők. 1—2. köt. Bp. 1959, Móra.
218. Régi magyar világjárók. Bp. 1954, Művelt Nép.
219. Révay József: Aranygyűrű. Bp. 1957, Móra.
220. Révay József: Raevius ezredes utazása. Bp. 1956, Ifj. K.
221. Révay József: Tűzfolyam. Bp. 1958, Móra.
222. Rosny, I. H.: A tűz meghódítása. Bp. 1956, Kossuth.
223. Rónaszegi Miklós: Hínáros tenger. Bp. 1959.
224. Rónaszegi Miklós: A nagy játszma. 2. kiad. Bp. 1956, Móra.
225. Salten, Félix: Bambi. Bp. 1957, Móra.
226. Sándor József: Ez volt a hajnal. Bp. 1959.
- 227.* Sárkány meg a királyfi. Délszláv népmesék. Bp. 1955, Ifj. K. (Kispajtások mesekönyve.)
- 228.* A sárkány menyasszonya. Kínai népmesék. Bp. 1952, Ifj. K. (Kispajtások mesekönyve.)
229. Sásdi Sándor: Boldog órák. (10 állattörténet.) Bp. 1955, Ifj. K.
230. Scott utolsó útja. Móra.
231. Sienkiewicz, Henrik: Sivatagon, és vadonban. Bp. 1959.
232. Sombori Sándor: Gábor Áron. Móra.
233. Sós Endre: Aki az égtől ellopta a villámot. Bp. 1957, Móra.
234. Stevenson, R. L.: A kincses sziget. Bp. 1954, Szépirodalmi Kiadó. (Olcsó Könyvtár.)
235. Strütmatter, Erwin: Apja még nincs. Bp. 1958.
236. A szabadságharc csatái. Bp. 1954, Ifj. K.
237. Szabó Árpád: A trójai háború. 2. kiad. Bp. 1957, Móra.
238. Szalatnai Rezső: Kempelen, a varázsló. Bp. 1957, Móra.
239. Szalay Lenke: Ketten hiányoznak. Bp. 1959.
240. Szántó György: A boszorkány. 3. kiad. Bp. 1959, Móra.
241. Szántó György: Esze Tamás talpasai. Bp. 1951, Ifj. K.
242. Szántó György: Majtény után. Bp. 1953, Ifj. K.
243. Szász Imre: Basa. Bp. 1957, Móra. (Ifjúsági Kiskönyvtár.)
244. Száva István: A szirakúzai óriás. Bp. 1959, Móra.
245. Szentiványi Jenő: A kőbaltás ember. Bp. 1954, Ifj. K.
246. Szeptemberi emlék. Bukarest. 1954. Ifj. K.
247. Szép hazánk. Bp. 1953, Ifj. K. (Kispajtások mesekönyve.)
248. Sziráky Judit: Tisztességes János. Bp. 1954, Ifj. K.
- 249.* Szürke Bagoly: Két kicsi hód. Bp. 1957, Kossuth K.
250. Takács Sándor: Bajvívó magyarok. Bp. 1956, Ifj. K.
- 251.* Tarka-barkka. Bp. 1954, Ifj. K.
- 252.* Tarka-barkka. Bp. 1956, Ifj. K.
253. Tamási Áron: Hazai tükkör. Krónika. 1832—1853. Bp. 1957, (1958.)
254. Tatay Sándor: Kinizsi Pál. 3. kiad. Bp. 1957, Móra.
- 255.* Tersánszky J. Jenő: Makk Marci hőstette. Bp. 1956, Ifj. K.
256. Tetzner, Lisa: Hajótöröttek szigete. Bratislava. Bp. 1957, (1958.)
257. Thúry Zsuzsa: A francia kislány. 4. kiad. Bp. 1959, Móra.
258. Thúry Zsuzsa: Mostohatestvérek. 2. kiad. Bp. 1957, Móra.
259. Thúry Zsuzsa: Zalai nyár. Bp. 1955, Ifj. K.
260. Tiszta szívvel. Bp. 1957, Móra.
261. Tolsztoj, A.: Nyikita gyermekkor. Bp. 1955, Ifj. K.
262. Tolsztoj, L.: Meséi. Bp. 1957, Ifj. K.
263. Tolsztoj, L.: A paraszt meg az ördög. Bp. 1955, Ifj. K.
264. Tókei Ferenc: A sárkánykirály palotája. Bp. 1959, Móra.
265. Tömörkény István: Vándorló földek. Válogatott elbeszélések. Bp. 1952, Ifj. K.
266. Vajda László: Nagy magyar utazók. Bp. 1952, Művelt Nép.
267. Vargha Balázs: Játékoskönyv. Bp. 1953, Ifj. K.
268. Várkonyi Ágnes: A kuruckor hősei. Bp. 1957, Bibliotheca.
269. Verne: Dél csillaga. Bp. 1957, Móra.
270. Várkonyi Ágnes: Vak Bottyán. Bp. 1961, Művelt Nép.
271. Verne: A dunai hajós. Bp. 1955, Ifj. K. (Ifjúsági Kiskönyvtár.)
272. Verne: Észak Dél ellen. Bp. 1958, Móra.
273. Verne: Grant kapitány gyermekei. Bp. 1955, Ifj. K.
274. Verne: Keraban, a vasfejű. Bp.
275. Verne: Kétévi vakáció. Bp. 1957, (1958.)
276. Verne: A lángbanálló szigettenger. Bp. 1957, Móra.
277. Verne: Nemó kapitány. 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
278. Verne: Nyolcvan nap a föld körül. Bp. 1957, Móra.
279. Verne: Rejtelmes sziget. 4. kiad. Bp. (1958.)
280. Verne: Sándor Mátyás. 3. kiad. Bp. 1957, Ifj. K.
281. Verne: A tizenöt éves kapitány. 2. kiad. Bp. 1955, Ifj. K.
282. Verne: Világfelfordulás. Bp. 1959, Móra.
283. Vécsey Zoltán: A diadalmas ember. Bp. 1955, Ifj. K.
284. Vécsey Zoltán: A titokzatos Déli-sark. Bp. 1957, Móra.
285. Vértés László: Medveemberek krónikája. Bp. 1957, Gondolat.
286. Vidor Miklós: Kék korlát. Bp. 1955, Ifj. K.
287. Vitányi János: Balogh Ádám a nevem. Bp. 1959, Zrínyi.
288. Vitányi János: Főhadnagy Fazekas. Bp. 1954, Ifj. K.
289. Vitányi János: Újvári kaland. Bp. 1951, Ifj. K.
290. Vivian Charles: Robin Hood. Bp. 1959, Móra.
291. Voynich: Bögöly. Bp. 1954, Móra.
292. Vörösmarty Mihály: Válogatott versei. Bp. 1955, Ifj. K.
293. Zoltán Péter: Egy fekete notesz titkaiból. Bp. 1955, Ifj. K.
294. Zrínyi Miklós: A szigeti veszedelem. Bp. 1953, Szépirod. Kiadó. (Szépirodalmi Kiskönyvtár.)

A *-al jelölt művek az alsó tagozat számára is szükségesek.

Színjátszás, szindarabok és bábjátékok

1. Bábszínpad. Bp. 1952, Művelt Nép. (29 szám jelent meg.)
2. Bárány Tamás: Fiatalok. Bp. 1953, Népszava. (Műsorfüzet 14.)
3. Benedek András: Csudakarikás. Bp. 1955, Népszava. (Színjátszók Könyvtára.)
4. Benedek Elek: Többsincs királyfi. Bp. 1958, Móra.
5. Gajdar—Siklós. Timúr és csapata. Bp. 1956, MNDSZ.
6. Hárs László: Egy diák — egy király. Bp. 1959, Népműv. Int.
7. Hárs László: Melyik az igazi? Bp. 1957, Magyar Nők Orsz. Tanácsa. (Téli műsorfüzet.)
8. Hárs László: A titkos órs. Bp. 1952, Ifj. K.
9. Ignác Rózsa: Csipkerózsika. Bp. 1958.
10. Játsszunk színházat! Bp. 1957, Tankönyvkiadó.
11. József Attila—Darvas Szilárd: Csozogi — A város peremén. Bp. 1955, Népszava.
12. Károlyi Anny: Krajcáros királyfi. Bp. 1957, Magyar Nők Orsz. Tanácsa. (Téli műsorfüzet.)
13. Kästner, E.—Mándy I.: Emil és a detektívek. Bp. 1958, Magyar Úttörők Országos Elnöksége.
14. Majoros István: És kezdődik az élet. Bp. 1955, Népszava. (Színjátszók könyvtára.)
15. Majoros István: Toldi Tihanyban. Bp. 1955, MNDSZ. (Nemzetközi Gyermeknapj Műsorfüzet.)
16. Mándy Iván: Csutak és a többiek. Bp. 1956, Népszava. (Színjátszók könyvtára.)
17. Molnár Ferenc—Török Sándor: A Pál utcai fiúk. Bp. 1955, Művelt Nép. (Népszerű drámák.)
18. Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig. Bp. 1954, Művelt Nép. (Népszerű drámák.)
19. Móricz Zsigmond: Ludas Matyi. Bp. 1955, Művelt Nép. (Népszerű drámák.)
20. Muhary Elemér: Mesejátékok. Bp. 1957, Bibliotheca.
21. Műsortanácsadó II. Gyermek, ifjúsági szindarabok és bábjátékok. Bp. 1958, Népművelési Int.
22. Szilágyi Dezső—Mészáros Vincéné: Bábjáték az iskolában és az óvodában. Bp. 1954, Művelt Nép.
23. Tersánszky J. Jenő: A harmadik fiú. Bp. 1953, Művelt Nép. (Színjátszók könyvtára.)
24. Tersánszky J. Jenő: Síró babák. Bp. 1954, Népszava. (Színjátszók könyvtára.)
25. Török Tamás: Az eltűszentett birodalom. Bp. 1954, DISZ. (Fiatalok műsorfüzete.)
26. Túri András: Az osztály szegyéne. Bp. 1953, Népszava. (Műsorfüzet.)
27. Úttörőszínpad. Bp. 1959. A Magyar Úttörők Szövetsége.

HÍREK

A szakszervezeti könyvtárhálózat hírei

A Pamutfonó szakszervezeti könyvtárának komoly segítséget nyújt az a négy politechnikás gimnazista, akik az SZMT központi könyvtárában dolgoznak. A tanulók a könyvtár állományának szerelési munkáit végzik el, elkészítik a cím- és csoportos leltárt, valamint kiegészítik a kölcsönzések nyilvántartásában mutatkozó hiányosságokat. Ezzel a segítséggel nagy munkát vesznek le az egyébként rendkívül ötletes propagandamunkával és nagy forgalommal dolgozó könyvtárvezető vállaról.

*

Júliusban nyitották meg az első szabadpolcos szakszervezeti könyvtárat, a Lenin Kohászati Művek Bartók Béla Művelődési Házának könyvtárában. Az átalakított és modernül berendezett helyiségben kb. 8000 kötet könyvet helyeztek el. A könyvtár közel 1300 olvasója szívesen válogat a polcokon elhelyezett könyvek között.

*

A Szakszervezetek Megyei Tanácsa Központi Könyvtára ismét beindítja az 1963/64-es tanévre alapfokú könyvtárosi tanfolyamát, a társadalmi munkás és tiszteletdíjas könyvtárosok részére.

*

Az SZMT Központi Könyvtára 20 letéti könyvtárat létesített év eleje óta. Az új letéti könyvtárakat nagyrészt önálló helyiségben helyezték el.

*

A dolgozók műveltségi színvonalának emelése érdekében a Lenin Kohászati Művek Központi Könyvtára 10 új letéti könyvtárat létesített az üzem területén.

*

Az SZMT Központi Könyvtára, a Városi Könyvtár és a papírgyár igazgatósága megállapodást kötött,

hogy a művelődési otthonban levő szakszervezeti könyvtárat a jövőben megnyitják a kerület dolgozói számára. A jövőben a könyvtár fenntartási költségeit a fent említett szervek közösen viselik.

A Nehézipari Műszaki Egyetem Központi Könyvtárából.

A hallgatók szakirodalmi tájékozódásának elősegítése érdekében a könyvtár segédkönyveket ad ki. Az I. kötet már nyomdában van „Útmutató a kohászati irodalomhoz (kohómérnökhallgatók számára)” cím alatt, mintegy 160 oldalas terjedelemben.

*

A könyvtár olvasóforgalma az utóbbi években egyre fokozódó mértékben növekedett. Az 1959/61-es időszakban évente 20 000—25 000 kötet volt a forgalom, 1962-ben már 55 000, 1963-ban pedig remény van a 100 000 kötet elérésére.

*

Tanulmányi kirándulás keretében a könyvtár dolgozói és tanszéki könyvtárosok augusztus végén megtekintették a debreceni egyetemi, a debreceni megyei, a debreceni kollégiumi, a békéscsabai megyei, a szegedi egyetemi, a szegedi Somogyi könyvtárat, a kecskeméti Aranyhomok Szállodát és az Országos Műszaki Könyvtárat.

*

A tanszéki könyvtárosok közül a nyár végén 15 fő alapfokú könyvtárosi tanfolyamot végzett és eredményes vizsgát tett.

A tanácsi könyvtárhálózat hírei

Miskolc város huszonegyedik fiókkönyvtára nyílt meg a IV. kerületi Úttörőpark-lakótelep Kisdobos u. 10. sz. alatt. A kerületi tanács 10 000 forint közsegfejlesztési hitellel segítette az intézmény létrehozását.

Az I. kerületben korszerűsítették a martintelepi fiókkönyvtárat, és a helyiség felújításával egyidejűleg szabadpolcos kölcsönzésre tértek át. Ugyanitt megkezdődtek a gyermekkönyvtár kialakításának munkálatai. A kerületi tanács 50 000 forint községfejlesztési hitelt biztosított a kerület fiókkönyvtárainak fejlesztésére.

*

A III. kerületben (Diósgyőr) a kerületi tanács 50 000 forintot nyújtott a meglévő fiókok állományának gyarapítására, valamint egy létesítendő új könyvtár könyvbeszerzésére (Kilián-Dél).

*

A Művelődésügyi Minisztérium támogatásával és a miskolci városi könyvtár költségvetési előirányzatával együttvéve összesen félmillió forint összeget fordítanak ez évben a városi fiókkönyvtárak állománygyarapítására.

*

A sátoraljaújhelyi és mezőkövesdi járás társadalmi szervei a járási és községi könyvtárakkal karöltve novemberben, illetve decemberben Könyvbarát Hónapot rendeznek. Célkitűzésük, minél több felnőtt dolgozót könyvtári olvasóvá tenni.

*

Nagyrosvágy (sátoraljaújhelyi járás) községben 70 fiatal kapta meg a József Attila olvasómozgalom jelvényét.

*

Tiszatarján község termelőszövetkezete 1200 forintot adott a könyvtár fejlesztésére, Gelej község termelőszövetkezete 1000 forinttal járult hozzá a könyvállomány növeléséhez.

*

Putnokon a járási könyvtárban létrehozták a nyugdíjasok klubját. Ebben a kellemes környezetben gyűlni össze kéthetenként. Szórakoztatásukra külön programot dolgozott ki a járási könyvtár.

*

Október 21-én tanácskozást tartott a Könyvbarát Mozgalom kibővített akcióbizottsága Miskolcon. Az olvasómozgalom helyzetét és az őszi-téli évad feladatait vitatták meg a hazafias népfront, nőtanács, földművesszövetkezetek aktívái a népművelési felügyelőkkel és a könyvtárosokkal.

*

Sajószentpéteren megkezdődött a miskolci járás járási könyvtárának átalakítása, renoválása. A sajószentpéteri községi tanács újabb négy helyiséget bocsátott a járási könyvtár rendelkezésére, így lehetőséget adott külön gyermekrészleg kialakítására.

*

A girincsi községi könyvtár új helyiséget kapott. Reméljük, szekrény problémája is rövidesen megoldódik.

*

Sajóládon újabb irodalmi fejtörő szervezésére készül a községi könyvtár. A tervek szerint kihívják versenyre a szomszéd községet, Sajópetrit, és a fejtörő során a két község fiataljai vetélkednek egymással. Nagyon érdekes és jó kezdeményezés!

*

Ebben az évben 42 községi könyvtáros tett sikeres alapvizsgát. Az őszi folyamán vizsgáznak azok a könyvtárosok, akik a nyári alapfokú tanfolyam hallgatói voltak.

*

A megyei tanács tervosztálya 1963. IV. negyedévére könyvtári fejlesztésekre 134 000 forint berendezési, beruházási hitelt biztosított, melyből 25 000 forintot a ricsei, 25 000 forintot a szendrői, 50 000 forintot az ongai községi és 34 000 forintot a miskolci járási könyvtár berendezéseinek beszerzésére bontott le a megyei könyvtár a községi és járási tanácsok igénye alapján.

A fenti községi tanácsok önálló helyiséget biztosítottak könyvtáruk számára, melynek korszerű berendezését a rendelkezésükre bocsátott hitelből oldják meg.

*

A megyei tanács pénzügyi osztálya 100 000 forint póthitelt biztosított könyvtári berendezésekre 1963. III. negyedéve folyamán, melyből 20 000 forintot a közeljövőben megnyitandó kazincbarcikai gyermekkönyvtár, 80 000 forintot a felújított edelényi járási könyvtár berendezésére fordítanak az említett könyvtárak.

*

Az 1964. évi költségvetéseket a pénzügyi szervek megyeszinten is felülvizsgálták. A felülvizsgált költségvetéseket a Megyei Könyvtár elemezte, illetve összevetette az 1963. évi jóváhagyott költségvetésekkel, és megállapította, hogy a legnagyobb fejlesztést a Miskolci Járási Tanács biztosította könyvtárai számára. Az emelkedés 150 000 forint az 1963. évi költségvetéshez viszonyítva.

II. RÁKÓCZI FERENC
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR

TUDOD-E...?

Ki volt a magyar irodalomtörténetírás atyja?

Melyik angol író utasította vissza a Nobel-díjat?

Mióta ismerik a papírt?

Hol van eltemetve Heine?

Honnan származik az „utolsó mohikán” című elnevezés?

Mi volt Shakespeare feleségének a neve?

Ki volt a magyar néprajztudomány megalapítója?

Mi volt 1963. év legnagyobb könyvsikere?

Ki volt a XVII. század leghíresebb magyar könyvnyomtatója, a betűmetszés máig is utolérhetetlen mestere?

Ki volt a XX. század első két évtizedének legkimagaslóbb magyar írója?

A megfejtéseket a Megyei Könyvtár címére kérjük beküldeni. A helyes megfejtők között könyvjutalmat sorsolunk ki. A nyertesek nevét és a helyes megfejtéseket legközelebbi számunkban közöljük.

K I M U T A T Á S

a tanácsi könyvtárhálózat 1963. első félévi eredményeiről.

Sorsz.	Könyvtárak	K ö n y v á l l o m á n y				O l v a s ó k s z á m a				F o r g a l o m		
		1962.	1963.	Emelk.	Csökk.	1962.	1963.	Emelk.	Csökk.	1962.	1963.	Emelk.
1.	Edelényi járás	47 291	61 583	14 292	—	8 387	9 763	1 376	—	101 946	124 489	22 543
2.	Encsi járás	49 335	61 548	12 213	—	10 539	11 591	1 052	—	104 475	117 411	12 936
3.	Mezőcsáti járás	28 691	34 887	6 206	—	4 471	4 423	—	48	53 288	62 264	8 976
4.	Mezőkövesdi járás	37 490	46 316	8 826	—	6 254	6 515	261	—	83 498	100 822	17 324
5.	Miskolci járás	53 734	49 144	—	4 590	7 906	7 434	—	472	94 507	112 278	17 771
6.	Ózdi járás	40 041	49 416	9 375	—	5 697	6 131	434	—	60 378	75 378	15 000
7.	Sátoraljaújhelyi járás	58 178	74 859	16 681	—	9 540	11 617	2 077	—	115 103	140 644	25 541
8.	Szerencsi járás	44 409	57 955	13 546	—	8 135	8 461	326	—	110 160	131 325	21 165
9.	Kazincbarcika város	19 872	24 140	4 268	—	2 434	2 572	138	—	46 645	49 244	2 599
	Összesen:	379 031	459 848	85 407	4 590	63 363	68 507	5 664	520	770 000	913 855	143 855
10.	Miskolc	119 473	150 302	30 929	—	10 034	12 355	2 321	—	240 282	284 691	44 409
	Mindösszesen:	498 504	610 150	116 336	4 590	73 397	80 862	7 985	520	1 010 282	1 198 546	188 264

Cikkeink szerzői:

Barta Béla, a Hódoscsépányi Községi Könyvtár vezetője.

Berecz József, a Sárospataki Tanítóképző Intézet könyvtárának vezetője.

Csongor Lipótné, a Putnoki Járási Könyvtár igazgatója.

Hölcz Sándor, a miskolci járás szervező könyvtárosa.

Jecs Éva, sajtószentpéteri kölcsönző könyvtáros.

Juhász Margit, a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár gazdasági csoportvezetője.

Kordos László, a Herman Ottó Gimnázium tanára.

Mata Gyula, a Sajtószentpéteri Járási Könyvtár olvasója.

Pócsi Gusztáv, a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár instruktora.

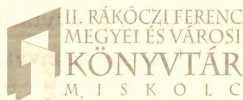
Ratkai Antal, Sajtóivánka községi könyvtárosa.

Serfőző János, a Sajtószentpéteri Járási Könyvtár igazgatója.

Sotkó Józsefné, a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár módszertani csoportvezetője.

Vígh Piroska, a Szomolyai Községi Könyvtár vezetője.

Dr. Zsidai József, a Nehézipari Műszaki Egyetem Könyvtárának igazgatója.

II. RÁKÓCZI FERENC
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR
MISKOLC

 II. RÁKÓCZI FERENC
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR
M I S K O L C

A II. RÁKÓCZI FERENC KÖNYVTÁR
NYITVATARTÁSA:

Felnőtt kölcsönző: hétfőtől péntekig 11—19 óráig.

Felnőtt olvasóterem:
minden hétköznap 11—20 óráig.

Gyermekkölcsönző és olvasóterem:
hétfőtől péntekig 10—18 óráig.

A NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM
KÖZPONTI KÖNYVTÁRÁNAK
NYITVATARTÁSA:

Kölcsönző

hétfő—péntek 9—16 óráig
szombat 9—13 óráig

Olvasóterem

hétfő—péntek 9—20 óráig
szombat 9—13 óráig

A LENIN KOHÁSZATI MŰVEK MŰSZAKI
KÖNYVTÁRÁNAK NYITVATARTÁSA:

munkanapokon 7—15.30 óráig
szombaton 7—12 óráig

A DIÓSGYŐRI GÉPGYÁR MŰSZAKI
KÖNYVTÁRÁNAK NYITVATARTÁSA:

hétköznap 7—15.30 óráig
szombaton 7—12 óráig

AZ ÓZDI KOHÁSZATI ÜZEMEK MŰSZAKI
KÖNYVTÁRÁNAK NYITVATARTÁSA:

hétköznapokon 10—17 óráig
szombaton 7—12 óráig